บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี

สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ	
1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	1
2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	8
3. ปัจจัยความเสี่ยง	27
4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ	32
5. ข้อพิพาททางกฎหมาย	34
6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น	35
ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ	
7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น	36
8. โครงสร้างการจัดการ	40
9. การกำกับดูแลกิจการ	50
10. ความรับผิดชอบต่อสังคม	86
11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	95
12. รายการระหว่างกัน	102
ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	
13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	114
14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	139
การรับรองความถูกต้องของข้อมูล	
เอกสารแนบ	
เอกสารแนบ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท	
เอกสารแนบ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการบริษัทย่อย	
เอกสารแนบ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)	
เอกสารแนบ 4 รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน	
เอกสารแนบ 5 อื่นๆ	

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ด้วยเจตนารมณ์อันแน่วแน่ที่ต้องการเห็นสังคมไทยมีความสงบสุข โดยให้ประชาชนมีหลักประกันทางการเงินที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ฯพณฯ ควง อภัยวงศ์ (อดีตนายกรัฐมนตรี) พระยาศรีวิศาลวาจา คุณชิน โสภณพนิช และคหบดีผู้มีเกียรติอีกหลายท่านได้ร่วมกันก่อตั้งบริษัทประกันชีวิตขึ้น โดยใช้ชื่อว่า "บริษัท กรุงสยามประกันชีวิต จำกัด" และได้เริ่มดำเนินกิจการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา

ในระยะแรกการประกอบธุรกิจของบริษัทได้เน้นไปในด้านสวัสดิการสงเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ จนกระทั่งถึงปี 2520 คุณชิน โสภณพนิช ประธานที่ปรึกษาของบริษัทในขณะนั้น ได้แนะนำให้บริษัทเริ่มพัฒนาด้านประกันชีวิตอย่างจริงจัง โดยได้มอบหมายให้คุณวัย วรรธนะกุล ผู้ซึ่งมากไปด้วยประสบการณ์และคุณวุฒิเป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศมาวางโครงสร้าง และจัดองค์กรการบริหารโดยอาศัยคำแนะนำจาก Mr. K.V. Claridge , F.I.A. ผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ประกันชีวิตของบริษัท สวิสรีอินชัวรันส์ คอมปะนี แห่งประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 บริษัท กรุงสยามประกันชีวิต จำกัด ได้ทำการเปลี่ยนชื่อเป็น "บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด" บ่งบอกถึงความเป็นบริษัทในเครือของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และได้ให้การสนับสนุนธุรกิจของบริษัทด้วยดีมาโดยตลอด

ต่อมาเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2550 บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด ได้แปรสภาพเป็นบริษัท มหาชน จำกัด เพื่อให้บริษัทมีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ตรวจสอบได้ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

ในปี 2552 บริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 25 กันยายน 2552 ด้วยทุนจดทะเบียน 1,220,000,000 บาท ราคาพาร์ 1 บาท

ปัจจุบัน นอกจากการประกอบธุรกิจด้านการประกันชีวิตแล้ว บริษัทยังมุ่งเน้นในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงการเสริมสร้างคุณค่าชีวิตโดยการให้คำแนะนำด้านการวางแผนทางการเงินอย่างรอบด้านอีกด้วย

1.1 วิสัยทัศน์ ภารกิจ ค่านิยมองค์กร

วิสัยทัศน์ (Vision)

"ให้ประชาชนเห็นประโยชน์การประกันชีวิต และทำประกันชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะทางการเงินและคุณค่าชีวิต"

ภารกิจ (Mission)

" บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ด้วยการปกป้องคุณค่าชีวิต การให้คำแนะนำด้านการวางแผนทางการเงินและบริการที่ประทับใจ ผ่านตัวแทนประกันชีวิต คู่ค้า และพนักงานที่มีความจริงใจ และมีความรู้ระดับแนวหน้าของประเทศ"

ค่านิยมองค์กร (Value)

ศรัทธา	ส่งมอบการประกันชีวิตด้วยความยินดี มุ่งมั่นสร้างเสริมให้ประชาชนเห็นประโยชน์และคุณค่าการทำประกันชีวิต
รับผิดชอบ	มุ่งมั่นให้งานสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด ประพฤติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเคารพในสิทธิของผู้อื่น
จริงใจ	สร้างความไว้วางใจให้ลูกค้าและผู้มาติดต่อด้วยการบริการที่ประทับใจเกินความคาดหมาย มีการสื่อสารและการให้ข้อมูลที่เปิดเผยตรงไปตรงมา
พัฒนาตน	มุ่งมั่นด้วยเป้าหมายที่ชัดเจน มีความคิดริเริ่ม แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จนก้าวขึ้นสู่ความสำเร็จในอาชีพ
ทำงานเป็นทีม	ทำงานเชิงรุกอย่างมีเป้าหมาย มีการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งมั่นสู่จุดหมายที่วางไว้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เป็นกำลังใจและเป็นมิตรต่อเพื่อนร่วมงาน

1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

รางวัลแห่งความภูมิใจ

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ได้รับรางวัลบริษัทประกันภัยที่มีการบริหารงานดีเด่นอันดับ 1 ประจำปี 2558 โดยขยับขึ้นจากอันดับ 3 ในปีก่อน จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ซึ่งรางวัลนี้มอบเพื่อประกาศเกียรติคุณผู้ประกอบการธุรกิจประกันภัยและผู้ประกอบวิชาชีพในธุรกิจประกันภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทของอุตสาหกรรมประกันภัยให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธา เป็นที่ยอมรับของประชาชน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพอันมั่นคงของกรุงเทพประกันชีวิต ทั้งด้านบริหารงาน และบุคลากร ในฐานะผู้นำในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชนทุกกลุ่ม รางวัลนี้เป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจของกรุงเทพประกันชีวิตที่ทำให้บุคลากรทุกคนพร้อมจะทุ่มเทแรงกายแรงใจ

พัฒนาคุณภาพการบริหารงาน ด้านต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อความมั่นคงและมั่งคั่งของประชาชนอย่างแท้จริง

บริษัทได้รับรางวัล "Thailand's Top Corporate Brands Value" เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้แก่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าแบรนด์องค์กรสูงสุด ในแต่ละหมวดธุรกิจของอุตสาหกรรมในประเทศไทย โดยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งรางวัลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของแบรนด์องค์กร (Corporate Brand) อันเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจสู่ความยั่งยืนในอนาคต โดยกรุงเทพประกันชีวิตเป็นบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิตที่มีมูลค่าแบรนด์องค์กรสูงสุดถึง 66,966 ล้านบาท

บริษัทได้รับการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance rating, CG rating) ปี 2559 ในระดับ "4 ดาว" เป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) โดยการสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 หรือการรับรองมาตรฐานการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information security management systems (ISMS)) จากบริษัท บูโร เวอริทัส เซอทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่มุ่งเน้นด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้กับระบบสารสนเทศขององค์กร เน้นการจัดการข้อมูลที่สำคัญและใช้เป็นมาตรฐานอ้างอิง เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับระบบสารสนเทศขององค์กรอย่างแพร่หลาย เพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 บริษัทยังได้รับการขยายขอบข่ายการรับรองครอบคลุมในส่วนของสำนักงานสาขาทั่วประเทศอีกด้วย

บริษัทได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 22301:2012 หรือการรับรองระบบมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Systems (BCMS)) จาก Bureau Veritas Certification (Thailand) Ltd. ซึ่ง ISO 22301:2012 ถือเป็นมาตรฐานสากลที่ช่วยในการบริหารจัดการในสภาวะวิกฤต เพื่อป้องกันความไม่แน่นอน และความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทำให้บริษัทมีระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

<u>การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แข็งแกร่ง</u>

1. **ด้านการสื่อสาร สร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นในแบรนด์**

   ในปี 2559 บริษัทยังคงยึดหลักภารกิจในการเสริมสร้างจุดยืนของบริษัทที่โดดเด่นและแตกต่างจากคู่แข่งขันในตลาด เพื่อสร้างการเป็นผู้นำในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชน ดังนี้

- **การสื่อสารให้ประชาชนทราบถึงวิสัยทัศน์และภารกิจของกรุงเทพประกันชีวิต** ด้วยแนวคิด "การสร้างความมั่นคงทางการเงิน ด้วยการวางแผนการเงินอย่างรอบด้าน สร้างหลักประกันควบคู่กับการสร้างฐานะ" อย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

  - **การให้ความรู้เกี่ยวกับแผนคุ้มครองสุขภาพ** ผ่านแนวคิด BLA Health Plan "เพราะความสุข เริ่มต้นจากสุขภาพดี" เปิดตัวแผนประกันคุ้มครองสุขภาพแนวคิดใหม่และครอบคลุมทุกความเสี่ยง

  - **ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน** ผ่านการเปิดตัวโครงการ smart 3B โดยร่วมกับพันธมิตร 3B คือ บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) และ บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด(มหาชน) ด้วยจุดเด่นความพร้อมของทีมที่ปรึกษาการเงินมืออาชีพ ระดับ CFP ที่พร้อมให้คำปรึกษาด้านวางแผนการเงินรอบด้านและผลิตภัณฑ์หลากหลายตอบครบทุกความต้องการ

  - **ให้บริการ "วางแผนการเงินรอบด้าน"** ต่อประชาชนฟรีภายใต้แนวคิด "บ้านแห่งความสุข" ในงานมหกรรมการเงิน "มันนี่ เอ็กซ์โป"

  - **การให้ความรู้ด้านการเงินต่าง ๆ ผ่าน** Social Network **และ** Mass Media : Corporate Facebook Fan Page "Bangkoklife" เพื่อให้ประชาชนในโลกออนไลน์สามารถรับรู้แนวคิดของบริษัทมากยิ่งขึ้น รวมถึงการให้ความรู้ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินผ่านทางสถานีโทรทัศน์วิทยุ เป็นต้น

- **จัดกิจกรรมเพื่อสร้างสุขและเป็นการตอบแทนสิ่งดี ๆ ให้กับสังคมและชุมชน** ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเชื่อถือไว้วางใจต่อบริษัท ตัวแทนของบริษัท และยังสามารถสร้างตัวแทนใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การสร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม การสร้างเสริมสุขภาพ และการสร้างความสุข ผ่านโครงการที่สำคัญ ได้แก่ งานเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพการกุศล กรุงเทพประกันชีวิต ฮาล์ฟ มาราธอน 2016 ชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานวิ่งที่ยิ่งใหญ่รวมพลคนรักสุขภาพกว่า 5,000 คน โครงการแจกแว่นตาสำหรับผู้สูงวัย โครงการการมอบน้ำดื่ม โครงการจัดทำสวนสุขภาพ และการสนับสนุนนักกรีฑา สมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย เป็นต้น
- **จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า** ผ่านการส่งมอบกิจกรรมพิเศษที่หลากหลายให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กิจกรรมการตรวจสุขภาพประจำปี กิจกรรมเรียนทำอาหาร กิจกรรมเรียนรู้เรื่องการเกษตร เป็นต้น โดยบริษัททำการสื่อสารกิจกรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง อาทิเช่น สิ่งพิมพ์วารสาร Happy life ที่จัดส่งลูกค้า ทุกไตรมาส หรือลูกค้าสามารถรับรู้ข่าวสารกิจกรรมผ่านแอพพลิเคชั่น BLA Happy Life Club เป็นต้น

2. **ด้านระบบการดำเนินงานและการจัดการ**

มาตรฐานงานบริการ (ISO 9001:2008)

บริษัทมุ่งมั่นต่อการสร้างสรรค์งานบริการภายใต้ระบบการบริหารคุณภาพมาตรฐาน ISO อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริการได้คุณภาพมาตรฐานถูกต้องสมบูรณ์และสะดวกรวดเร็วทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยยังคงรักษามาตรฐานงานบริการ ISO 9001:2008 จาก International Certification Ltd., Auckland New Zealand (ICL) ด้านการดำเนินงานกรมธรรม์สามัญสายประกันชีวิต ฝ่ายประกันกลุ่มและสำนักงานสาขาทั้งหมดจำนวน 72 สาขา

มาตรฐานการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (ISO/IEC 27001:2013)

บริษัทเล็งเห็นความสำคัญของความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยเป็นบริษัทประกันชีวิตแห่งแรกที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 หรือ การรับรองมาตรฐานการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information security management systems (ISMS)) จากบริษัท บูโรเวอริทัส เซอทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่มุ่งเน้นด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้กับระบบสารสนเทศขององค์กร เน้นการจัดการข้อมูลที่สำคัญ และใช้เป็นมาตรฐานอ้างอิงเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับระบบสารสนเทศขององค์กรอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยในปีที่ผ่านมาบริษัทได้มีการขยายขอบข่ายการรับรองครอบคลุมเพิ่มเติมในส่วนของสำนักงานสาขาทั่วประเทศอีกด้วย

มาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (ISO 22301:2012)

บริษัทได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 22301:2012 หรือการรับรองระบบมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Systems (BCMS)) จาก Bureau Veritas Certification (Thailand) Ltd. ซึ่ง ISO 22301:2012 ถือเป็นมาตรฐานสากลที่ช่วยในการบริหารจัดการในสภาวะวิกฤต เพื่อป้องกันความไม่แน่นอน และความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทำให้บริษัทมีระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

3. **ด้านช่องทางการขายตรง**

บริษัทยังคงพัฒนาช่องทางการขายเดิมอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงได้พัฒนาช่องทางการขายใหม่ผ่านทางออนไลน์ และได้เปิดวางจำหน่ายแบบประกันชีวิตคุ้มครองสินเชื่อเพื่อประชาชนตามนโยบายของภาครัฐที่ต้องการสร้างทางเลือกให้ประชาชนในการมีประกันชีวิตเพื่อสินเชื่อที่อยู่อาศัยเมื่อเดือนมิถุนายน จากนั้นในช่วงปลายปีบริษัทได้ทำการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ที่นำเสนอขายผ่านทางช่องทางออนไลน์โดยเฉพาะ โดยในอนาคตบริษัทคาดว่าจะนำเสนอแบบประกันชีวิตอื่น ๆ ขาย

ผ่านทางช่องทางออนไลน์เพิ่มเติม เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

4. **ด้านการบริการ**

บริษัทได้ให้บริการ Service Center ที่สำนักงานใหญ่ โดยให้บริการแบบครบวงจร (One Stop Service) ทั้งการให้บริการด้านการชำระเงินและงานบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เอาประกันภัยและตัวแทนประกันชีวิต

นอกจากนี้ ในปี 2559 บริษัทได้มุ่งเน้นการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ อาทิเช่น ระบบบริการลูกค้า (Smart customer) และระบบบริการตัวแทน (Smart agent) ซึ่งเป็นการบริการออนไลน์ ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลกรมธรรม์ ผลประโยชน์ของกรมธรรม์ ยื่นคำร้องการเรียกร้องและติดตามผลการเรียกร้องสินไหม การพิมพ์ใบเตือนและหนังสือรับรองการชำระเบี้ย เป็นต้น รวมไปถึงการชำระเงินผ่านบริการ Online Payment ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มลูกค้าและตัวแทนที่นิยมใช้บริการผ่านระบบ Online ให้สามารถรับบริการได้ทุกที่ทุกเวลาพร้อมกับมาตรฐานการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศที่บริษัทได้รับ จึงทำให้ลูกค้าสามารถมั่นใจเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในการมาเข้ารับการบริการ

5. **ด้านการพัฒนาคุณภาพตัวแทนประกันชีวิตและการสร้างทีมที่ปรึกษาทางการเงิน**

บริษัทมีตัวแทนประกันชีวิตที่ได้รับรางวัลตัวแทนคุณภาพดีเด่นแห่งชาติ (TNQA) ประจำปี 2559 ทั้งสิ้น 460 คน จากทั้งธุรกิจ 3,498 คน เป็นอันดับที่ 4 ของธุรกิจ และในปี 2559 มีที่ปรึกษาทางการเงินที่ผ่านการอบรมจากสถาบันชั้นนำและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) จำนวน 1,105 คน ซึ่งการมุ่งมั่นพัฒนาดังกล่าวเพื่อสนับสนุนภารกิจของบริษัทในการที่จะเป็นผู้นำทางการเงินในการสร้างความมั่นคงให้ประชาชนทุกกลุ่ม โดยปัจจุบันบริษัทมีที่ปรึกษาทางการเงินจำนวนกว่าพันคนเพื่อให้คำแนะนำด้านการวางแผนการเงินอย่างครบวงจร

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ดำเนินการลงทุนประกอบธุรกิจเพื่อเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและขยายการเสนอขายสินค้าและบริการด้านการประกันภัยให้มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของลูกค้า อีกทั้ง เพื่อเป็นการขยายการประกอบธุรกิจและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของบริษัทให้กว้างขวางและคลอบคลุมการบริการด้านการประกันภัย ดังนี้

1.3.1 บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมลงทุนในบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2555 ซึ่งเป็นบริษัทนายหน้าประกันวินาศภัย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และขยายความสามารถในการเสนอขายสินค้าและบริการให้มีความหลากหลาย ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และถือเป็นการสนับสนุนให้ตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทเป็นที่ปรึกษาทางการเงินที่ครบวงจรมากขึ้น บริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	2,376,000	99.00
2	นายไพโรจน์ ชูวิทย์	12,000	0.50
3	นายประสิทธิ์ บุญเจริญ	11,988	0.50
4	นางสมใจ สุทธิศักดิ์โสภากุล	12	0.00

1.3.2 บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ได้ร่วมลงทุนในบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต (กัมพูชา) จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทประกันชีวิตที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งและประกอบธุรกิจในประเทศกัมพูชา จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 มีทุนจดทะเบียนของบริษัท จำนวน 28,000,000,000 เรียล (7,000,000 ดอลล่าร์สหรัฐ) (คำนวณที่อัตราแลกเปลี่ยน 4,000 เรียล/ดอลล่าร์สหรัฐ) แบ่งออกเป็น 280,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 เรียล (หนึ่งแสนเรียล) ทั้งนี้ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 และได้เริ่มประกอบธุรกิจในประเทศกัมพูชาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต (กัมพูชา) จำกัด (มหาชน)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	145,600	52.00
2	Pt Asuransi Central Asia of Indonesia	70,000	25.00
3	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	42,000	15.00
4	Asia Insurance Company Limited	22,400	8.00

1.4 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่

โปรดศึกษารายการระหว่างกันหน้า 103 - 114

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ

ภายใต้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ปัจจุบันบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจหลัก คือ การประกันชีวิต การประกันชีวิตเป็นวิธีการที่บุคคลกลุ่มหนึ่งร่วมกันเฉลี่ยภัยอันเนื่องจากการเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ และการสูญเสียรายได้ในยามชรา เมื่อบุคคลใดต้องประสบกับภัยเหล่านั้น จะได้รับเงินตามเงื่อนไขข้อตกลงที่ตกลงกันไว้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ตนเองและครอบครัว โดยบริษัทจะจ่ายให้แก่ผู้ประสบภัยหรือผู้รับผลประโยชน์

ในอดีตบริษัทเริ่มประกอบธุรกิจประกันชีวิตโดยเน้นกรมธรรม์ประกันชีวิตสามัญประเภทคุ้มครองตลอดชีวิต ปัจจุบันบริษัทได้ทำการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและก่อให้เกิดประโยชน์กับลูกค้าสูงสุด โดยหลักแล้วการทำประกันชีวิตจะให้ผลประโยชน์กับผู้เอาประกันภัยในสองรูปแบบหลัก คือ ผลประโยชน์ทางด้านความคุ้มครองชีวิต และผลประโยชน์ทางด้านการออมทรัพย์ ผู้เอาประกันภัยได้รับประโยชน์ทางด้านความคุ้มครองชีวิต โดยบริษัทจะชำระเงินค่าความคุ้มครองชีวิตให้กับผู้รับประโยชน์หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต สำหรับประโยชน์ทางด้านการออมทรัพย์ ผู้เอาประกันภัยจะได้รับเงินผลประโยชน์ในระหว่างระยะเวลาของสัญญาประกันภัย

2.1.1 ประเภทการประกันชีวิต

ปัจจุบันบริษัทมีแบบประกันชีวิตที่สามารถเสนอให้กับลูกค้ามากกว่า 60 แบบ แบ่งตามประเภทการประกันชีวิตได้ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ประกันชีวิตสามัญ (Ordinary Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตรายบุคคลที่จำนวนเงินเอาประกันภัยขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระเบี้ยของแต่ละบุคคล ความคุ้มครองและระยะเวลาในการชำระเบี้ยประกันภัยขึ้นอยู่กับแบบของการประกันชีวิตแต่ละแบบ เช่น 5 ปี 10 ปี 15 ปี หรือจนผู้ทำประกันภัยมีอายุครบตามเงื่อนไขที่สัญญากำหนดไว้ โดยอาจมีงวดการชำระเบี้ยประกันภัยเป็นรายปี ราย 6 เดือน ราย 3 เดือน หรือรายเดือน การทำประกันชีวิตประเภทนี้ผู้เอาประกันภัยจะได้รับผลประโยชน์หลักคือ ความคุ้มครองชีวิตและการออมทรัพย์ โดยประกันชีวิตสามัญแบบต่าง ๆ จะมีสัดส่วนผลประโยชน์ของความคุ้มครองและการออมทรัพย์ต่างกันออกไป ประกันชีวิตสามัญมีลักษณะแบบประกันดังนี้

(1) **แบบตลอดชีพ (Whole Life Insurance)** หมายถึง แบบประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินเอาประกันภัยให้กับผู้รับผลประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตหรือจ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่ในวันที่กรมธรรม์ครบกำหนดสัญญา ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดวันครบอายุสัญญาเมื่อผู้เอาประกันภัยมีอายุครบ 90 หรือ 99 ปี และเป็นแบบประกันชีวิตสามัญที่เน้นผลประโยชน์ด้านความคุ้มครองชีวิตและได้รับความนิยมมากประเภทหนึ่ง โดยวิธีในการชำระเบี้ยประกันภัยอาจเป็นการชำระเบี้ยประกันภัยตลอดอายุของสัญญา หรืออาจจะลดระยะเวลาชำระเบี้ยประกันภัยลง เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า เช่น ชำระเบี้ยประกันภัย 15 ปี หรือ 20 ปี เป็นต้น

(2) **แบบชั่วระยะเวลา (Term Life Insurance)** หมายถึง แบบประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้ทำประกันภัยเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย โดยทั่วไปมีระยะเวลาคุ้มครอง หรืออายุกรมธรรม์ 5 ปี ถึง 15 ปี แบบประกันลักษณะนี้มีจุดเด่นที่อัตราเบี้ยประกันภัยต่ำ

(3) **แบบสะสมทรัพย์ (Endowment Insurance)** หมายถึง แบบประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนดในกรมธรรม์ หรือจ่ายเงินเอาประกันภัยให้กับผู้เอาประกันภัย เมื่อผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่จนครบสัญญาประกันภัย ซึ่งอาจมีทางเลือกการชำระเบี้ยประกันภัยหลากหลายระยะเวลา และเพิ่มการคืนเงินผลประโยชน์ในระหว่างระยะเวลาของกรมธรรม์ประกันภัย แบบประกันชีวิตนี้จึงเป็นแบบที่เน้นผลประโยชน์ด้านการออมทรัพย์

(4) **แบบบำนาญ (Pension)** การประกันชีวิตแบบเงินได้ประจำ เหมาะสำหรับผู้ที่คาดว่าจะมีอายุยืนยาว เป็นการประกันชีวิตเพื่อคุ้มครองการสูญเสียทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการสูญเสียรายได้เมื่อมีอายุมากขึ้นหรือเมื่อพ้นวัยทำงาน บริษัทประกันชีวิต จะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้เอาประกันภัยทุกเดือนหรือทุกปี นับแต่ผู้เอาประกันภัยเกษียณอายุ หรือมีอายุครบ 55 ปี หรือ 60 ปี เป็นต้น แล้วแต่เงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันภัยที่กำหนดไว้ สำหรับระยะเวลาการจ่ายเงินขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เอาประกันภัยที่จะเลือกซื้อ

(5) **สัญญาเพิ่มเติม (Rider)** เป็นสัญญาที่บริษัทประกันชีวิตทำให้กับผู้ที่มีกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัท เพื่อให้ความคุ้มครองเพิ่มเติมจากกรมธรรม์หลักที่ผู้เอาประกันภัยได้ทำกับบริษัทแล้ว บริษัทมีสัญญาเพิ่มเติมให้ผู้เอาประกันภัยเลือก 2 ประเภทหลัก ๆ คือ

สัญญาเพิ่มเติมอุบัติเหตุ (Personal Accident; PA) และสัญญาเพิ่มเติมสุขภาพ ซึ่งสัญญาเพิ่มเติมอุบัติเหตุให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตและการสูญเสียอวัยวะเนื่องจากอุบัติเหตุ และสัญญาเพิ่มเติมสุขภาพให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับการชดเชยค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเกิดจากการเจ็บป่วยหรือจากอุบัติเหตุ

2.1.1.2 <u>การประกันชีวิตกลุ่ม (Group Life Insurance)</u>

ประกันชีวิตกลุ่มเป็นการประกันชีวิตที่กรมธรรม์หนึ่งจะมีผู้เอาประกันภัยร่วมกันตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ส่วนมากจะเป็นกลุ่มของพนักงานบริษัท ซึ่งเป็นสวัสดิการที่บริษัทห้างร้าน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชนจัดให้กับลูกจ้างหรือสมาชิก โดยมีหลักการพิจารณาความเสี่ยงของบุคคลในกลุ่มทั้งหมดด้วยอัตราเฉลี่ย ไม่ว่าจะเป็น อายุ เพศ หน้าที่การงาน หรือจำนวนเงินเอาประกันภัย โดยจะคำนวณออกมาเป็นอัตราเบี้ยประกันภัยเพียงอัตราเดียว และจะใช้กับบุคคลทุกคนในกลุ่มนั้น และเนื่องจากประกันชีวิตกลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยหลาย ๆ อย่างต่ำ จึงเป็นผลดีและมีส่วนทำให้เบี้ยประกันภัยรวมโดยส่วนใหญ่ต่ำกว่าการประกันชีวิตรายบุคคล โดยปกติกรมธรรม์ประกันชีวิตกลุ่มจะเป็นสัญญาปีต่อปี

2.1.1.3 **<u>แบบคุ้มครองสินเชื่อ</u>**

หมายถึง แบบประกันชีวิตที่คุ้มครองการเสียชีวิต หรือ คุ้มครองการเสียชีวิตและทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงภายในระยะเวลาเอาประกันภัย ด้วยจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ลดลงเป็นรายงวด

<u>สัดส่วนผลผลิตแยกตามปีที่ชำระเบี้ยประกันภัยและผลิตภัณฑ์</u>

สัดส่วนผลผลิตรายใหม่ หรือเบี้ยประกันภัยรับปีแรก ของบริษัท ประจำปี 2557 - 2559 แบ่งตามประเภทการประกันชีวิตได้ดังต่อไปนี้

ประเภทการประกันชีวิต	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
สามัญ - ชำระเบี้ยครั้งเดียว	12,044.67	*63.17*	2,637.96	*19.36*	2,779.28	*24.93*
สามัญ	4,716.77	*24.74*	8,730.62	*64.07*	6,084.63	*54.57*
ตลอดชีพและบำนาญ	679.95	*3.57*	642.99	*4.72*	738.77	*6.63*
ชั่วระยะเวลา	34.36	*0.18*	36.82	*0.27*	42.61	*0.38*
สะสมทรัพย์	3,793.68	*19.9*	7,840.14	*57.53*	5,059.83	*45.38*
สัญญาเพิ่มเติม	208.78	*1.09*	210.67	*1.55*	243.42	*2.18*
ประกันกลุ่ม	309.98	*1.63*	352.49	*2.59*	451.38	*4.05*
คุ้มครองสินเชื่อ	1,997.10	*10.47*	1,906.13	*13.99*	1,834.21	*16.45*
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	**19,068.52**	*100*	**13,627.20**	*100*	**11,149.50**	*100*

<u>หมายเหตุ</u>: เบี้ยประกันภัยรับปีแรก หักเบี้ยประกันภัยส่งคืนให้กับผู้เอาประกันที่ยกเลิกกรมธรรม์

- ปี 2557 เบี้ยประกันภัยรับปีแรกของบริษัททุกประเภท มีจำนวนทั้งสิ้น 19,068.52 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 81.01 ปี 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 13,627.20 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 28.54 และปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 11,149.50 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 18.18 โดยผลผลิตในแต่ละประเภทการประกันชีวิต เป็นดังนี้

ผลผลิตประเภทสามัญ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท ปี 2557 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 4,716.77 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 24.74 ของผลผลิตทุกประเภท และมีอัตราการเติบโตลดลง ร้อยละ 27.81 สำหรับปี 2558 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 8,730.62 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 64.07 ของผลผลิตทุกประเภทเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.10 และปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 6,084.63 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 54.57 ของผลผลิตทุกประเภท ลดลงร้อยละ 30.31

เบี้ยประกันภัยรับปีแรกของแบบประกันชีวิตตลอดชีพและบำนาญในปี 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 679.95 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 17.34 สำหรับปี 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 642.99 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.44 และปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 738.77 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 14.90

ระหว่างผลผลิตของแบบประกันชีวิตต่าง ๆ ในการประกันชีวิตประเภทสามัญ แบบสะสมทรัพย์มีสัดส่วนสูงที่สุด โดยในปี 2557 มีเบี้ยประกันภัยปีแรก 3,793.68 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.90 ของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวม ลดลงร้อยละ 33.29 สำหรับปี 2558 มีเบี้ยประกันภัยปีแรก 7,840.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.53 ของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 106.66 และปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยปีแรก 5,059.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 45.38 ของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวม ลดลงร้อยละ 35.46 โดยที่การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลามีอัตราการเติบโตสูงสุดในปี 2559

สำหรับสัญญาเพิ่มเติม ปี 2557 มีจำนวนเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 208.78 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 7.48 ปี 2558 มีจำนวนเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 210.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 0.91 และปี 2559 มีจำนวนเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 243.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 15.55

ประกันชีวิตกลุ่ม ปี 2557 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 1.63 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 309.98 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.64 สำหรับปี 2558 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้น ร้อยละ 2.59 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 352.49 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.71 และ ปี 2559 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 4.05 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 451.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 28.05

แบบคุ้มครองสินเชื่อ ปี 2557 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 10.47 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 1,997.10 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.77 สำหรับปี 2558 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 13.99 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 1,906.13 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.56 และปี 2559 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 16.45 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 1,834.21 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.77

- สัดส่วนเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป และเบี้ยประกันภัยรับรวมของบริษัท ประจำปี 2557 - ปี 2559 แบ่งตามประเภทการประกันชีวิต ได้ดังนี้

เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปและเบี้ยประกันภัยรับรวม

ประเภทการประกันชีวิต	ปี 2557				ปี 2558			
	เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป		เบี้ยประกันภัยรวม		เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป		เบี้ยประกันภัยรวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เบี้ยชำระครั้งเดียว-สามัญ	-	-	12,044.67	23.25	-	-	2,637.96	5.88
สามัญ	31,871.09	97.34	36,587.86	70.62	30,342.50	97.21	39,073.12	87.14
ตลอดชีพและบำนาญ	2,594.25	7.92	3,274.20	6.32	2,969.66	9.51	3,612.65	8.06
ชั่วระยะเวลา	36.19	0.11	70.55	0.14	45.90	0.15	82.72	0.18
สะสมทรัพย์	27,469.65	83.90	31,263.33	60.34	25,528.22	81.79	33,368.36	74.42
สัญญาเพิ่มเติม	1,771.00	5.41	1,979.78	3.82	1,798.72	5.76	2,009.39	4.48
ประกันกลุ่ม	870.28	2.66	1,180.26	2.28	868.66	2.78	1,221.15	2.72
คุ้มครองสินเชื่อ	0.24	0.00	1,997.34	3.86	1.86	0.01	1,907.99	4.26
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	32,741.61	100.00	51,810.13	100.00	31,213.02	100.00	44,840.22	100.00

ประเภทการประกันชีวิต	ปี 2559			
	เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป		เบี้ยประกันภัยรวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เบี้ยชำระครั้งเดียว-สามัญ	-	-	2,779.28	6.41
สามัญ	31,286.62	97.21	37,371.25	86.24
ตลอดชีพและบำนาญ	3,401.09	10.57	4,139.86	9.55
ชั่วระยะเวลา	55.71	0.17	98.32	0.23
สะสมทรัพย์	26,001.94	80.79	31,061.77	71.68
สัญญาเพิ่มเติม	1,827.88	5.68	2,071.30	4.78
ประกันกลุ่ม	895.77	2.78	1,347.15	3.11
คุ้มครองสินเชื่อ	1.03	0.00	1,835.24	4.24
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	32,183.42	100.00	43,332.92	100.00

หมายเหตุ: เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปและเบี้ยประกันภัยรับรวม หักเบี้ยประกันภัยส่งคืนให้กับผู้เอาประกันภัยที่ยกเลิกกรมธรรม์

สำหรับเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปและเบี้ยประกันภัยรับรวมของบริษัทในปี 2557 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 32,741.61 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.70 และเบี้ยประกันภัยรับรวมทั้งสิ้น 51,810.13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.58 โดยมีอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ (Persistency rate) สูงถึงร้อยละ 93 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์โดยรวมของอุตสาหกรรมที่ร้อยละ 87

สำหรับในปี 2558 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 31,213.02 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.67 และเบี้ยประกันภัยรับรวมทั้งสิ้น 44,840.22 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.45 โดยมีอัตราคงอยู่ของกรมธรรม์ร้อยละ 83 ซึ่งเป็นอัตราที่เท่ากับอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์[1] โดยรวมของอุตสาหกรรมที่ร้อยละ 83

สำหรับในปี 2559 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 32,183.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.11 และเบี้ยประกันภัยรับรวมทั้งสิ้น 43,332.92 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.36 โดยมีอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์โดยรวมของอุตสาหกรรมที่ร้อยละ 84 โดยสามารถพิจารณาแยกตามประเภทการประกันชีวิตได้ดังนี้

ผลผลิตประเภทสามัญ ในปี 2557 มีเบี้ยประกันภัยปีต่อไปทั้งสิ้น 31,871.09 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 14.90 สำหรับในปี 2558 มีเบี้ยปีต่อไปทั้งสิ้น 30,342.50 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 4.80 ในปี 2559 มีเบี้ยปีต่อไปทั้งสิ้น 31,286.62 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.11 สำหรับเบี้ยประกันภัยรับรวมในปี 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 36,587.86 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.76 ในปี 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 39,073.12 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.79 และในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 37,371.25 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.36

ประกันชีวิตกลุ่ม ในปี 2557 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป 870.28 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.98 และมีเบี้ยรับรวม 1,180.26 ล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อน ร้อยละ 8.41 สำหรับในปี 2558 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป 868.66 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน ร้อยละ 0.19 และมีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,221.15 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.46 และสำหรับในปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป 895.77 ล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อน ร้อยละ 3.12 และมีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,347.15 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 10.32

แบบคุ้มครองสินเชื่อ ในปี 2557 มีเบี้ยรับรวม 1,997.34 ล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อน ร้อยละ 8.77 สำหรับในปี 2558 มีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,907.99 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 4.47 และสำหรับในปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,835.24 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 3.81

---

[1] อัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ (Persistency rate) คำนวณจากเบี้ยประกันภัยภัยรับปีต่อของปีปัจจุบันหารด้วยเบี้ยรับรวมของปีก่อนหน้าหักด้วยเบี้ยประกันภัยภัยรับครั้งเดียวของปีก่อนหน้า

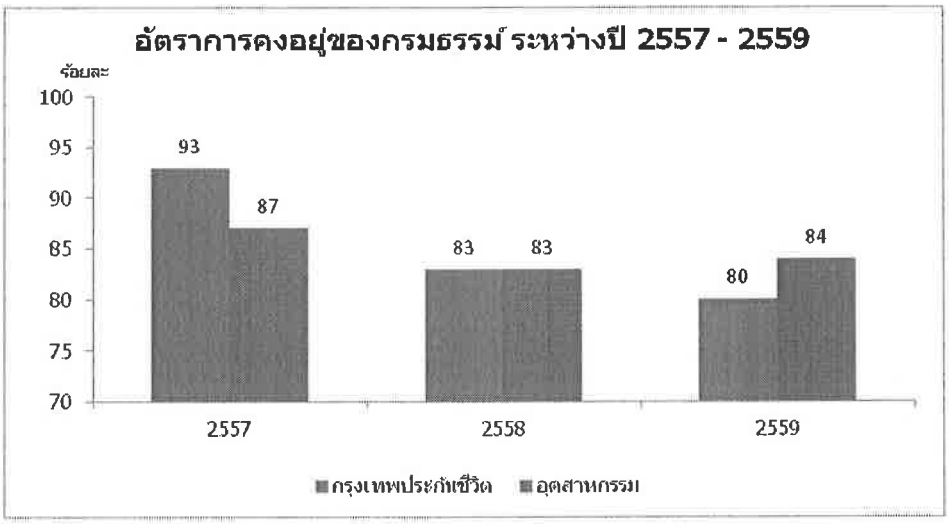

2.2 การตลาดและการแข่งขัน

2.2.1 นโยบายการตลาด ผลิตภัณฑ์และบริการ

บริษัทยังคงนโยบายการเป็นผู้นำในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชน ตามแนวคิดการให้บริการวางแผนการเงินรอบด้านอย่างต่อเนื่อง ด้วยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินของบริษัทและพันธมิตร ดังนี้

(1) กลยุทธ์การแข่งขัน

- **ด้านผลิตภัณฑ์**

นอกจากผลิตภัณฑ์ด้านการเสริมสร้างฐานะ ที่ได้รับความร่วมมือจากพันธมิตรแล้ว ในปีนี้บริษัทมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองชีวิต ผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะยาว ผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองสุขภาพและโรคร้ายแรง เพื่อการสร้างหลักประกันต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ตามความต้องการประกันสุขภาพและโรคร้ายแรงที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้บริโภค พร้อมกับผลิตภัณฑ์เพื่อเตรียมเกษียณสำหรับรองรับสังคมผู้สูงวัยในอนาคต

- **ด้านการพัฒนาคุณภาพตัวแทน**

ส่งเสริมให้มีการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของที่ปรึกษาการเงิน ตัวแทนประกันชีวิต และทีมงานคู่ค้าที่เพียงพอต่อการให้บริการ ดังนี้

1. การพัฒนาและเพิ่มจำนวนที่ปรึกษาการเงิน

   1.1 พัฒนาผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ด้วยหลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ (Securities Investment Consultant) เพื่อขึ้นทะเบียนผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ให้กับตัวแทนประกันชีวิต โดยปัจจุบันบริษัทมีผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ที่ผ่านการอบรมและได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จำนวน 1,144 คน

   1.2 พัฒนานักวางแผนการเงิน CFP® และที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ เพื่อสามารถให้บริการวางแผนและให้คำปรึกษาทางการเงินในทุกด้าน ทำให้ลูกค้าสามารถบรรลุเป้าหมายการเงินตามความต้องการ โดยในปัจจุบันบริษัทมีนักวางแผนการเงิน CFP® และที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ ที่ได้รับคุณวุฒิวิชาชีพจากสมาคมนักวางแผนการเงินไทย จำนวน 106 คน

2. การพัฒนาตัวแทนประกันชีวิต เน้นการพัฒนาตัวแทนเพื่อให้มีความยั่งยืนในวิชาชีพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยได้รับรางวัลที่สำคัญดังนี้

   2.1 ได้รับรางวัลตัวแทนคุณภาพดีเด่นแห่งชาติ หรือ TNQA (Thailand National Quality Awards) ตามหลักเกณฑ์ของสมาคมประกันชีวิตไทย จำนวน 479 คน

   2.2 ได้รับรางวัลตัวแทนคุณภาพดีเด่นนานาชาติ หรือ IQA (International Quality Awards) ตามหลักเกณฑ์ของ Limra International จำนวน 474 คน

   2.3 ได้รับรางวัลสโมสรล้านเหรียญโต๊ะกลม หรือ MDRT (Million Dollar Round Table) จำนวน 99 คน และตัวแทนที่มีศักยภาพผลิตผลงานได้ระดับ COT (Court of table) และ TOT (Top of the table) อีกจำนวน 17 คน ตามหลักเกณฑ์ของสโมสร MDRT รวมทั้งสิ้น 116 คน

   2.4 ได้รับรางวัลตัวแทนประกันชีวิตคุณภาพดีเด่นตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย จำนวน 2 คน

3. การพัฒนาทีมงานของคู่ค้าเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการอธิบายผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ตามกฎเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจก่อนซื้อผลิตภัณฑ์

- **ด้านความร่วมมือกับคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ**

บริษัทได้มีการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจุดยืนในการเป็นผู้นำด้านการวางแผนทางการเงิน ร่วมกับพันธมิตรหลักอย่างต่อเนื่อง โดยได้ริเริ่มจัดตั้งทีมขายกลุ่มใหม่ ภายใต้ชื่อ "Professional Financial Adviser" ขึ้น เพื่อเสริมความแข็งแกร่งด้านการวางแผนทางการเงินของบริษัทเพิ่มเติมด้วย

สำหรับความร่วมมือกับธนาคารพันธมิตร ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองและเป็นมรดกให้กับลูกหลานนำเสนอผ่านสาขาธนาคารทั่วประเทศ โดยได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

ในปีที่ผ่านมา บริษัทได้ริเริ่มรับบริหารจัดการค่ารักษาพยาบาลให้กับองค์กรต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียม และริเริ่มขยายตลาดผลิตภัณฑ์เพื่อคุ้มครองโรคร้ายแรงกลุ่มผ่านบริษัทในเครือ เพื่อศึกษาวิธีการ แนวทางในการขยายตลาดประกันกลุ่ม ด้วยบริการและผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในปีถัดไป

นอกจากนี้ บริษัทยังได้ขยายพันธมิตรเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการร่วมมือกับบริษัทรับประกันภัยต่อทั้งในและต่างประเทศที่มีประสบการณ์สูง เพื่อการพัฒนานวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับลูกค้าเฉพาะกลุ่มต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาด้วย

- **ด้านช่องทางการขายใหม่**

บริษัทมีการพัฒนาช่องทางออนไลน์เป็นช่องทางใหม่เพิ่มเติม เพื่อเพิ่มฐานลูกค้ากลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้และมีพฤติกรรมซื้อสินค้าหรือทำธุรกรรมผ่านอินเตอร์เน็ตซึ่งเป็นฐานตลาดที่สำคัญของบริษัทได้ในอนาคต ทั้งนี้การซื้อกรมธรรม์ผ่านช่องทางออนไลน์สามารถกรอกใบสมัคร ชำระเงินผ่าน จนถึงการอนุมัติแบบประกันผ่านระบบออนไลน์ได้ทันที

- **ด้านการสื่อสารการตลาดและกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า**

บริษัทได้มีการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจุดยืนในการเป็นผู้นำด้านการวางแผนทางการเงินโดยใช้แคมเปญการสื่อสาร "Change is Good ทุกการเปลี่ยนแปลงของช่วงชีวิตมีสิ่งที่ดีเสมอ" ที่ต่อเนื่องจากปีก่อน รวมทั้งแคมเปญการสื่อสารสำหรับผลิตภัณฑ์สำคัญ เช่น บีแอลเอ ปันสุข และบีแอลเอ พร้อมเกษียณ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ทำแคมเปญเผยแพร่รางวัลบริษัทประกันชีวิตที่มีการบริหารงานดีเด่นอันดับ 1 ซึ่งบริษัทได้รับในปี 2559 ตลอดจนดำเนินกิจกรรมการตลาด สำหรับที่ปรึกษาทางการเงินและลูกค้าของบริษัท

บริษัทยังให้ความสำคัญกับ โครงการ BLA Happy Life Club อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการวางแผนการเงิน และกิจกรรมเพื่อมอบความสุขให้กับลูกค้า ตลอดจนสิทธิพิเศษในการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ให้บริษัทได้ดูแลกรมธรรม์ของลูกค้าอย่างต่อเนื่องต่อไป

(2) การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

โครงสร้างเบี้ยประกันภัยรับ จำแนกตามช่องทางจำหน่าย ปี 2557

ช่องทางการจำหน่าย	*เบี้ยปีแรก		เบี้ยรับปีต่อไป		เบี้ยรับรวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ตัวแทน	2,081	10.92	11,787	36.00	13,868	26.77
ธนาคาร	16,699	87.58	20,009	61.11	36,708	70.85
อื่น ๆ	288	1.51	946	2.89	1,234	2.38
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	19,069	100.00	32,742	100.00	51,810	100.00

โครงสร้างเบี้ยประกันภัยรับ จำแนกตามช่องทางจำหน่าย ปี 2558

ช่องทางการจำหน่าย	*เบี้ยปีแรก		เบี้ยรับปีต่อไป		เบี้ยรับรวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ตัวแทน	2,488	18.26	11,803	37.81	14,291	31.87
ธนาคาร	10,841	79.55	18,456	59.13	29,296	65.33
อื่น ๆ	299	2.19	954	3.06	1,253	2.79
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	13,627	100.00	31,213	100.00	44,840	100.00

โครงสร้างเบี้ยประกันภัยรับ จำแนกตามช่องทางจำหน่าย ปี 2559

ช่องทางการจำหน่าย	*เบี้ยปีแรก		เบี้ยรับปีต่อไป		เบี้ยรับรวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ตัวแทน	2,541	22.79	12,525	38.92	15,065	34.77
ธนาคาร	8,199	73.54	18,680	58.04	26,879	62.03
อื่น ๆ	409	3.67	979	3.04	1,388	3.20
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	11,149	100.00	32,183	100.00	43,332	100.00

หมายเหตุ : *เบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวมเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียว

เบี้ยประกันภัยรับรวมของบริษัทแยกตามช่องทางจำหน่ายในปี 2559 ประกอบด้วยช่องทางจำหน่ายหลัก 3 ช่องทาง โดยมีเบี้ยประกันภัยรับรวมจากช่องทางธนาคารเป็นช่องทางหลักที่ร้อยละ 62.03 รองลงมาคือ ช่องทางตัวแทนอยู่ที่ร้อยละ 34.77 และช่องทางอื่นๆ อยู่ที่ร้อยละ 3.20 โดยบริษัทมีนโยบายด้านช่องทางจำหน่ายที่สำคัญ ดังนี้

- **ด้านช่องทางจำหน่ายผ่านตัวแทน**

ภาพรวมธุรกิจ : เบี้ยประกันภัยรับรวม และเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวมเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียวจากช่องทางจำหน่ายผ่านตัวแทนปี 2559

บริษัท	เบี้ยรับรวม			เบี้ยปีแรก รวมเบี้ยชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งตลาด	%+/-
1. เอไอเอ	112,307	39.11	2.04	18,930	31.65	-8.59
2. ไทยประกันชีวิต	62,134	21.64	10.32	14,587	24.39	19.69
3. เมืองไทยประกันชีวิต	23,716	8.26	9.04	7,352	12.29	-6.45
4. กรุงไทย-แอกซ่าประกันชีวิต	22,829	7.95	8.43	5,287	8.84	-5.12
5. กรุงเทพประกันชีวิต	15,065	5.25	5.42	2,541	4.25	2.12
6. อลิอันซ์ อยุธยา ประกันชีวิต	14,362	5.00	-0.04	1,922	3.21	2.29
7.ไทยสมุทรประกันชีวิต	11,589	4.04	-4.58	1,956	3.27	-6.81
ธุรกิจ	**287,157**	**100.00**	**4.53**	**59,819**	**100.00**	**-1.38**

หมายเหตุ : ข้อมูลของบริษัทอื่น จากสมาคมประกันชีวิตไทย เรียงอันดับตามเบี้ยรับรวม

ในปี 2559 บริษัทมีเบี้ยรับรวมอยู่ในอันดับที่ 5 ดีขึ้นจากปี 2558 ที่อยู่ในอันดับที่ 6 โดยมีอัตราเติบโตดีกว่าธุรกิจ จากการเติบโตของเบี้ยปีต่อไปที่เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.11 ใกล้เคียงกับธุรกิจที่เติบโตร้อยละ 6.20 และการรักษาอัตราการเติบโตของเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว ไม่ให้มีอัตราลดลงตามธุรกิจได้ โดยมีอัตราเติบโตของเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียวอยู่ที่ร้อยละ 2.12 ในขณะที่ธุรกิจมีอัตราเติบโตลดลงที่ร้อยละ 1.38

การเติบโตของเบี้ยปีต่อไปที่เพิ่มขึ้นนั้น เกิดจากการมุ่งเน้นขยายตลาดผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองชีวิต ผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะยาว ผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองสุขภาพและโรคร้ายแรง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีโอกาสทางการตลาด จากความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้บริโภค และเป็นแบบประกันที่สามารถสร้างรายได้ให้กับบริษัทในระยะยาว การรักษาระดับการขายผลิตภัณฑบำนาญ สำหรับรองรับสังคมผู้สูงวัยในอนาคต รวมถึงควบคุมการขายผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ชำระเบี้ยระยะสั้น โดยใช้เป็นผลิตภัณฑ์ประกอบการวางแผนการเงินสำหรับลูกค้าเป็นหลักเท่านั้น สำหรับกลยุทธ์หลักของบริษัทยังคงเป็นการให้บริการและผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์การวางแผนการเงิน และการปกป้องคุณค่าชีวิตที่แตกต่างจากที่อื่น ๆ ทั้งการเสริมสร้างฐานะและการสร้างหลักประกัน ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและภาระความรับผิดชอบของแต่ละคน

ในด้านของทีมงาน บริษัทได้เพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มจำนวนตัวแทนใหม่ โดยมีผู้สมัครสอบในปี 2559 เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.31 สูงกว่าธุรกิจที่เติบโตอยู่ที่ร้อยละ 7.07 และมีจำนวนตัวแทนใหม่ที่ขึ้นทะเบียนกับบริษัท เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.61

สำหรับการเพิ่มจำนวนที่ปรึกษาการเงิน เพื่อขยายการให้บริการวางแผนการเงินของผู้บริโภคที่มีความต้องการเพิ่มมากขึ้น บริษัทได้สนับสนุนการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อให้ตัวแทนของบริษัทสามารถสอบ รับใบอนุญาตคุณวุฒิต่างๆ ได้แก่ ใบอนุญาตตัวแทนประกันวินาศภัย โดยเฉพาะใบอนุญาตผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ (Securities Investment Consultant) เพื่อขึ้นทะเบียนผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คุณวุฒิวิชาชีพนักวางแผนการเงิน CFP® และที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ จากสมาคมนักวางแผนการเงินไทย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวางแผนการเงินส่วนบุคคลได้ในทุกด้านด้วย โดย ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีทีมผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.62

- **ด้านช่องทางจำหน่ายผ่านธนาคาร**

ภาพรวมธุรกิจ : เบี้ยประกันภัยรับรวม และเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวมเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียวจากช่องทางจำหน่ายผ่านธนาคาร ปี 2559

บริษัท	เบี้ยรับรวม			เบี้ยปีแรกรวม เบี้ยชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งตลาด	%+/-
1. เมืองไทยประกันชีวิต	69,548	28.10	11.18	25,604	28.60	-11.17
2. ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	47,036	19.01	0.57	11,283	12.60	-32.17
3. กรุงไทย-แอกซ่าประกันชีวิต	30,770	12.43	-3.85	7,537	8.42	-33.41
4. กรุงเทพประกันชีวิต	**26,879**	**10.86**	**-8.25**	**8,199**	**9.15**	**-24.37**
5. พรูเด็นเชียลประกันชีวิต	16,610	6.71	13.38	7,089	7.92	-6.18
6. ไทยประกันชีวิต	15,295	6.18	34.43	6,523	7.29	24.39
7.เอฟ ดับบลิว ดี ประกันชีวิต	13,615	5.50	23.36	5,304	5.92	9.05
ธุรกิจ	**247,494**	**100.00**	**8.27**	**89,556**	**100.00**	**-8.07**

หมายเหตุ : ข้อมูลของบริษัทอื่น จากสมาคมประกันชีวิตไทย เรียงอันดับตามเบี้ยรับรวม

ในปี 2559 บริษัทมีเบี้ยรับรวมอยู่ในอันดับเดิม คืออันดับที่ 4 เติบโตลดลงร้อยละ 8.25 จากการลดลงของเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียวที่เติบโตลดลงมากถึงร้อยละ 24.37 โดยบริษัทมีนโยบายในการลดการขายผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ชำระเบี้ยระยะสั้น และเพิ่มการขายผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองชีวิต ผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะยาว และผลิตภัณฑ์บำนาญ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผลกำไร สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทคุ้มครองสินเชื่อ บริษัทมีอัตราเติบโตลดลง เป็นไปในทิศทางเดียวกับธุรกิจ จากภาวะการชะลอตัวของสินเชื่อในตลาด

บริษัทมีการประสานความร่วมมือกับธนาคารพันธมิตร ในเรื่องของแผนการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเสริมสร้างความรู้ด้านการประกันชีวิตและทักษะการขายใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรของธนาคารเพื่อสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างเหมาะสม ครบถ้วนตามรายละเอียดกรมธรรม์ที่นำเสนอต่อลูกค้า และถูกต้องตามหลักเกณฑ์นายหน้าประกันชีวิตที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมถึงสนับสนุนการให้บริการลูกค้าและประสานงานภายในสาขาธนาคาร โดยการเพิ่มทีมเจ้าหน้าที่พัฒนาการตลาด เข้าดูแลอำนวยความสะดวกในทุกสาขาธนาคารทั่วประเทศด้วย

- **ด้านช่องทางจำหน่ายอื่น ๆ**

บริษัทได้เพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตจากช่องทางที่มีในปัจจุบัน และได้พัฒนาช่องทางออนไลน์เป็นช่องทางใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการขยายฐานลูกค้าไปสู่กลุ่มคนรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น

(3) **กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย**

บริษัทดำเนินธุรกิจหลัก 2 ประเภท คือ การประกันชีวิตประเภทสามัญและประกันชีวิตกลุ่ม โดยมีลักษณะของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ดังนี้

- **<u>ประกันชีวิตประเภทสามัญ</u>**

เป็นประกันชีวิตรายบุคคลสำหรับผู้มีรายได้และผู้ที่ต้องการออมเงินทั่วไป เช่น ผลิตภัณฑ์เพื่อการคุ้มครอง และผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ แก่ลูกค้าที่ต้องการสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงให้กับชีวิตและธุรกิจ โดยจัดจำหน่ายผ่านช่องทางตัวแทน ช่องทางธนาคาร ช่องทางขายตรง และช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็นช่องทางจำหน่ายใหม่ด้วย

- **<u>ประกันชีวิตประเภทกลุ่ม</u>**

เป็นประกันชีวิตรายกลุ่มบุคคลสำหรับกลุ่มลูกค้าที่เป็นองค์กรธุรกิจ อุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยบริษัทให้ความสำคัญกับการขยายตลาดในกลุ่มลูกค้าองค์กรขนาดใหญ่ที่สามารถสร้างผลกำไร มีความเสี่ยงต่อภาระค่าสินไหมต่ำ รวมถึงเพิ่มการให้บริการรับบริหารจัดการค่ารักษาพยาบาลให้กับองค์กรต่าง ๆ ด้วย

ด้านการขยายตลาดสำหรับกลุ่มลูกค้าสินเชื่อ บริษัทได้มีการขยายตลาดความคุ้มครองภาระหนี้สินดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เช่น สินเชื่อสำหรับสมาชิกสหกรณ์ สินเชื่อบ้าน และสินเชื่อธุรกิจ เป็นต้น โดยผลิตภัณฑ์คุ้มครองเครดิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างผลกำไร และสร้างความมั่นคงให้กับบริษัทได้ในระยะยาว

2.2.2 ภาวะตลาดและการแข่งขัน

(1) ภาพรวมธุรกิจ

ภาพรวมธุรกิจ : เบี้ยรับรวม และเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว ปี 2559

บริษัท	เบี้ยประกันภัยรับรวม			เบี้ยประกันภัยรับปีแรก รวมเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งตลาด	%+/-
1. เอไอเอ	121,254	21.34	1.42	24,464	15.14	-6.53
2. เมืองไทยประกันชีวิต	97,013	17.07	10.39	33,815	20.93	-10.87
3. ไทยประกันชีวิต	80,523	14.17	17.76	23,071	14.28	30.95
4. กรุงไทย-แอกซ่าประกันชีวิต	55,875	9.83	2.07	14,938	9.25	-18.90
5. ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	52,721	9.28	-0.48	12,233	7.57	-30.13
6. กรุงเทพประกันชีวิต	**43,332**	**7.63**	**-3.36**	**11,149**	**6.90**	**-18.19**
7. อลิอันซ์ อยุธยา ประกันชีวิต	31,073	5.47	7.70	6,861	4.25	7.98
ธุรกิจ	**568,259**	**100.00**	**5.72**	**161,568**	**100.00**	**-5.75**

หมายเหตุ : ข้อมูลของบริษัทอื่น จากสมาคมประกันชีวิตไทย เรียงอันดับตามเบี้ยรับรวม

ภาพรวมธุรกิจ เบี้ยรับรวมมีอัตราเติบโตร้อยละ 5.72 จากปีก่อนหน้า โดยการเติบโตหลักมาจากการต่ออายุกรมธรรม์เดิมที่มีอยู่ จะเห็นได้จากเบี้ยปีต่อไปที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.09 ในขณะที่การขยายตัวของธุรกิจใหม่ลดลง เบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียวมีการเติบโตลดลงร้อยละ 5.75 จากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวและกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ลดลง แม้ว่าการบริโภคในครัวเรือนจะมีอัตราการขยายตัวที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ก็ตาม ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยที่ลดต่ำลง ทำให้บริษัทประกันชีวิต ลดการขายผลิตภัณฑ์ประเภทสะสมทรัพย์ชำระเบี้ยระยะสั้น ซึ่งเคยเป็นผลิตภัณฑ์หลักในการขยายตลาดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และหันมาเน้นการขายผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองชีวิตมากขึ้น ส่งผลให้ขนาดของเบี้ยประกันชีวิตลดลง สำหรับบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต มีเบี้ยรับรวมอยู่ในอันดับเดิม คืออันดับที่ 6 โดยมีอัตราเติบโตลดลงที่ร้อยละ 3.36 จากการลดการขายผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ชำระเบี้ยระยะสั้นลงจำนวนมาก และเน้นขยายตลาดผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะยาว และผลิตภัณฑ์บำนาญ ที่มีกำไรทดแทน เป็นผลให้เบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียวมีขนาดลดลง โดยมีอัตราเติบโตลดลงที่ร้อยละ 18.19

ในด้านของช่องทางจำหน่าย ทุกช่องทางมีการเติบโตของธุรกิจใหม่ลดลง โดยช่องทางตัวแทนมีการเติบโตลดลงน้อยที่สุด จากการที่ผู้บริโภคยังต้องการซื้อกรมธรรม์โดยมีตัวแทนให้คำแนะนำ ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการให้บริการที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคได้มากกว่า โดยเฉพาะบริการด้านการวางแผนการเงิน สำหรับช่องทางขายตรงได้รับผลกระทบมากที่สุด กฎเกณฑ์จากภาครัฐที่มีมากขึ้น ทำให้การขยายตลาดใหม่ทำได้ยากขึ้น

(2) **ภาวะการแข่งขันและกลยุทธ์**

ธุรกิจมีการแข่งขันสูง โดยเบี้ยรับรวมของธุรกิจเติบโตได้จากการรักษาเบี้ยปีต่อไปซึ่งเป็นฐานตลาดเดิมของแต่ละบริษัท สำหรับการขยายตลาดใหม่ชะลอตัวลง จากการลดการขายสินค้าประเภทสะสมทรัพย์ชำระเบี้ยระยะสั้นและแบบชำระเบี้ยครั้งเดียวลง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการตลาด ภาวะอัตราดอกเบี้ยและกำลังซื้อของผู้บริโภค โดยในปีนี้ธุรกิจเน้นที่ผลิตภัณฑ์ระยะกลาง-ระยะยาว ผลิตภัณฑ์เพื่อคุ้มครองสุขภาพและโรคร้ายแรงที่มีโอกาสสร้างผลกำไรได้มากกว่าผลิตภัณฑ์กลุ่มอื่น ๆ

กลยุทธ์หลักของธุรกิจ เน้นการสร้างโอกาสขยายฐานลูกค้า ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เฉพาะกลุ่ม ตรงกับความต้องการในปัจจุบันออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง เช่น ผลิตภัณฑ์บำนาญ ผลิตภัณฑ์คุ้มครองสุขภาพและโรคร้ายแรง โดยมีผลิตภัณฑ์ประเภทสะสมทรัพย์ชำระเบี้ยระยะสั้นวางจำหน่ายเป็นระยะตามความเหมาะสมของสถานการณ์การตลาด นอกจากนี้การพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายใหม่ เช่น ช่องทางออนไลน์ การพัฒนาคุณภาพตัวแทน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจเพื่อสนับสนุนการขายและบริการมากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่านทางโซเชียลมีเดีย ที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้สะดวกรวดเร็ว เป็นกลยุทธ์ที่ช่วยสนับสนุนการขยายตลาดในอนาคต และเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า ส่งผลดีต่อการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว

(3) **แนวโน้มธุรกิจประกันชีวิตปี** 2560

การเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา มีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยช่องทางการขายหลักที่ช่วยสนับสนุนการเติบโตดังกล่าวคือ ช่องทางธนาคารซึ่งมีการจำหน่ายสินค้าประเภทสะสมทรัพย์เป็นหลักเป็นแบบประกันชีวิตที่มีเบี้ยประกันภัยรับที่ค่อนข้างสูงอยู่แล้ว นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายหลักของช่องทางธนาคารเป็นกลุ่มที่มีรายได้ในระดับปานกลางถึงสูงซึ่งมีความสามารถในการชำระเบี้ยในปีถัด ๆ ไปได้ ส่งผลให้การเก็บเบี้ยประกันภัยปีต่อของธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ 83 คงที่เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ทำให้เบี้ยประกันภัยรับรวมของธุรกิจยังคงเติบโตได้ดี

ผลการดำเนินงานของธุรกิจในปี 2559 ชะลอตัวลง ด้วยผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและภาวะตกต่ำของอัตราดอกเบี้ย ทำให้บริษัทประกันชีวิตลดการขายสินค้าประเภทสะสมทรัพย์ และหันมาให้ความสำคัญกับสินค้าประเภทความคุ้มครองและสินค้าสุขภาพมากขึ้น

สำหรับแนวโน้มในอนาคต คาดว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจใหม่ที่สะท้อนในรูปเบี้ยประกันภัยรับปีแรกจะยังคงมีอัตราการเติบโตที่ดี ด้วยอัตราการเข้าถึงกรมธรรม์ของประชาชน (penetration rate) ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ความต้องการสินค้าประกันชีวิตทั้งเพื่อความคุ้มครองชีวิต สุขภาพ และเพื่อรายได้ยามเกษียณอายุจะมีเพิ่มขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการพัฒนาประเทศสู่ชุมชนเมืองเพิ่มขึ้น (Urbanization) ประกอบกับภาวการณ์แข่งขันของบริษัทประกันชีวิตในการพัฒนาสินค้าและการบริการให้เข้าถึงเป้าหมายลูกค้าในแต่ละกลุ่มเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งนโยบายส่งเสริมของภาครัฐที่ต้องการให้บริษัทประกันชีวิตมีบทบาทมากขึ้นในการสร้างความมั่นคงพื้นฐานให้กับประชาชน นอกจากปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจประกันชีวิต ดังนี้

1. **เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น**

การเติบโตดีขึ้นของภาคการส่งออกที่จะช่วยให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมและการลงทุนภาคเอกชนฟื้นตัวได้ดีขึ้น การฟื้นตัวของการผลิตภาคเกษตร รวมถึงการลงทุนจากภาครัฐที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนยังคงมีรายได้ที่จะใช้จ่าย

2. **แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุ และการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาล**

ประเทศไทยมีแนวโน้มประชากรผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรของประเทศไทย ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานจะต้องเลี้ยงดูประชากรวัยเด็กและวัยสูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น และจากสถิติอายุขัยเฉลี่ยของประชากรไทยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุจะต้องเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3. **อัตราการถือครองกรมธรรม์ในประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ**

แม้ว่าสัดส่วนเบี้ยประกันชีวิตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจะเพิ่มขึ้น ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา แต่ยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประเทศที่มีการพัฒนาแล้วมาก นอกจากนั้นการเติบโตของธุรกิจในระยะที่ผ่านมาถูกขับเคลื่อนด้วยสินค้าสะสมทรัพย์เป็นส่วนใหญ่ จึงอาจพิจารณาได้ว่าระดับความคุ้มครองที่ครัวเรือนมียังต่ำมาก

4. **ความต้องการการวางแผนการเงินส่วนบุคคล** (Financial Planning Need)

จากการเติบโตของเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศแถบเอเชียส่งผลให้กลุ่มคนชั้นกลางมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยการเติบโตเพิ่มขึ้นของจำนวนคนชั้นกลางนี้เป็นกลุ่มซึ่งมีการศึกษาสูงขึ้น มีความรู้ความเข้าใจ มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การวางแผนการเงินแบบรอบด้านทั้งการประกันชีวิต ทรัพย์สินและกองทุนรวมจึงเริ่มมีบทบาทมากขึ้น ทำให้เพิ่มโอกาสในการขยายตลาดประกันชีวิต

5. **การเกิดช่องทางขายและผู้เล่นรายใหม่จากการพัฒนาของเทคโนโลยีทางการเงิน**

จากการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงิน (Fintech) ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้ธุรกิจการเงินขยายตัว แต่ในขณะเดียวกันเทคโนโลยีทางการเงินยังส่งผลให้เกิดช่องทางขายและผู้เล่นใหม่ในตลาดมากขึ้นด้วย จากการพัฒนาบริการทางการเงินในรูปแบบใหม่ ๆ ที่สามารถเติมเต็มความต้องการของลูกค้า โดยช่องทางขายประกันชีวิตผ่านธนาคารเป็นช่องทางแรก ๆ ที่จะได้รับผลกระทบจากการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงินนี้ เนื่องจากเทคโนโลยีจะช่วยให้ลูกค้าไม่จำเป็นต้องติดต่อแบบพบหน้า (Face to Face) กับธนาคารอีกต่อไป

6. **การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคในยุคดิจิตอล**

แนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีการใช้สื่อออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นโอกาสให้บริษัทประกันชีวิตสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าใหม่ ๆ ได้มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผู้บริโภคจะสามารถตรวจสอบและค้นหาข้อมูลตามสื่อออนไลน์ รวมไปถึงการเปรียบเทียบคุณลักษณะของสินค้า ราคาและบริการได้ง่ายและสะดวกมากขึ้นด้วย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันในตลาดที่รุนแรงมากขึ้นตามมาด้วย

2.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

2.3.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

(1) แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทประกอบด้วย ส่วนของผู้ถือหุ้น เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ และกำไรจากการลงทุนสุทธิ ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 25,579.23 ล้านบาท เพิ่มอัตราร้อยละ 14.89 จากปี 2556 แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทได้จากเบี้ยประกันภัยภัยภัยรับสุทธิ 51,172.06 ล้านบาท และรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 8,811.63 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.88

ณ สิ้นปี 2558 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 26,998.32 ล้านบาท เพิ่มอัตราร้อยละ 5.55 จากปี 2557 แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ 43,929.89 ล้านบาท และ รายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 9,913.19 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.50

ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 33,340.84 ล้านบาท เพิ่มอัตราร้อยละ 23.49 จากปี 2558 แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ 42,281.52 ล้านบาท และรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 10,631.99 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.25

(2) แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

บริษัทจะจัดส่วนหนึ่งของเงินทุนจากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิไว้สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัท และส่วนหนึ่งสำหรับเป็นเงินสำรองประกันชีวิตเพื่อใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทน ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์หากครบกำหนดชำระผลตอบแทน หรือผู้รับประโยชน์หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต

แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัทที่สำคัญในปี 2557 ประกอบด้วย ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน จำนวนรวม 12,384.40 ล้านบาท ค่าจ้างและบำเหน็จให้กับนายหน้า 2,805.34 ล้านบาท และเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน ทั้งสิ้น 40,818.25 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2558 แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัท ประกอบด้วย ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน จำนวนรวม 15,390.19 ล้านบาท ค่าจ้างและบำเหน็จให้กับนายหน้า 2,849.85 ล้านบาท และเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน ทั้งสิ้น 29,873.54 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2559 แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัท ประกอบด้วยผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน จำนวนรวม 17,772.34 ล้านบาท ค่าจ้างและบำเหน็จให้กับนายหน้า 3,158.82 ล้านบาท และเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน ทั้งสิ้น 26,104.09 ล้านบาท

2.4 งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

- ไม่มี -

3. ปัจจัยความเสี่ยง

ธุรกิจประกันชีวิตถือเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่อยู่ภายใต้การกำกับของหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแลให้บริษัทดำเนินงานภายใต้กฎเกณฑ์ที่กำหนด อาทิ การกำกับดูแลโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ที่คอยกำกับและส่งเสริมให้ธุรกิจประกันชีวิตมีความเข้มแข็งและมั่นคงรวมไปถึงการกำกับดูแลโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตามการดำเนินกิจการภายใต้การเป็นบริษัทจดทะเบียน

ซึ่งตามกรอบการกำกับของสำนักงาน คปภ. ด้านความมั่งคงของฐานะทางการเงิน ได้กำหนดแนวทางการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง (Risk Based Capital: RBC) ให้บริษัทประกันชีวิตต้องมีอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio: CAR) ไม่น้อยกว่า 100% ซึ่งบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อการมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและได้พิจารณาปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำรงเงินกองทุนรวมถึงการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้บริษัทได้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (Enterprise Risk Management: ERM) ควบคู่ไปกับกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสอดคล้องกับแนวทางของหลักการสำคัญการประกันภัย Insurance Core Principles, Standards, Guidance and Assessment Methodology : ICP และเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการดำเนินธุรกิจและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท บริษัทมีการประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเงินกองทุนและแผนธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ และได้จัดทำดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) ระบบการติดตามและการเตือนภัยล่วงหน้า(Early Warning System) แผนบริหารความเสี่ยงและมาตรการดำเนินการ ตามกรอบของกระบวนการ การประเมินความมั่นคงและความเสี่ยงของบริษัท (Own Risk and Solvency Assessment : ORSA) สำหรับกิจกรรมหลักและปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ เช่น กิจกรรมการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์, กิจกรรมการพิจารณารับประกันภัย, กิจกรรมการลงทุนและการประกอบธุรกิจอื่น เป็นต้น ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านการประกันภัย, ความเสี่ยงด้านการตลาด และความเสี่ยงด้านความไม่สัมพันธ์กันระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน เป็นต้น โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยจากต่างประเทศที่ระดับและทิศทางการเปลี่ยนแปลงนั้นส่งผลกระทบต่อธุรกิจและบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งบริษัทได้ติดตามสภาวะและสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด ได้แก่

- ภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจและการเมืองของโลก เศรษฐกิจประชาคมอาเซียนและของประเทศไทย
- แนวโน้มการแข่งขันของธุรกิจประกันชีวิตและของพันธมิตร
- กฎระเบียบ ข้อบังคับใหม่ ๆ จากหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ และความมั่นคงทางการเงินของบริษัทดังกล่าวข้างต้น ในปี 2559 บริษัทได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1. **ความเสี่ยงด้านการตลาดและการแข่งขัน** จากภาวะการแข่งขันของธุรกิจประกันชีวิตมีแนวโน้มสูงขึ้น บริษัทตระหนักถึงปัจจัยเสี่ยงดังกล่าว โดยได้พัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ได้แก่ ด้านช่องทางการขาย ด้านการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ และด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

   นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาระบบงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในการเข้าถึงลูกค้าและกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลายและทั่วถึงมากขึ้น อาทิ การปรับปรุงกระบวนการทำงานให้รวดเร็วยิ่งขึ้น การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการให้บริการลูกค้าและช่องทางการขาย เพื่อรองรับการเติบโตและขยายธุรกิจในยุคดิจิตอลเพิ่มเติม ได้แก่ การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและแอพพลิเคชั่น ทั้งด้านการบริการลูกค้าด้วยระบบ Smart Customer Smart Fund และด้านการขายผ่านออนไลน์ด้วยระบบ Smart Saving ในส่วนของช่องทางตัวแทน พัฒนาระบบ Smart Agent และ Smart FA และอีกหลายโครงการที่อยู่ระหว่างการพัฒนา รวมถึงการทำการตลาดแบบดิจิตอลที่ลูกค้าสามารถโต้ตอบและสื่อสารกับบริษัทได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ยังคงให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้วยระบบมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจมาพร้อมเทคโนโลยีด้วย

2. **ความเสี่ยงด้านช่องทางการขาย** คือ ปัจจัยเสี่ยงจากการมีรายได้หลักผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งมากเกินไป ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงที่บริษัทมิอาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันหรือการเติบโตทางธุรกิจได้ โดยบริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรายใหม่จากช่องทางธนาคารในสัดส่วนที่สูง ทั้งนี้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท คือ การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มสัดส่วนของรายได้จากช่องทางอื่น ๆ อาทิ ช่องทางการขายผ่านตัวแทน ช่องทางขายแบบประกันกลุ่ม และช่องทางการขายผ่านทางโทรศัพท์ให้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเพิ่มช่องทางขายใหม่ คือ ช่องทางขายออนไลน์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ส่งผลให้เบี้ยประกันชีวิตรับรายใหม่แยกตามช่องทางการขายผ่านช่องทางธนาคารมีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2559 มีสัดส่วนร้อยละ 73 ลดลงจากปี 2558 ที่ร้อยละ 79 และปี 2557 ที่ร้อยละ 87 ตามลำดับ ขณะเดียวกันส่งผลให้สัดส่วนของเบี้ยประกันชีวิตรับรวมจากช่องทางธนาคารลดลงด้วย และส่วนใหญ่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นมาจากช่องทางขายผ่านตัวแทน

3. **ความเสี่ยงจากแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ย** อัตราดอกเบี้ยในปี 2559 ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ และมีแนวโน้มที่จะอยู่ในระดับต่ำต่อไปจากปัจจัยความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกและปัจจัยอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ จนอาจส่งผลกระทบต่อบริษัท ดังนี้

3.1 **อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน** เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยส่งผลกระทบโดยตรงต่อการประเมินมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัท ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการคำนวณอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน บริษัทมีปัจจัยเสี่ยงที่เงินกองทุนอาจจะลดต่ำลงกว่าเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับจะสามารถอนุมัติการจ่ายเงินปันผลได้ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทกำหนดให้คณะทำงานบริหารเงินกองทุน คอยติดตาม ประเมินและรายงานปัจจัยเสี่ยง และดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (KRI : Key Risk Indicators) อย่างใกล้ชิด รวมถึง การประเมินผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงด้านโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สิน (Cash Flow) ที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยด้วย อีกทั้งบริษัทมีการประเมินและติดตามความเสี่ยงหลักที่อาจกระทบต่อระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของระดับเงินกองทุน โดยได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ในการจัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

3.1.1 การรายงานการดำรงเงินกองทุนตามกรอบของกฎหมาย การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test)

3.1.2 การบริหารความเสี่ยงด้านสินทรัพย์และหนี้สิน (Asset and Liability Management) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการดำรงเงินกองทุน ความสอดคล้องของกระแสเงินสด (Cash Flow Matching) และการบริหาร Duration Matching ของสินทรัพย์และหนี้สิน

3.1.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการลงทุนด้วยดัชนีความเสี่ยง VaR (Value at Risk) การวิเคราะห์ความอ่อนไหวจากอัตราดอกเบี้ย และการวิเคราะห์ความอ่อนไหวจากราคาหุ้น

3.1.4 การประเมินอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในระบบสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System)

3.2 **ความสามารถในการสร้างรายได้จากการลงทุน** ภาวะอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง รวมถึงปัจจัยการขาดแคลนแหล่งลงทุนที่เหมาะสม เป็นอุปสรรคต่อการสร้างรายได้จากการลงทุนในตราสารหนี้ เพื่อรักษาระดับรายได้จากการลงทุนโดยรวมของบริษัท คณะกรรมการลงทุนได้กำหนดนโยบายด้านการลงทุนให้สอดคล้องกับสภาวะการลงทุน ภาระผูกพันตามกรมธรรม์ และต้นทุนของบริษัท โดยสายการลงทุนจะประเมินติดตามสถาณการณ์การลงทุน และทบทวนสัดส่วนการลงทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

4. **ความเสี่ยงจากความผันผวนของตลาดทุน** จากภาวะอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ การลงทุนในตลาดตราสารทุนเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มโอกาสในสร้างรายได้จากการลงทุน แต่ทั้งนี้ด้วยภาวะตลาดทุนที่มีความผันผวนอาจส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนได้ บริษัทมีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการกำหนดสัดส่วนการลงทุนในตลาดทุนไว้ระดับหนึ่ง และได้ติดตามภาวะตลาดทุนและปัจจัยความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนและรายได้จากการลงทุน

5. **ความเสี่ยงด้านกฎหมาย** ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลง หรือการออกกฎหมายใหม่ของหน่วยงานกำกับอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานได้ รวมถึงการขยายธุรกิจหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพและความหลากหลายในกิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัท ที่อาจขัดต่อกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายที่มีอยู่ได้ ทั้งนี้บริษัทมีสำนักกฎหมาย และสำนักกำกับการปฏิบัติงาน ในการพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และติดตามกฎหมายและกฎระเบียบใหม่ ๆ อย่างใกล้ชิด

6. **ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ** เนื่องจากภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งในด้านการขายและการบริการ บริษัทจึงได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีและการจัดการด้านสารสนเทศมาใช้ เพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว ทั้งนี้ด้วยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งต่อระบบการทำงานและระบบข้อมูลลูกค้าที่ถือเป็นความลับส่วนบุคคลนั้นอาจรั่วไหลหรือถูกจารกรรมได้หากมีการจัดการที่ไม่เพียงพอและเหมาะสม บริษัทมีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูล ระบบสำรองข้อมูล การพัฒนาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน ภายใต้ระบบ ISO/IEC 27001:2013 ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับด้านความปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศ

7. **การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ** (Business Continuity Management) โดยในปีนี้บริษัทได้รับการรับรองระบบมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ISO 22301:2012 Business Continuity Management Systems (BCMS) เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้เอาประกันว่าจะสามารถได้รับบริการได้อย่างต่อเนื่องแม้ขณะบริษัทเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน อาทิ งานบริการด้านสินไหม งานบริการศูนย์ Call Center งานบริการด้านกรมธรรม์ และ ด้านการรับและจ่ายเงิน เป็นต้น

8. **การประเมินความเสี่ยงของบริษัท** (Corporate Risk) ตามกิจกรรมหลัก (Core Business) ประจำปี โดยประเมินความเสี่ยงควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนการทำงานภายในบริษัท เพื่อให้มั่นใจว่าปัจจัยเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมและกระบวนการทำงานหลักของบริษัทได้ถูกประเมินตระหนักและมีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว โดยหน่วยงานเจ้าของความเสี่ยง และเพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้และการปลูกฝังเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง(Risk Culture) ซึ่งเป็นกิจกรรมทางตรงที่หน่วยงานได้ร่วมดำเนินการ

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 ทรัพย์สินประเภท ที่ดิน อาคารชุด ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์

บริษัทมีทรัพย์สินประเภท ที่ดิน อาคารชุด ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์ ดังนี้

- สำนักงานใหญ่ของบริษัท ตั้งอยู่เลขที่ 23/115-121 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310 ซึ่งบริษัททำสัญญาเช่าระยะยาวกับผู้ให้เช่า สิ้นสุด ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563
- ที่ดิน อาคารชุด ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์สุทธิอื่น ๆ ณ สิ้นปี 2559 มีจำนวน 1,173.41 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 <u>ที่ดินเปล่า อาคารชุด และที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง</u>

ประเภททรัพย์สิน	มูลค่าทางบัญชี ณ สิ้นปี 2559 (ล้านบาท)	พื้นที่ (ตร.วา)	ราคาประเมิน (ล้านบาท)	ลักษณะกรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน	วัตถุประสงค์
อาคารชุด จำนวน 1 ห้องชุด (สาขาเอกมัย) ที่ตั้ง เขต.พระโขนง จ. กรุงเทพมหานคร	12.52	327.08	72.10	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-	ที่ตั้งสำนักงาน
ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง						
อาคารระหว่างก่อสร้าง						
- ที่ดิน	794.25	5,390.30	787.17	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-	ที่ตั้งสำนักงาน
- สิ่งปลูกสร้าง	204.82	-	152.80		-ไม่มี-	ที่ตั้งสำนักงาน
รวม	**1,011.59**	**5,717.38**	**1,012.07**			

หมายเหตุ: ราคาที่ดินและอาคารประเมินตามกฎการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ปี 2557

4.1.2 เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานของบริษัท

ประเภททรัพย์สิน	มูลค่าทางบัญชี ณ สิ้นปี 2559 (ล้านบาท)	ลักษณะกรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน
ยานพาหนะ	8.43	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
เครื่องใช้สำนักงาน	75.64	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	27.54	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
ค่าปรับปรุงทรัพย์สินที่เช่า	50.21	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
รวม	**161.82**		

สัญญาเช่าระยะยาว

บริษัทมีสัญญาเช่าอาคารสำหรับใช้เป็นสำนักงานใหญ่กับบริษัท นารายร่วมพิพัฒน์ จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (โปรดดูรายละเอียด หัวข้อ รายการระหว่างกันหน้า 107) มีระยะเวลาการเช่า 25 ปี นับตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2538 - 30 พฤศจิกายน 2563 โดยบริษัทมีการจ่ายเงินล่วงหน้าไปแล้ว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 294 ล้านบาท และบริษัทยังคงมีภาระการจ่ายค่าเช่าและค่าบริการรายเดือนประมาณ 492,070 บาทต่อเดือน

4.2 การลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินลงทุนในบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด และบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต (กัมพูชา) จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย มูลค่ารวม 132,530,200 บาท โดยมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อยคิดเป็นร้อยละ 0.05 ของสินทรัพย์รวม (โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมหัวข้อ 1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท หน้า 6 - 7)

4.3 การเปิดเผยราคาประเมินทรัพย์สิน

- ไม่มี -

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีข้อพิพาททางกฎหมายที่บริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณี ซึ่งเป็นคดีหรือข้อพิพาทที่ยังไม่สิ้นสุดและเป็นคดีที่อาจมีผลกระทบต่อสินทรัพย์ของบริษัท ดังนี้

1. บริษัทเป็นจำเลยในคดีเรียกร้องค่าสินไหม เนื่องจากบริษัทได้ทำการปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมกับผู้เอาประกันภัยสำหรับกรณีที่ผู้เอาประกันภัยได้ทำผิดข้อตกลงที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ ทั้งสิ้นจำนวน 11 คดี โดยมีการเรียกร้องค่าเสียหาย จำนวน 48.26 ล้านบาท คดีที่มีการเรียกร้องค่าเสียหายสูงสุดมีการเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 12.00 ล้านบาท โดยปัจจุบันบริษัทได้แต่งตั้งทนายความเข้าสู้คดีดังกล่าว เพื่อไม่ต้องรับผิดตามข้อกล่าวหาดังกล่าว
2. บริษัทเป็นจำเลยในคดีที่มีผู้แอบอ้างเป็นตัวแทนของบริษัทไปเก็บเบี้ยประกันชีวิตจากผู้เอาประกันภัยของบริษัทจำนวน 7 แสนบาท โดยปัจจุบันบริษัทได้แต่งตั้งทนายความเข้าสู้คดีดังกล่าว เพื่อไม่ต้องรับผิดตามข้อกล่าวหาดังกล่าว

6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

การประเมินมูลค่าธุรกิจ (Embedded Value)

การประเมินมูลค่าธุรกิจ (Embedded Value) ของบริษัท ณ สิ้นปี 2558 โดยมีบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นบริษัทที่ปรึกษาในการประเมินมูลค่าดังกล่าว มีรายละเอียดเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาดังนี้

	31 ธันวาคม			
	2558		2557	
	ล้านบาท	บาทต่อหุ้น	ล้านบาท	บาทต่อหุ้น
Embedded Value (EV)	51,240	30.07	47,785	28.14
Value of One Year New Business (VNB)	1,441	0.85	1,143	0.67
สมมุติฐานที่สำคัญ :				
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	4.25%		4.75%	
อัตราดอกเบี้ยคิดลด (Discount Rate)	9.00%		10.00%	

สำหรับการประเมินมูลค่าธุรกิจ (Embedded Value) ของบริษัท ณ สิ้นปี 2559 จะแล้วเสร็จ และสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ประมาณเดือนเมษายน 2560

ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น

7.1 จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีทุนจดทะเบียน 1,708,000,000 บาท เรียกชำระแล้ว 1,705,953,060 บาท โดยแบ่งเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 1,705,953,060 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท

7.2 ผู้ถือหุ้น

7.2.1 รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่

- รายชื่อผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 อันดับแรกของบริษัท ณ วันปิดสมุดทะเบียนครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559

จำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว 1,705,498,760 หุ้น

รายชื่อ	ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2559	
	จำนวนหุ้น (หุ้น)	ร้อยละของหุ้นที่เรียกชำระแล้วทั้งหมด
1. STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY*	413,396,200	24.23
2. บริษัท วัฒนโสภณพนิช จำกัด	223,505,000	13.04
3. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	130,022,480	7.62
4. บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด(มหาชน)	78,607,460	4.61
5. คุณชาตรี โสภณพนิช	63,967,204	3.75
6. บริษัท จตุบุตรโฮลดิ้ง จำกัด	63,000,000	3.69
7. บริษัท เอ็มเอสไอ โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด	57,201,480	3.35
8. นายเชิดชู โสภณพนิช	45,854,014	2.69
9. ด.ช. ก้องภพ ลิมทรง	40,950,000	2.40
10. กองทุนเปิดบัวหลวงหุ้นระยะยาว 75/25	37,552,280	2.20

หมายเหตุ : * บริษัท นิปปอนไลฟ์ อินชัวรันส์ จำกัด ถือหุ้นบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ผ่าน STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY

- รายชื่อกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ ณ วันปิดสมุดทะเบียนครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559

จำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว 1,705,498,760 หุ้น

รายชื่อ	ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2559	
	จำนวนหุ้น (หุ้น)	ร้อยละของหุ้นที่เรียกชำระแล้วทั้งหมด
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY*	413,396,200	24.23
กลุ่มโสภณพนิช	494,935,446	29.02
- บุคคลธรรมดา	208,880,446	12.25
- บริษัท วัฒนโสภณพนิช จำกัด	222,505,000	13.04
- บริษัท จตุบุตรโฮลดิ้ง จำกัด	63,000,000	3.69
- บริษัท ซี อาร์ โฮลดิ้ง จำกัด	550,000	0.03
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	130,022,480	7.62
กลุ่มลิมทรง	91,945,240	5.39
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด(มหาชน)	78,607,460	4.61
บริษัท เอ็มเอสไอ โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด	57,201,480	3.35

หมายเหตุ : * บริษัท นิปปอนไลฟ์ อินชัวรันส์ จำกัด ถือหุ้นบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ผ่าน STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY

7.2.2 ในกรณีที่บริษัทมีการประกอบธุรกิจ holding company

บริษัทมิได้มีการประกอบธุรกิจ holding company

7.2.3 ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่

บริษัทไม่มีข้อตกลงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่กับบริษัท

7.3 การออกหลักทรัพย์อื่น

ใบสำคัญแสดงสิทธิ

- ณ วันที่ 11 กันยายน 2552 บริษัท ได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกใหม่ของบริษัท จำนวน 20,000,000 หน่วย จัดสรรให้แก่พนักงานของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามที่บริษัทกำหนด จำนวน 12,850,000 หน่วย คงเหลือที่ยังไม่ได้จัดสรร 7,150,000 หน่วย โดยใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุ 5 ปี และใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเท่ากับ 13.50 บาทต่อหุ้น โดยการใช้สิทธิครั้งแรกคือ หลังจากวันออกใบสำคัญแสดงสิทธิ 3 ปี หลังจากนั้นให้ใช้สิทธิได้ทุกๆ วันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทที่ออกให้แก่พนักงานและผู้บริหารของบริษัท (BLA - WA)

ปี	จำนวนหุ้นที่ใช้สิทธิ (หุ้น)	จำนวนเงินที่ได้รับจากการใช้สิทธิ (บาท)
2555	7,439,800	100,437,300.00
2556	4,366,850	58,952,475.00
2557	943,350	12,735,225.00

- วันที่ 26 เมษายน 2554 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีมติยกเลิกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทที่ไม่ได้จัดสรรข้างต้นจำนวน 7,150,000 หน่วย และอนุมัติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ รุ่นที่ 2 ชนิดระบุชื่อและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้จำนวน 7,150,000 หน่วย ให้แก่พนักงานและ/หรือผู้บริหารของบริษัท (BLA – WB) ซึ่งราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเท่ากับ 35 บาทต่อหุ้น โดยการใช้สิทธิครั้งแรกคือ หลังจากวันออกใบสำคัญแสดงสิทธิ 3 ปี หลังจากนั้นให้ใช้สิทธิได้ทุก ๆ วันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม
- วันที่ 8 สิงหาคม 2557 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติปรับปรุงราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกให้แก่พนักงานทั้ง 2 รุ่น ที่ได้รับผลกระทบจากการจ่ายเงินปันผลเป็นหุ้น โดยอัตราการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิจะถูกปรับจาก 1 ใบสำคัญแสดงสิทธิต่อหุ้นสามัญ 1 หุ้นเป็น 1 ใบสำคัญแสดงสิทธิต่อหุ้นสามัญ 1.40 หุ้น และราคาใช้สิทธิจะถูกปรับจาก 13.50 บาท และ 35.00 บาท เป็น 9.6429 บาท และ 25.00 บาท สำหรับใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 1 และใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ตามลำดับ

- วันที่ 25 กันยายน 2557 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติออกหุ้นใหม่เพื่อรองรับการปรับสิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกให้แก่พนักงานทั้ง 2 รุ่น จำนวน 2,940,800 หุ้น
- วันที่ 12 ธันวาคม 2557 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติลดจำนวนหุ้นที่จัดสรรไว้เพื่อรองรับการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 40,800 หุ้น

ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทที่ออกให้แก่พนักงานและผู้บริหารของบริษัท (BLA - WB)

ครั้งที่	วันที่ใช้สิทธิ	จำนวนหุ้นที่ใช้สิทธิ (หุ้น)	จำนวนเงินที่ได้รับจากการใช้สิทธิ (บาท)
1	1 เมษายน 2558	4,210,640	105,266,000
2	30 มิถุนายน 2558	824,740	20,618,500
3	30 กันยายน 2558	925,400	23,135,000
4	30 ธันวาคม 2558	425,040	10,626,000
5	31 มีนาคม 2559	843,640	21,091,000
6	30 มิถุนายน 2559	419,300	10,482,500
7	30 กันยายน 2559	454,300	11,357,500
8	30 ธันวาคม 2559	812,000	20,300,000

7.4 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัทกำหนดนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้นิติบุคคลในแต่ละปีที่มีผลกำไรจากการดำเนินงาน แต่จะต้องไม่มีขาดทุนสะสมในส่วนของผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เมื่อปรากฏว่า บริษัทมีกำไรสมควรที่จะทำได้ และรายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวถัดไป อย่างไรก็ตามการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

ภายใต้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 การจ่ายเงินปันผลของบริษัทต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

8. โครงสร้างการจัดการ

8.1 คณะกรรมการ

ตามข้อบังคับของบริษัท คณะกรรมการต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้น ต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร สำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสาม ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนที่ใกล้ที่สุดกับส่วนหนึ่งในสาม ในการดำเนินกิจการ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท และได้มอบหมายให้ผู้บริหารบริษัท ปฏิบัติงานแทนตามอำนาจอนุมัติ เช่น กรรมการผู้จัดการใหญ่ และกรรมการชุดย่อย เป็นต้น

ณ สิ้นปี 2559 โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทประกอบด้วย กรรมการจำนวน 15 ท่าน (ลาออกและยังไม่ได้แต่งตั้งทดแทน 2 ท่าน) จึงมีกรรมการเหลือ 13 ท่าน ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 13 ท่าน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นกรรมการอิสระ 5 ท่าน โดยกรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรมีจำนวน 10 ท่าน ซึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด ตามรายชื่อดังนี้

รายชื่อกรรมการบริษัท ณ สิ้นปี 2559

ลำดับที่	รายชื่อกรรมการบริษัท	ตำแหน่ง	ช่วงวาระการดำรงตำแหน่ง	การถือครองหุ้น		
				ของตนเอง	คู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	เพิ่ม/ลด (30 ต.ค. 58 – 30 ต.ค. 59)
1	นายเชิดชู โสภณพนิช *(ลาออก)	ประธานกรรมการ	29 เม.ย. 2558 - เม.ย. 2561	45,854,014 หุ้น	-	-
2	ดร. ศิริ การเจริญดี	กรรมการอิสระ	26 เม.ย. 2559 - เม.ย. 2562	-	-	-
3	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	30 เม.ย. 2557 – 27 เม.ย. 2560	579,200 หุ้น	-	-
4	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการอิสระ	30 เม.ย. 2557 – 27 เม.ย. 2560	-	-	-
5	นายประพันธ์ อัศวอารี	กรรมการอิสระ	30 เม.ย. 2557 – 27 เม.ย. 2560	-	-	-
6	นางรัชนี นพเมือง	กรรมการอิสระ	29 เม.ย. 2558 – เม.ย. 2561	-	-	-
7	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	กรรมการ	26 เม.ย. 2559 - เม.ย. 2562	931,000 หุ้น	3,000 หุ้น	ลดลง 210,000 หุ้น
8	นางสาวพจณี คงคาลัย	กรรมการ	26 เม.ย. 2559 – เม.ย. 2562	28,000 หุ้น	-	-
9	นางสาวิตรี รมยะรูป	กรรมการ	29 เม.ย. 2558 – เม.ย. 2561	-	233,240 หุ้น	-
10	นางประไพวรรณ ลิมทรง	กรรมการ	30 เม.ย. 2557 – 27 เม.ย. 2560	30,000,000 หุ้น	-	ลดลง 6,000,000 หุ้น
11	นายคาซิฮิเดะ โทดะ	กรรมการ	29 เม.ย. 2558 – เม.ย. 2561	-	-	-
12	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการ	29 เม.ย. 2558 – เม.ย. 2561	-	-	-
13	นายมาซาฮิโระ เคโนะ	กรรมการ	26 เม.ย. 2559 – เม.ย. 2562	-	-	-
14	นางคมคาย ธูสรานนท์	กรรมการ	26 เม.ย. 2559 - เม.ย. 2562	-	-	-
15	นายโชน โสภณพนิช *(ลาออก)	กรรมการผู้จัดการใหญ่	30 เม.ย. 2557 - เม.ย. 2560	42,000 หุ้น	-	-

หมายเหตุ : * นายเชิดชู โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559

* นายโชน โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559

โดยมี นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส สายการลงทุน ทำหน้าที่เลขานุการ คณะกรรมการบริษัท

ในปี 2559 คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมวาระปกติ จำนวน 8 ครั้ง โดยมีรายชื่อ และรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการของกรรมการแต่ละท่าน สรุปดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล		ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่จัดประชุม/การเข้าร่วมการประชุม
1	นายเชิดชู	โสภณพนิช *	ประธานกรรมการ	4/8
2	ดร. ศิริ	การเจริญดี	กรรมการอิสระ	8/8
3	นายสุนทร	อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	8/8
4	รศ. ดำรงค์	ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการอิสระ	8/8
5	นายประพันธ์	อัศวอารี	กรรมการอิสระ	4/8
6	นางรัชนี	นพเมือง	กรรมการอิสระ	7/8
7	นายพนัส	ธีรวณิชย์กุล	กรรมการ	5/8
8	นางสาวพจณี	คงคาลัย	กรรมการ	6/8
9	นางสาวิตรี	รมยะรูป	กรรมการ	6/8
10	นางประไพวรรณ	ลิมทรง	กรรมการ	7/8
11	นายคาซิฮิเดะ	โทดะ	กรรมการ	7/8
12	นายมาซาฮิโระ	เคโนะ	กรรมการ	5/8
13	นายยูอิชิ	ฮอนด้า	กรรมการ	8/8
14	นางคมคาย	ธูสรานนท์	กรรมการ	8/8
15	คุณชัย	โสภณพนิช *	กรรมการ	2/8
16	คุณทาเคชิ	ฟูกูดะ *	กรรมการ	3/8
17	คุณโชน	โสภณพนิช *	กรรมการ	4/8

หมายเหตุ : * นายเชิดชู โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท และ ประธานกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559

* นายโชน โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559

* นายพนัส ธีรวณิชย์กุล ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 แทน นายชัย โสภณพนิช ลาออก เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2559

* นายมาซาฮิโระ เคโนะ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ แทน นายทาเคชิ ฟูกูดะ ที่กำหนดออกตามครบวาระ โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559

ทั้งนี้ ได้แนบประวัติของกรรมการในเอกสารแนบ 1

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่ปรึกษาคณะกรรมการประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ - นามกสุล		ตำแหน่ง
1	นายชาตรี	โสภณพนิช	ประธานที่ปรึกษา
2	นายชาติศิริ	โสภณพนิช	ที่ปรึกษา
3	นายปิติ	สิทธิอำนวย	ที่ปรึกษา
4	นายเดชา	ตุลานันท์	ที่ปรึกษา
5	นายสุวรรณ	แทนสถิตย์	ที่ปรึกษา
6	นายปานศักดิ์	พฤกษากิจ	ที่ปรึกษา

8.2 คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีผู้บริหาร จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ - นามกสุล		ตำแหน่ง
1	นางคมคาย	ธูสรานนท์	รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่
2	นายเรืองศักดิ์	ปัญญาบดีกุล	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส สายการตลาด
3	นายเสนาะ	ธรรมพิพัฒนกุล	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส สายการลงทุน
4	นางสาวสุจินดา	เลิศเกียรติมงคล	ผู้อำนวยการอาวุโส สายเทคโนโลยีสารสนเทศ
5	นางสาวจารุวรรณ	ลิ้มคุณธรรมโม	ผู้อำนวยการอาวุโส สายบัญชีและการเงิน
6	นางอรนุช	สำราญฤทธิ์	ผู้อำนวยการอาวุโส สายประกันชีวิต

ทั้งนี้ ได้แนบประวัติของผู้บริหารในเอกสารแนบ 1

โครงสร้างการบริหารจัดการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

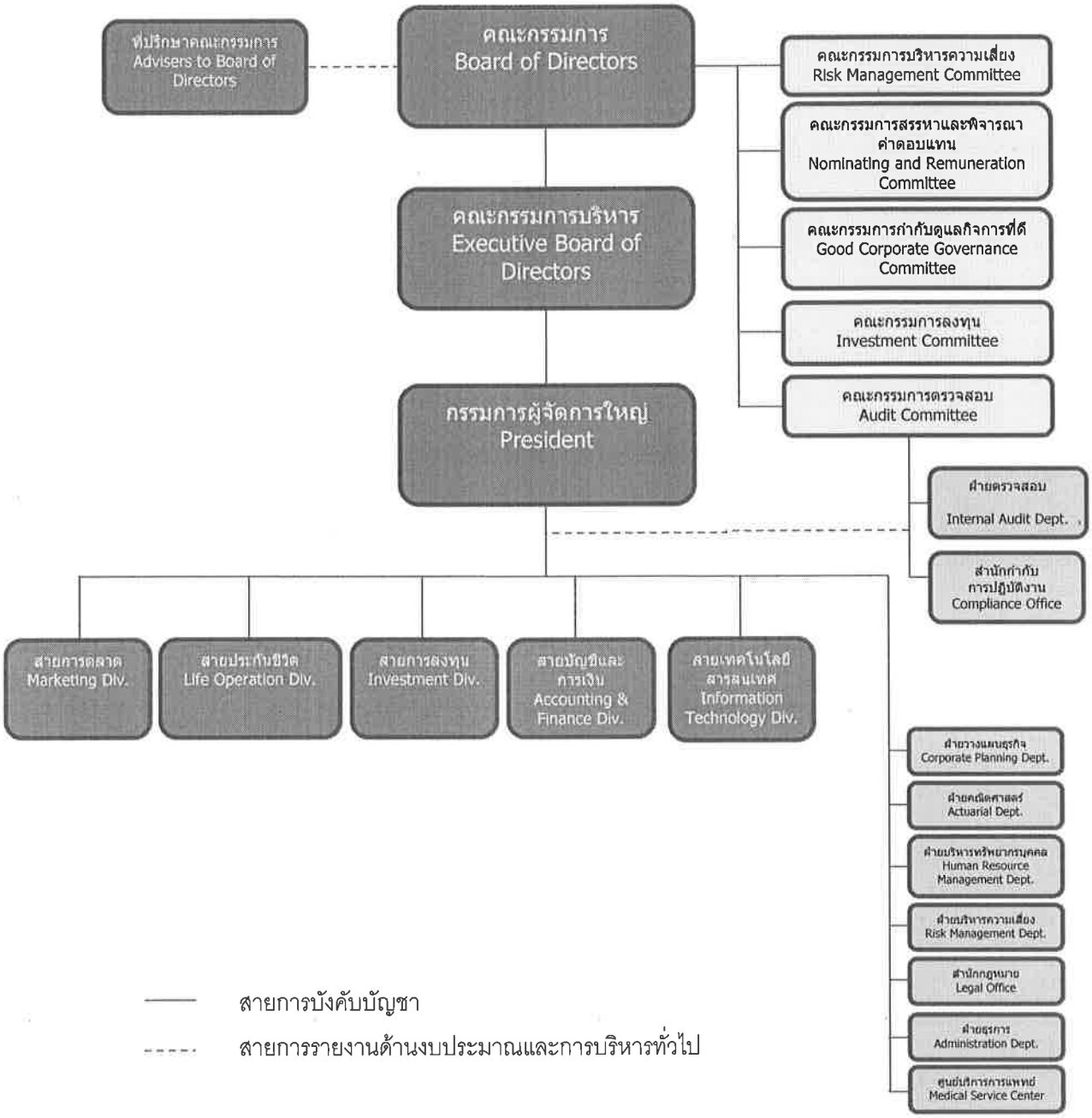

8.3 เลขานุการบริษัท

ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 2/2551 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2551 ได้แต่งตั้งให้นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล เป็นเลขานุการบริษัท โดยให้มีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 รวมถึงจัดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประชุมคณะกรรมการ โดยติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้องและเป็นไปตามมติคณะกรรมการ และมติประชุมผู้ถือหุ้น อีกทั้งดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายงานสารสนเทศของบริษัท ตามระเบียบและข้อกำหนดของหน่วยงานราชการ และติดต่อสื่อสารกับ ผู้ถือหุ้นทั่วไป ให้ได้รับทราบสิทธิต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี อีกทั้งดูแลกิจกรรมและการฝึกอบรมของคณะกรรมการ มีประวัติโดยสังเขปตามรายละเอียดปรากฏในประวัติเลขานุการบริษัท (โปรดดูเอกสารแนบ 1)

8.4 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

หลักเกณฑ์ค่าตอบแทนกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการจากความรู้ความสามารถความเหมาะสมกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ รวมถึงการขยายตัวทางธุรกิจ ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเติบโตทางผลกำไรของบริษัท ตลอดจนพิจารณาเปรียบเทียบกับการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการของบริษัทชั้นนำในตลาดหลักทรัพย์ฯ และในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามข้อบังคับของบริษัท

ค่าตอบแทนกรรมการ

ค่าตอบแทนกรรมการประกอบด้วยเบี้ยประชุมและค่าบำเหน็จ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบสามารถเทียบเคียงได้กับบริษัทชั้นนำและกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ซึ่งที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติค่าตอบแทนคณะกรรมการภายในวงเงินไม่เกิน 16.70 ล้านบาท และได้มีการจ่ายค่าตอบแทนโดยมีรายละเอียดการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ ดังนี้

1. ค่าเบี้ยประชุม คือ ครั้งละ 40,000 บาทต่อคน ประธานกรรมการ และประธานกรรมการชุดย่อยได้รับในอัตรา 2 เท่า
2. ค่าบำเหน็จ คือ ท่านละ 450,000 บาท ประธานกรรมการได้รับในอัตรา 2 เท่า

ทั้งนี้ ในปี 2559 บริษัทได้มีการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการในระหว่างปี 2559 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 15,980,000 บาท มีรายละเอียดดังนี้

กรุงเทพประกันชีวิต

ค่าตอบแทนกรรมการ ปี 2559										
ลำดับที่	รายชื่อ	ค่าบำเหน็จคณะกรรมการบริษัท	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริษัท	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริหาร	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการลงทุน	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	รวม
1	นายเชิดชู โสภณพนิช *(ลาออก)	900,000	560,000	400,000	400,000	-	-	-	-	2,260,000
2	ดร. ศิริ การเจริญดี	450,000	320,000	640,000	640,000	-	-	800,000	-	2,850,000
3	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	450,000	320,000	-	-	480,000	-	-	-	1,250,000
4	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	450,000	320,000	-	-	240,000	-	-	120,000	1,130,000
5	นายประพันธ์ อัศวอารี	450,000	320,000	-	40,000	80,000	80,000	-	-	970,000
6	นางรัชนี นพเมือง	450,000	320,000	-	-	-	-	360,000	-	1,130,000
7	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	-	200,000	-	-	-	-	280,000	-	480,000
8	นางสาวพจณี คงคาลัย	450,000	320,000	-	-	-	-	-	-	770,000
9	นางสาวิตรี รมยะรูป	450,000	320,000	360,000	-	-	-	-	-	1,130,000
10	นางประไพวรรณ ลิมทรง	450,000	320,000	-	-	-	-	-	-	770,000
11	นายคาชิฮิเดะ โทดะ	450,000	320,000	-	-	-	-	-	-	770,000
12	นายยูอิชิ ฮอนด้า *	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	นายมาซาฮิโระ เคโนะ	450,000	320,000	-	-	-	-	-	-	770,000
14	นายทาเคชิ ฟุกูดะ*(ออกตามวาระ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	นางคมคาย ธูสรานนท์	450,000	200,000	-	-	120,000	160,000	-	160,000	1,090,000
16	นายชัย โสภณพนิช *(ลาออก)	450,000	80,000	-	-	-	-	80,000	-	610,000
17	นายโชน โสภณพนิช *(ลาออก)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวมทั้งสิ้น	6,300,000	4,240,000	1,400,000	1,080,000	880,000	240,000	1,520,000	280,000	15,980,000

หมายเหตุ : * นายชัย โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2559
* นายทาเคชิ ฟุกุดะ ออกตามวาระ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 โดยแต่งตั้ง นายมาซาฮิโระ เคโนะ แทน
* นายเชิดชู โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559
* นายโชน โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559

หลักเกณฑ์ค่าตอบแทนผู้บริหาร

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูง ดังนี้

1. ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่า หรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ เพื่อกำหนดค่าตอบแทนโดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ จากภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท การดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับจากคณะกรรมการ การบริหารงานภายใต้สภาวการณ์เศรษฐกิจและสังคม ความสามารถในการพัฒนาธุรกิจ รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดีขึ้นในแต่ละปี
2. พิจารณาค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่าหรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย เงินเดือน และโบนัสประจำปี โดยพิจารณาจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน และเพียงพอที่จะจูงใจให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงสอดคล้องกับแนวทางการเติบโตของผลกำไรตลอดจนมูลค่าธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะนำข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังไปใช้ในการพิจารณาค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง เสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ค่าตอบแทนผู้บริหารที่เป็นตัวเงิน

ในปี 2559 ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จำนวน 6 คน ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส ประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเงินรวม 47,768,456 บาท เทียบกับปี 2558 จำนวน 6 คน เป็นเงิน 48,367,040 บาท และในปี 2557 จำนวน 6 คน เป็นเงิน 43,154,492 บาท

ค่าตอบแทนอื่น ๆ

บริษัทมีการตอบแทนพนักงานในรูปแบบของสวัสดิการคือมีการให้พนักงานกู้ยืม ซึ่งมีการให้กู้ยืม 2 แบบคือ

1. **การกู้ยืมโดยมีบุคคลค้ำประกัน** วงเงินการกู้ยืมที่ให้กับพนักงานจะอยู่ในช่วง 50,000 บาท ถึง 100,000 บาท โดยวงเงินที่ให้แต่ละบุคคลจะพิจารณาจากวัตถุประสงค์การกู้ อายุงานและเงินเดือนของพนักงาน พนักงานที่กู้ยืมในประเภทนี้ต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ 6

2. **การกู้ยืมโดยใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน** วงเงินการกู้ยืมจะขึ้นอยู่กับมูลค่าของหลักทรัพย์ โดยวงเงินที่ให้แต่ละบุคคลจะพิจารณาจากมูลค่าของหลักทรัพย์แล้วยังต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์การกู้ และเงินเดือนของพนักงานด้วย พนักงานที่กู้ยืมในประเภทนี้ต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ 5

8.5 บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัท มีพนักงานรวมทั้งสิ้นจำนวน 1,435 คน จำนวนพนักงานแบ่งตามสายงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน (คน)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
สังกัดกรรมการผู้จัดการใหญ่[2]	143	146	136
สายการลงทุน	22	25	26
สายบัญชีและการเงิน	96	100	94
สายเทคโนโลยีสารสนเทศ	39	40	48
สายประกันชีวิต	437	485	476
สายการตลาด	716	682	655
รวม	**1,453**	**1,478**	**1,435**

ค่าตอบแทนพนักงานที่เป็นตัวเงิน

ประเภทค่าตอบแทน	จำนวนเงิน (บาท)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
เงินเดือน และโบนัส	631,234,044.08	672,307,576.90	693,486,760.30
เงินสมทบกองทุนและอื่น ๆ	72,416,794	78,097,657	80,471,829

ข้อพิพาทด้านแรงงาน

-ไม่มี-

[2] สังกัดกรรมการผู้จัดการใหญ่ ประกอบด้วย ฝ่ายธุรการ สำนักกฎหมาย ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล ศูนย์บริการทางการแพทย์ ฝ่ายคณิตศาสตร์ ฝ่ายวางแผนธุรกิจ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ฝ่ายตรวจสอบ และสำนักกำกับการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ฝ่ายตรวจสอบและสำนักกำกับการปฏิบัติงานจะรายงานด้านงบประมาณและการบริหารทั่วไปให้กับกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยจะรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

สวัสดิการอื่น ๆ

บริษัทมีการส่งเสริมทางด้านสวัสดิการให้แก่พนักงาน เช่น เครื่องแบบพนักงาน ค่ารักษาพยาบาลพนักงานและครอบครัว ประกันชีวิตกลุ่ม การให้สินเชื่อแก่พนักงาน เงินช่วยเหลือกรณีต่าง ๆ นอกจากนี้ บริษัทยังมีการจัดกิจกรรมสันทนาการเพื่อส่งเสริมความสามัคคีและการประสานงานระหว่างพนักงาน เช่น การจัดงานปีใหม่ กิจกรรมชมรมพนักงาน 8 ชมรม ได้แก่ ชมรมฟุตบอล ชมรมจักรยาน ชมรมเปตอง ชมรมแบดมินตัน ชมรมดนตรี ชมรมรักษ์สุขภาพ ชมรม BLA Sharing และชมรมวิ่งเพื่อสุขภาพ และโครงการ Happy BLA Home เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสร้างความสุขอย่างมีความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงาน ครอบครัว และสังคม

นโยบายในการพัฒนาพนักงาน

บริษัทมีการจัดอบรมให้กับพนักงานทั้งภายในและภายนอก เริ่มตั้งแต่การปฐมนิเทศสำหรับพนักงานเข้าใหม่ ความรู้เบื้องต้นในการวางแผนทางการเงิน พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ บริษัทยังมีการส่งเสริมให้กับพนักงานในการเข้าร่วมประชุม สัมมนา/ดูงานทั้งในและต่างประเทศ และฝึกอบรมความรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงและโดยอ้อม รวมทั้งสนับสนุนการศึกษาหลักสูตร LOMA (Life Office Association), ICA (International Claim Association), CFA (Chartered Financial Analyst), CISA (Certified Investment and Securities Analyst), CFP (Certified Financial Planner), FSA (Fellow of the Society of Acturies) เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้พร้อมรับมือกับสภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้บริษัทยังคำนึงถึงการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนด้วยการส่งเสริมการจัดการความรู้ภายในองค์กร (Knowledge Management) สนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ การพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคต

9. การกำกับดูแลกิจการ

9.1 การกำกับดูแลกิจการ

บริษัทให้ความสำคัญในการดำเนินงานของบริษัทตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยบริษัทมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย บริษัทจึงได้ดำเนินกิจการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวปฏิบัติที่ดีตาม ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) โดยสมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

นโยบายบรรษัทภิบาล

คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการกำกับให้องค์กรมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์และเป็นธรรมต่อสังคม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ให้กับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

การยึดมั่นในหลักการกำกับกิจการที่ดี

คณะกรรมการและบุคคลในองค์กรต้องยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 6 ประการ ดังนี้

Accountability	ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง และสามารถชี้แจงหรืออธิบายการตัดสินใจนั้นได้
Responsibility	ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ และภาระงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรู้ความสามารถสูงสุด ด้วยความรอบคอบภายใต้กฎระเบียบ รวมถึงผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร
Equitability	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมกัน เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย และมีคำอธิบายได้
Transparency	ความโปร่งใสในการดำเนินงานที่ตรวจสอบได้ และการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
Ethics	การมีจริยธรรม จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ ภายใต้กฎระเบียบ รวมถึงผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร และมีแนวประพฤติปฏิบัติทางธุรกิจที่ซื่อสัตย์เป็นมิตร และยุติธรรม
Corporate Social Responsibility	การมีความรับผิดชอบต่อสังคม

แนวทางปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาล

หมวด 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการตระหนักและให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยมีนโยบายที่จะปกป้องสิทธิของผู้ถือหุ้นจะไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือลิดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้น และส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น ดังนี้

1. **สิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้นตามกฎหมาย**

ผู้ถือหุ้นมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการซื้อขายหรือโอนหุ้น การมีส่วนแบ่งในกำไร/เงินปันผล การรับทราบข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอและทันต่อเหตุการณ์ การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพื่ออนุมัติเรื่องที่สำคัญและมีสิทธิแสดงความคิดเห็น ซักถามในการประชุมผู้ถือหุ้น การมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลใด ๆ เข้าร่วมประชุมแทนตน การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการและกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

2. **การให้สิทธิต่อผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้น**

<u>ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น</u>

1) บริษัทให้สิทธิผู้ถือหุ้นส่งคำถามเพื่อสอบถามข้อมูลในวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น

- ในการจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2559 เมื่อวันอังคารที่ 26 เมษายน 2559 บริษัทได้จัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุม 21 วัน พร้อมด้วยรายละเอียดประกอบวาระการประชุม อาทิ รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่ผ่านมา รายงานประจำปี แนวปฏิบัติในการเข้าร่วมประชุม การมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น และการออกเสียงลงคะแนน เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้มีเวลาศึกษาข้อมูลประกอบการประชุมล่วงหน้า นอกจากนี้ บริษัทได้ลงประกาศการจัดการประชุมในหนังสือพิมพ์และได้เผยแพร่หนังสือเชิญประชุมทางเว็บไซต์ของบริษัท (www.bangkoklife.com) อีกทั้งบริษัทไม่มีการเพิ่มวาระอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในหนังสือนัดประชุมให้ที่ประชุม ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ

2) บริษัทจัดทำหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น โดยได้กำหนดวาระการประชุมไว้เป็นเรื่อง ๆ อย่างชัดเจน มีการระบุวัตถุประสงค์ เหตุผล และความเห็นของกรรมการของแต่ละวาระยกตัวอย่างเช่น

   1) วาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการ มีการระบุชื่อ พร้อมประวัติย่อของกรรมการแต่ละคนที่จะเสนอแต่งตั้ง
   2) วาระแต่งตั้งผู้สอบบัญชี มีรายละเอียดชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทที่สังกัด ประสบการณ์ความสามารถของผู้สอบบัญชี รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และค่าบริการของผู้สอบบัญชีไว้ให้ชัดเจน
   3) วาระอนุมัติจ่ายเงินปันผล มีการเปิดเผยนโยบายการจ่ายเงินปันผล จำนวนเงินปันผลที่เสนอจ่าย อัตราเงิน ปันผลที่เสนอจ่าย พร้อมทั้งเหตุผลและข้อมูลประกอบการพิจารณา

วันประชุมผู้ถือหุ้น

1) บริษัทมีการอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงอย่างเต็มที่ โดยจัดสถานที่ประชุมให้เหมาะสม สะดวกแก่การเดินทาง และบริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเอง สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลอื่น ๆ เข้าร่วมประชุมและออกเสียงแทนได้

2) ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทมีการกำหนดเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอที่ผู้ถือหุ้นจะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือซักถาม พร้อมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีระบบการลงทะเบียนผู้ถือหุ้นและระบบการนับคะแนนด้วยบาร์โค๊ด (Barcode) เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และรวดเร็ว สามารถแจ้งผลการลงคะแนนให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบทันที และมีบุคคลที่เป็นอิสระเข้าร่วมสังเกตการณ์ เพื่อตรวจสอบการประชุมให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

3) บริษัทให้สิทธิผู้ถือหุ้นลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล

4) กรรมการและผู้บริหารให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม เว้นแต่ติดภารกิจสำคัญจนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ทั้งนี้ ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันอังคารที่ 26 เมษายน 2559 มีกรรมการเข้าร่วมประชุม 14 ท่าน ทั้งนี้ กรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารร่วมชี้แจงตอบข้อซักถามและรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ บริษัทได้เชิญคุณนงลักษณ์ พุ่มน้อย ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีภายนอกจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เข้าร่วมประชุมเพื่อตอบข้อซักถามในวาระพิจารณาอนุมัติงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และเชิญคุณเลิศศักดิ์ สุธรรมพร ที่ปรึกษากฎหมายอิสระ จากสำนักงานกฎหมายคนึง แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด เข้ามาทำหน้าที่ดูแลให้การประชุมเป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท

หลังวันประชุมผู้ถือหุ้น

1) บริษัทเปิดเผยคะแนนเสียงอย่างชัดเจน โดยแยกคะแนนเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง โดยเปิดเผยหลังการประชุมเสร็จสิ้นผ่านระบบ SET Community Portal ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัทอย่างช้าในวันทำการถัดไป

2) บริษัทจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัท โดยรายงานการประชุมได้บันทึกการชี้แจงขั้นตอนการลงคะแนน และวิธีการแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุมทราบก่อนดำเนินการประชุม รวมถึงบันทึกคำถามคำตอบ และผลการลงคะแนนในแต่ละวาระ อีกทั้งบันทึกรายชื่อกรรมการผู้เข้าร่วมประชุมและกรรมการที่ลาประชุมด้วย

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย นักลงทุนสถาบัน หรือผู้ถือหุ้นต่างชาติ โดยมุ่งเน้นการป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้น การกำกับดูแลให้ผู้ถือหุ้นได้รับการปฏิบัติและปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน โดยบริษัทดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

- **การให้ข้อมูลก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น**

1) บริษัทกำหนดให้มีการให้ข้อมูล และระเบียบเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นและข้อมูลประกอบการประชุมที่ชัดเจนและเพียงพอแก่ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 21 วัน นอกจากนี้ บริษัทต้องนำเสนอหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์บนเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) คณะกรรมการดูแลให้บริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนแบบ 1 หุ้นต่อ 1 เสียง

3) ในการประชุมผู้ถือหุ้น กรรมการผู้มีส่วนได้เสียในวาระการประชุมใดต้องแจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบ และงดเว้นการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาวาระนั้น

4) บริษัทไม่เพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้ทำการแจ้งล่วงหน้าแก่ผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะวาระที่สำคัญซึ่งผู้ถือหุ้นอาจไม่มีข้อมูลและเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณาและตัดสินใจ

- **การคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย**

บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายเดียวหรือหลายรายถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท มีสิทธิที่จะเสนอวาระการประชุมผู้ถือหุ้น และเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบบัญชี โดยมีวิธีปฏิบัติและขั้นตอนการพิจารณาเปิดเผยบนเว็บไซต์บริษัท สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2559 บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้า ในระหว่างวันที่ 30 กันยายน - 31 ธันวาคม 2558 เผยแพร่ทางเว็บไซต์ที่ www.bangkoklife.com และได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- **การใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์**

เพื่อป้องกันการใช้ข้อมูลภายในของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรืออยู่ในฐานะที่สามารถล่วงรู้ข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญของบริษัท อันเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ (Insider trading) บริษัทได้กำหนดการใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่สามารถเข้าถึงรายงานทางการเงินที่ยังไม่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณะชนกระทำการซื้อขาย โอน หรือรับโอน หลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงระยะเวลา 30 วันก่อนการเปิดเผยงบการเงิน และ 1 วันหลังการเปิดเผยงบการเงิน

2) กรรมการ ผู้บริหาร รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท

- **ความขัดแย้งทางผลประโยชน์และการมีส่วนได้เสีย**

บริษัทกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยดำเนินการดังนี้

1) ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานใช้โอกาสจากการมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งงานในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน และให้หลีกเลี่ยงการมีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท

2) ในกรณีที่บริษัทจำเป็นต้องทำรายการกับบริษัทอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกัน รายการดังกล่าวต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการผู้ซึ่งต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัท ความยุติธรรม ความสมเหตุสมผลของรายการ ราคาตลาด และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ต้องเป็นไปตามการค้าปกติทั่วไป โดยกรรมการหรือผู้บริหารที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรายการนั้น ๆ จะต้องไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติ

3) กำหนดให้กรรมการ และผู้บริหารจัดทำและนำส่งรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง แก่เลขานุการบริษัท ภายใน 14 วันนับจากวันที่ได้รับตำแหน่ง หรือวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล และให้เลขานุการบริษัทสำเนาให้ประธานกรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบภายใน 7 วันนับจากวันที่ได้รับรายงาน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ดังที่กล่าวข้างต้น

หมวดที่ 3 สิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทตระหนักถึงความรับผิดชอบและบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย อันได้แก่ ผู้ถือหุ้น ลูกค้า/ผู้ถือกรมธรรม์ พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต และที่ปรึกษาการเงิน คู่ค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และคู่แข่งทางการค้า ตลอดจนชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งมั่นในการผสานประโยชน์ร่วมกันของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้กับกิจการ

1. **บริษัทมีแนวทางและการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ดังนี้**

ผู้ถือหุ้น

ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม คำนึงถึงสิทธิผู้ถือหุ้น และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเหตุการณ์

- ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของบริษัท เช่น ข้อมูลรายงานงบการเงินประจำปี ข้อมูลการประเมินมูลค่าธุรกิจ (Embedded Value) ข้อมูลองค์กร ข้อมูลผลิตภัณฑ์ ข่าวสารและกิจกรรมของบริษัท บนพื้นฐานข้อมูลที่มีคุณภาพและเพียงพอ มีช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย

ลูกค้า/ ผู้ถือกรมธรรม์

ให้บริการและรักษาประโยชน์ของลูกค้า/ผู้ถือกรมธรรม์ ดังนี้

- บริษัทกำหนดเบี้ยประกันภัยและผลประโยชน์ของกรมธรรม์ที่เป็นธรรม
- บริษัทเน้นย้ำให้พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต และที่ปรึกษาทางการเงินต้องให้บริการที่ดีอย่างสม่ำเสมอ และรักษาผลประโยชน์ของลูกค้า/ผู้ถือกรมธรรม์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องรักษาความลับของลูกค้า/ผู้ถือกรมธรรม์

- บริษัทยึดมั่นในการบริหารงานด้วยความจริงใจ รับผิดชอบดูแลลูกค้าให้ได้รับสิทธิความคุ้มครอง สิทธิประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยอย่างเป็นธรรม โดยจัดให้มีระบบจัดการข้อร้องเรียน เพื่อแก้ไขเรื่องร้องเรียนด้วยความยุติธรรม และมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน นอกจากนี้ยังมีศูนย์บริการลูกค้า ที่จะคอยดูแลให้ความช่วยเหลือเมื่อลูกค้าประสบปัญหา เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า

ตัวแทนประกันชีวิต/ที่ปรึกษาทางการเงิน

ให้การฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพของตัวแทนประกันชีวิต และที่ปรึกษาทางการเงิน รวมถึงเน้นย้ำจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวแทนประกันชีวิต และที่ปรึกษาทางการเงิน

- บริษัทส่งเสริมการพัฒนาตัวแทนประกันชีวิต และที่ปรึกษาทางการเงินผู้เป็นส่วนสำคัญต่อธุรกิจให้มีความก้าวหน้าและมีความมั่นคงในอาชีพ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาศักยภาพของตัวแทนประกันชีวิตและที่ปรึกษาทางการเงินอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- บริษัทกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม และจัดให้มีผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ตัวแทนประกันชีวิตและที่ปรึกษาทางการเงินสามารถนำไปเสนอต่อลูกค้าได้อย่างครอบคลุมและตรงความต้องการ

พนักงานและผู้บริหาร

สนับสนุนให้พนักงานพัฒนาความรู้สม่ำเสมอ ปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนด้วยความเสมอภาค

- บริษัทปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ สัญชาติ เพศ อายุ ศาสนา ความพิการ สถานศึกษา
- บริษัทจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของพนักงานโดยการจัดฝึกอบรม การสัมมนา และอื่น ๆ อันจะทำให้พนักงานเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการทำงาน ส่งผลให้บริษัทมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน นอกจากนั้น บริษัทยังมีการกำหนดค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม
- บริษัทมีการพิจารณาค่าตอบแทนพนักงานและการเลื่อนตำแหน่งเป็นประจำทุกปี จากผลการปฏิบัติงานและความสามารถ

- บริษัทให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยแก่พนักงาน มีการจัดอบรมหลักสูตรด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการให้กับพนักงานและผู้บริหารเป็นประจำ
- บริษัทจัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาด ห้องสุขอนามัยที่เพียงพอ ห้องพยาบาล รวมทั้งจัดให้มีพยาบาลและแพทย์คอยดูแลพนักงาน นอกจากนั้นยังจัดให้มีการทำความสะอาดสำนักงานเพื่อให้เกิดสุขอนามัยที่ดี
- ในปี 2559 บริษัทมีการจัดอบรมให้กับพนักงานทั้งภายในและภายนอก เรียนผ่านระบบออนไลน์ ตลอดจนการส่งไปสัมมนา/ดูงานต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 307 หลักสูตร มีจำนวนชั่วโมงในการอบรมเฉลี่ยต่อคน เท่ากับ 27.32 ชั่วโมง โดยมีค่าใช้จ่ายในการอบรมเป็นจำนวนเงินกว่า 21,147,585.30 บาท

  นอกจากนี้ บริษัทยังคำนึงถึงการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการจัดการความรู้ภายในองค์กร (Knowledge Management) สนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคต

คู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ

ปฏิบัติต่อคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจอย่างเท่าเทียมกันและดำเนินธุรกิจการค้าร่วมกันอย่างเป็นธรรม

- บริษัทให้ความสำคัญกับคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจของบริษัทโดยเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติว่าเป็นคู่ค้ารายใหญ่หรือรายเล็ก และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีอย่างสม่ำเสมอ
- ปฏิบัติต่อคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ ด้วยความเป็นธรรมและตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของการได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมต่อทั้งสองฝ่าย
- ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านการประกันชีวิตให้แก่คู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คู่แข่งทางการค้า

แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยวิธีสุจริต

- บริษัทละเว้นการโฆษณาหรือการให้ข่าวสารต่อสื่อมวลชนที่บิดเบือนความจริง หรือเป็นการให้ร้ายหรือโจมตีคู่แข่งขันทางการค้า ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- บริษัทไม่แสวงหาข้อมูลความลับทางการค้าของคู่แข่งด้วยวิธีการที่ไม่สุจริต
- บริษัทส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม และยึดถือกติกาการแข่งขันอย่างเคร่งครัด
- บริษัทไม่ทำความตกลงใด ๆ กับคู่แข่งขันหรือบุคคลใดที่มีลักษณะเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า

ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

สนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน และให้ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินแก่เด็กนักเรียน และบุคคลในชุมชน

- บริษัทกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมและการช่วยเหลือสังคม โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนธุรกิจของบริษัท เพื่อดำเนินกิจกรรมให้เกิดประโยชน์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- บริษัทมุ่งมั่นสนับสนุนและช่วยเหลือชุมชน สังคมในด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือจากพนักงานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
- บริษัทส่งเสริม รักษา และธำรงไว้ซึ่งจารีตประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติ โดยให้ความร่วมมือ สนับสนุนนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ของชุมชนและสังคมโดยรวม
- บริษัทดำเนินการในการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- บริษัทคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และก่อให้เกิดผลกระทบด้านความเสียหายต่อสังคม สิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด
- บริษัทสนับสนุนลดการใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงสร้างจิตสำนึกให้แก่พนักงานของบริษัทในการลดการใช้พลังงาน

2. การแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน

คณะกรรมการบริษัทเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียน (Whistle Blowing) ในการทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการแทนบริษัท

ช่องทางในการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน

บุคคลใดที่ทราบเบาะแส หรือสงสัยโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดกฎหมาย การทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณ ไม่ว่าตนเองจะได้รับความเสียหายหรือไม่ก็ตาม สามารถแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนได้ตามช่องทางใดช่องทางหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ประธานกรรมการตรวจสอบ
   audit_committee@bangkoklife.com
2. ฝ่ายตรวจสอบ
   โทรศัพท์ 0-2777-8233-4 โทรสาร 0-2777-8237 หรือ
   auditor@bangkoklife.com
3. สำนักกำกับการปฏิบัติงาน
   โทรศัพท์ 0-2777-8861 โทรสาร 0-2777-8605 หรือ
   compliance@bangkoklife.com

วิธีการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียน

ผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียนต้องให้ข้อมูลที่ชัดเจน ได้แก่ ชื่อผู้ร้องเรียน (จะเปิดเผยตนเองหรือไม่ก็ได้) ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วันและเวลา สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ รายละเอียดของเหตุการณ์ หมายเลขโทรศัพท์หรือ E-mail (ถ้ามี) ที่สามารถติดต่อกลับ เพื่อที่ผู้ดำเนินการสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ในปี 2559 ไม่ปรากฏว่ามีข้อร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียน

บริษัทจะปกปิดชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลใด ๆ ที่สามารถระบุตัวผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียน หากเป็นข้อมูลนอกเหนือจากนี้ บริษัทอาจมีการเปิดเผยเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และความเสียหายของผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียน หรือผู้ถูกร้องเรียน แหล่งที่มาของข้อมูล หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ บริษัทจะไม่กระทำการใดอันไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียน ไม่ว่าจะโดยการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน ลักษณะงาน สถานที่ทำงาน สั่งพักงาน ข่มขู่ รบกวนการปฏิบัติงาน เลิกจ้าง หรือกระทำการอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

3. **การต่อต้านการทุจริต**

1) บริษัทได้แสดงเจตนารมณ์เข้าเป็นแนวร่วมของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตและได้การรับรองเป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition)

2) บริษัทมีนโยบายต่อต้านการทุจริตซึ่งได้ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทย โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ "บริษัทไม่ยอมรับการให้หรือการรับของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด ที่มีเจตนาจูงใจให้กระทำการใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย" นอกจากนี้ นโยบายนี้ยังครอบคลุมการห้ามให้หรือรับสินบนทุกรูปแบบ รวมถึงกำหนดให้มีความโปร่งใสในการบริจาคเงินเพื่อการกุศล การให้ของขวัญทางธุรกิจ การให้การสนับสนุนในกิจกรรมใด ๆ เพื่อไม่ให้เป็นการกระทำเพื่อหวังผลประโยชน์อย่างใด ๆ ไม่ว่าจะกับภาครัฐหรือภาคเอกชน

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

1. **การเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน**

บริษัทให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่อสาธารณชน ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มิใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเหตุการณ์ และเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) โดยบริษัทจะทำการสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (SET Community Portal) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทเปิดเผยข้อมูลสำคัญ ๆ อย่างเป็นทางการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผ่านช่องทางนี้เป็นหลัก ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ผู้ลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทได้อย่างสะดวก ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน

2) รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

คณะกรรมการจัดให้มีการทำรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง และครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินธุรกิจและผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา

3) เว็บไซต์บริษัท www.bangkoklife.com

คณะกรรมการได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่ทันเหตุการณ์ผ่านทางเว็บไซต์บริษัททั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบเว็บไซต์ ให้มีความทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

4) ช่องทางนักลงทุนสัมพันธ์

คณะกรรมการได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) เพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของบริษัทที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ทั้งผู้ลงทุนรายย่อย นักลงทุนสถาบัน นักลงทุนทั่วไป นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ผู้จัดการกองทุนทั้งในและต่างประเทศ

ติดต่อนักลงทุนสัมพันธ์
คุณฐิตารีย์ บุญเสถียรวงศ์ โทรศัพท์ : 0 2777 8672 อีเมล์ : ir@bangkoklife.com

2. การจัดทำงบการเงินและคุณภาพของรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบต่อคุณภาพของงบการเงินและคำอธิบายประกอบที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินของบริษัทจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปของประเทศไทยโดยการเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในงบการเงินของบริษัท

ทั้งนี้ ในการรับรองความถูกต้องของรายงานทางการเงิน คณะกรรมการมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงินของบริษัทให้มีการจัดทำอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และการมีระบบควบคุมภายในสำหรับกระบวนการรายงานทางการเงินที่พอเพียง

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

5.1 คณะกรรมการบริษัท

1) โครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของบริษัท โดยร่วมกับผู้บริหารระดับสูงในการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง และวางแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้ง ยังมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูง และการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

ข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้มีกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน ซึ่งแต่งตั้งและถอดถอนโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยให้ประกอบไปด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหาร กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และกรรมการอิสระ

การแต่งตั้งกรรมการดำเนินการด้วยความโปร่งใส โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการและหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติและกำหนดให้มีการเปิดเผยประวัติคณะกรรมการ ทั้งนี้บริษัทมีการกำหนดนโยบายให้กรรมการของบริษัทต้องมีอายุไม่เกิน 75 ปี

2) ขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

ให้คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง รอบคอบ และรับผิดชอบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ของบริษัท โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และมีการแสวงหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางของบริษัท
3. ทบทวนและให้ความเห็นชอบกับกลยุทธ์และนโยบายที่สำคัญ รวมถึงวัตถุประสงค์เป้าหมายทางการเงิน และแผนงานของบริษัท พร้อมทั้งกำกับดูแลและติดตามให้ฝ่ายบริหารมีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้
4. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและจรรยาบรรณธุรกิจ ที่ประกอบด้วยหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการ ฝ่ายบริหาร พนักงาน โดยมุ่งสร้างสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความเข้าใจและให้ยึดถือปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ควบคู่ไปกับข้อบังคับและระเบียบของบริษัท เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

5. จัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. พิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่อาจเกิดขึ้น และกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างครบถ้วนและครอบคลุม กำกับดูแลให้ผู้บริหารมีระบบหรือกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว ตลอดจนจัดให้มีการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิผล

7. สอดส่องดูแลและจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงรายการที่เกี่ยวโยงกัน โดยมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยรวม

8. จัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม และกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้มั่นใจว่ามีความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส น่าเชื่อถือ และมีมาตรฐานสูงสุด

9. ประเมินผลงานและทบทวนการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และของกรรมการผู้จัดการใหญ่อย่างสม่ำเสมอ

10. จัดให้มีระบบหรือกลไกการกำหนดค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงของบริษัทที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน เพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

11. เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานที่ดี มีจรรยาบรรณ สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท

12. จัดให้มีระบบการคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งบริหารที่สำคัญทุกระดับอย่างเหมาะสม และมีกระบวนการสรรหาที่โปร่งใส เป็นธรรม

13. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย โดยกรรมการที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมจะต้องแจ้งให้ประธานกรรมการหรือเลขานุการคณะกรรมการทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม

14. พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เข้าอบรมหรือเข้าร่วมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

3) **บทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ**

ให้ประธานกรรมการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. พิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่ และดูแลให้กรรมการบริษัทได้รับข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเหตุการณ์ก่อนการประชุมเพื่อให้กรรมการบริษัทสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นผู้นำคณะกรรมการบริษัท และเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ข้อบังคับของบริษัทและกฎหมาย ภายใต้การจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ และส่งเสริมให้กรรมการบริษัททุกท่านในการอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมทั้งมีการสรุปมติที่ประชุมเพื่อดำเนินการต่ออย่างชัดเจน
3. เป็นผู้นำในการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามระเบียบวาระ ข้อบังคับของบริษัท และกฎหมาย โดยจัดสรรเวลาให้เหมาะสม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกันและดูแลให้มีการตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสมและโปร่งใส
4. สนับสนุนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาลและจรรยาบรรณของบริษัท
5. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการตามนโยบายของบริษัท
6. กำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและการจัดการอย่างโปร่งใสในกรณีที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
7. กำกับดูแลให้คณะกรรมการบริษัทมีโครงสร้างและองค์ประกอบที่เหมาะสม
8. กำกับดูแลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทโดยรวม คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการบริษัทแต่ละคน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
9. กำกับดูแลให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทโดยรวม กรรมการบริษัทรายบุคคล ประธานกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อนำผลไปพัฒนาและปรับปรุงในการปฏิบัติหน้าที่ และเสริมสร้างความรู้ความสามารถของกรรมการ

4) **อำนาจอนุมัติของกรรมการบริษัท**

กรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติเรื่องต่าง ๆ ของบริษัทตามขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับของบริษัท กฎบัตรคณะกรรมการบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงการกำหนดและทบทวนวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ในการดำเนินงาน แผนหลักในการดำเนินงาน แผนงบประมาณ และแผนการดำเนินธุรกิจประจำปี แผนธุรกิจระยะปานกลาง การกำหนดเป้าหมาย การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงานโดยเทียบกับแผนที่ได้กำหนดไว้ก่อนแล้ว และการดูแลรายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) และการเข้าร่วมลงทุน

5) **การประชุมของคณะกรรมการบริษัท**

กรรมการบริษัทต้องเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบและร่วมกันตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยมีการจัดประชุมอย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี แต่ละครั้งจะมีการกำหนดวาระการประชุมล่วงหน้าไว้ชัดเจน และอาจมีการประชุมครั้งพิเศษเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน

ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ประธานกรรมการ ซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมได้จัดสรรเวลาในการประชุมอย่างเพียงพอ และเปิดโอกาสให้กรรมการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ทั้งนี้ การลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ถือมติของเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง และกรรมการที่มีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุม และไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น หากคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อความเป็นอิสระในการอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการจัดการ เว้นแต่ในบางวาระที่ฝ่ายจัดการได้เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม

6) **การแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ**

บริษัทได้แบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการกับฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน โดยกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการในระดับนโยบาย ขณะที่ฝ่ายจัดการทำหน้าที่บริหารงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ดังนั้น ประธานกรรมการ และกรรมการผู้จัดการใหญ่จึงเป็นบุคคลคนละคนกัน โดยทั้งสองตำแหน่งต้องผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมที่สุด

ประธานกรรมการไม่ได้เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหาร และไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของบริษัท เพื่อให้แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการกำกับดูแลเชิงนโยบายในภาพรวมของบริษัทกับการบริหารงานได้อย่างชัดเจน

7) **การสรรหากรรมการ**

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนมีหน้าที่สรรหาบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการแทนกรรมการที่ครบกำหนดออกตามวาระ หรือในกรณีอื่น ๆ เสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนคัดเลือกบุคคลจากผู้ทรงคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญจากหลาย ๆ อาชีพ มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีประวัติการทำงานโปร่งใส รวมทั้งมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ อีกทั้ง มีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหาโดยพิจารณาจากความรู้ ความชำนาญที่จำเป็นแต่ยังขาดอยู่ในคณะกรรมการ

8) **การประเมินผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาความรู้**

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้มีการจัดทำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุดเป็นประจำทุกปี ทั้งในรูปแบบของการประเมินรายบุคคลซึ่งกรรมการแต่ละท่านเป็นผู้ประเมิน และการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยในแบบรายคณะ ซึ่งรวมถึงการประเมินการทำหน้าที่ของประธานกรรมการ เพื่อให้กรรมการแต่ละท่านได้มีโอกาสประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานกรรมการ เนื่องจากท่านเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลกิจการ โดยผลการประเมินจะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์และหาข้อสรุปเพื่อกำหนดมาตรการในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยต่อไป นอกจากนี้บริษัทยังสนับสนุนให้คณะกรรมการได้ศึกษาและเข้าอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ทั้งของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และสถาบันอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจถึงหลักการของการกำกับกิจการที่ดี พร้อมทั้งมีการเชิญวิทยากรภายนอกให้มาบรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี เพื่อการพัฒนาและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ

9) **ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อย**

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมแก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย โดยพิจาณาเปรียบเทียบกับการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการของบริษัทชั้นนำในตลาดหลักทรัพย์ และในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน ตลอดจนผลการดำเนินงานของบริษัท และมีการเสนอขออนุมัติที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ

10) **เลขานุการบริษัท**

เลขานุการบริษัททำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนบรรษัทภิบาลที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการ ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ และจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้น อีกทั้งติดตามและประสานงานให้บริษัทปฏิบัติตามมติคณะกรรมการและมติประชุมผู้ถือหุ้น และดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายงานสารสนเทศของบริษัทตามระเบียบและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5.2 คณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย จำนวน 6 คณะ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาหรือรับทราบองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละคณะ มีดังนี้

1) **คณะกรรมการตรวจสอบ**

ประกอบด้วยกรรมการบริษัทที่เป็นกรรมการอิสระไม่ต่ำกว่า 3 ท่าน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 ท่าน มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี หรือการเงินที่เป็นที่ยอมรับ โดยทำหน้าที่สอบทานการดำเนินงานให้ถูกต้องตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนกฎหมายระเบียบปฏิบัติ และข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ส่งเสริมให้พัฒนาระบบรายงานทางการเงินและบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งสอบทานให้มีระบบการควบคุมภายใน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่และแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ทั้งนี้ ฝ่ายตรวจสอบและสำนักกำกับการปฏิบัติงานเป็นหน่วยปฏิบัติงานที่รายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ในขณะเดียวกัน คณะกรรมการตรวจสอบจะมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อขอความเห็นจากผู้สอบบัญชีในเรื่องต่าง ๆ

2) **คณะกรรมการบริหาร**

คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการบริษัท มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของบริษัทตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุม ผู้ถือหุ้น นโยบายหรือคำสั่งใด ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจอนุมัติและ/หรือเห็นชอบแก่การดำเนินการใด ๆ อันจำเป็นต่อการบริหารกิจการของบริษัท อีกทั้ง มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองข้อพิจารณาต่าง ๆ ที่จะมีการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติและ/หรือพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3) **คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง**

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง อย่างน้อย 5 คน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงรวม และติดตามกำกับดูแลความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงรวมตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

4) **คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน**

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการบริษัท โดยกรรมการทุกคนไม่เป็นผู้บริหาร และประธานคณะกรรมการเป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่พิจารณาสรรหาผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท กรรมการผู้จัดการใหญ่ และรองผู้จัดการใหญ่ ในกรณีครบวาระลาออก หรือพ้นสภาพในทุกกรณี นอกจากนั้น มีหน้าที่กำหนด และทบทวนค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่น ๆ ของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่าหรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ ให้มีความเหมาะสมกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบต่อองค์กร

5) **คณะกรรมการลงทุน**

คณะกรรมการลงทุนประกอบด้วยกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงจากสายลงทุน จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งกรรมการทุกท่านในคณะนี้ล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีความรู้เรื่องการลงทุนและธุรกิจประกันชีวิต และการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน คณะกรรมการลงทุน มีหน้าที่กำหนดนโยบายการลงทุน นโยบายการบริหารความเสี่ยงรวมที่เกิดจากการลงทุน พิจารณาอนุมัติแผนการลงทุน และติดตามและกำกับดูแลการลงทุนให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้อนุมัติต่อไป

6) **คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี**

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบด้วยกรรมการบริษัท และผู้บริหารระดับสูง ซึ่งกรรมการคณะนี้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจประกันชีวิต และหลักการของการกำกับกิจการเป็นอย่างดี คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีหน้าที่เสนอโยบาย คำแนะนำ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ต่อคณะกรรมการบริษัท ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และส่งเสริมการเผยแพร่ค่านิยมด้านจริยธรรมและจรรณยาบรรณในการดำเนินธุรกิจให้เป็นที่เข้าใจทั่วทุกระดับ

5.3 ฝ่ายบริหาร

1) โครงสร้างของคณะผู้บริหาร

คณะผู้บริหารของบริษัทประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ กรรมการผู้จัดการใหญ่ รองผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารสายงาน โดยมีกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประธานของคณะผู้บริหาร และเป็นผู้นำบริษัท

2) การดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของผู้บริหารระดับสูงของบริษัท

1. บริษัทไม่ขัดข้องในกรณีที่ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมเป็นกรรมการในองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร หรือองค์กรภาคเอกชนที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
2. บริษัทไม่ขัดข้องในกรณีที่ผู้บริหารเข้าร่วมเป็นกรรมการในองค์การภายนอกที่ตั้งขึ้นเพื่อการค้า และไม่ขัดกับผลประโยชน์ของบริษัท และผู้บริหารไม่ใช้เวลาเกินความเหมาะสมจนเป็นผลเสียแก่บริษัท
3. กรรมการผู้จัดการใหญ่ต้องไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจที่แข่งขันกับบริษัท

3) การสรรหาผู้บริหารระดับสูง

บริษัทมีกระบวนการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งงานบริหารที่สำคัญทุกระดับให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและโปร่งใส เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทได้ผู้บริหารที่มีความเป็นมืออาชีพและสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การประเมินผลและค่าตอบแทนกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูง

ค่าตอบแทนกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงประกอบด้วยเงินเดือนและโบนัสประจำปี ที่พิจารณาจาก

1. หน้าที่ความรับผิดชอบ ผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท การดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับจากคณะกรรมการ การบริหารงานภายใต้สภาวการณ์เศรษฐกิจและสังคม ความสามารถในการพัฒนาธุรกิจ รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดีขึ้นในแต่ละปี
2. การเปรียบเทียบการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมถึงความสอดคล้องกับแนวทางการเติบโตของผลกำไร และมูลค่าธุรกิจของบริษัท

แนวทางปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ

1. การเคารพต่อกฎหมาย

การดำเนินงานของบริษัทต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย และดำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ดีกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่กำกับดูแลบริษัท การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องสำคัญในการประกอบกิจการพนักงานทุกคนควรเคารพต่อกฎหมายเพื่อความเป็นระเบียบและความสงบของสังคม

2. การเคารพต่อสิทธิของบุคคลและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

บริษัทสนับสนุนให้พนักงานทุกคนยึดมั่นในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ตลอดจนเคารพต่อสิทธิของบุคคลอื่นทั้งในองค์กรและในสังคมตามหลักสิทธิมนุษยชน และไม่กระทำการใดที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งหรือข่มเหงผู้อื่น รวมถึงการไม่ล่วงละเมิดทางเพศ นอกจากนั้นต้องปฏิบัติต่อบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกัน

3. การดำเนินการด้านการเมือง

บริษัทสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข บริษัทเป็นองค์กรที่เป็นกลางทางการเมืองและเคารพต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของพนักงาน การตัดสินใจของพนักงานที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการอุทิศเวลาส่วนตัวนอกเวลาทำงานสามารถกระทำได้และให้ถือว่าการดำเนินการทั้งหมดเป็นการตัดสินใจโดยส่วนตัวของพนักงานผู้นั้นเอง

4. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์และการมีส่วนได้เสีย

พนักงานของบริษัทต้องปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องโดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์บริษัท พึงหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้เสียของตนเองกับงานที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ พนักงานต้องไม่ยอมให้เหตุผลในส่วนของตนเอง หรือบุคคลในครอบครัวของตนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่ทำให้เบี่ยงเบนไปจากหลักการข้างต้น

5. การรักษาข้อมูลและการใช้ข้อมูลบริษัท

พนักงานทุกคนของบริษัทมีหน้าที่ในการเก็บรักษาข้อมูลความลับจากการประกอบธุรกิจของบริษัท พึงงดเว้นการสื่อสารข้อมูลบริษัทที่เป็นความลับและเป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้เผยแพร่ต่อสาธารณะซึ่งหากมีการเปิดเผยจะทำให้เกิดผลกระทบร้ายแรงต่อบริษัทไม่ว่าด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร รวมถึงข้อมูลส่วนตัวของพนักงาน

6. การแข่งขันทางการค้า

บริษัทประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรมความเสมอภาคและความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนการแข่งขันที่เป็นธรรมและไม่ใช้วิธีการใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องปฏิบัติต่อคู่แข่งขันทางการค้า

7. ลูกค้า/ผู้ถือกรมธรรม์

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับลูกค้าด้วยการปกป้องคุณค่าชีวิต พร้อมทั้งให้คำแนะนำด้านการวางแผนการเงินอย่างรอบด้าน แนะนำผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าและครอบครัว ด้วยการบริการที่ประทับใจผ่านที่ปรึกษาทางการเงิน ตัวแทนประกันชีวิต คู่ค้า และพนักงาน เพื่อให้ลูกค้าได้มีหลักประกันและมีการเสริมสร้างฐานะควบคู่กันไป ทำให้มีความพร้อมในการดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีความสุขอย่างยั่งยืน

8. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม การรักษาสิ่งแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดจนการลดการใช้พลังงาน พนักงานพึงตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

9. พนักงาน

พนักงานของบริษัทถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและมีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัท บริษัทจึงต้องปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ และเคารพในความเป็นพนักงาน โดยบริษัทจ่ายค่าตอบแทนจัดหาสวัสดิการที่ดีและเหมาะสมเพื่อเป็นการตอบแทนให้แก่พนักงานรวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานเกิดการพัฒนาตนเองและเรียนรู้อันจะทำให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นอกจากนั้นพนักงานยังต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างสุดความสามารถ มีความขยันและกระตือรือร้นอยู่เสมอ

10. การรับหรือการให้ของขวัญ

บริษัทมุ่งมั่นในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และยั่งยืนกับลูกค้า คู่ค้า และผู้ทำ ธุรกิจร่วมกับบริษัทภาพลักษณ์ที่ดีย่อมเป็นรากฐานสำคัญ สำหรับการสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าวดังนั้น การรับหรือการให้ทรัพย์สิน สิ่งของเพื่อเป็นของขวัญอันเป็นการให้ตามประเพณีสามารถกระทำได้ แต่ก็ควรระมัดระวังการรับหรือการให้ที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจทางธุรกิจของพนักงานในนามบริษัท อย่างไรก็ตามบริษัทไม่ประสงค์ให้พนักงานรับของขวัญที่มีมูลค่าสูงหรือเป็นกรณีที่อาจทำให้เกิดภาพลักษณ์ของการเกื้อหนุน หรือการมีพันธะต่อกันและอาจเข้าข่ายในลักษณะของการรับสินบน

11. ความปลอดภัยและสุขอนามัย

บริษัทให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยของพนักงานและสังคมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงปลูกจิตสำนึกด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยแก่พนักงานและสังคมโดยจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์ดับเพลิง การเก็บรักษาวัตถุไวไฟ และวัตถุระเบิด การป้องกันฟ้าผ่า การติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การจัดซ้อมหนีไฟ โดยมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านการป้องกันภัยดูแลระหว่างการฝึกซ้อม

12. ทรัพย์สินทางปัญญา

บริษัทมีนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์ โดยมีการกำหนดห้ามมิให้มีการติดตั้งหรือนำ หรือใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัท และห้ามนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาใช้เกี่ยวกับงานของบริษัท

13. การสื่อสาร

การสื่อสารของบริษัทไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือช่องทางการสื่อสารอื่นต้องเป็นการสื่อสารที่เป็นความจริง มีความเข้าใจง่ายและชัดเจน โดยละเว้นการสื่อสารที่เป็นเท็จ หรือที่อาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิด หรือการให้ข่าวสารต่อสื่อมวลชนที่บิดเบือน หรือให้ร้ายป้ายสีคู่แข่งขันไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

9.2 คณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย

โครงสร้างกรรมการบริษัทประกอบด้วย คณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อย โดยคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยทั้งหมด 6 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน คณะกรรมการดูแลกิจการที่ดี และคณะกรรมการลงทุน ซึ่งคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 12/2543 เรื่อง การขออนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ฉบับลงวันที่ 22 มีนาคม 2543 ทุกประการ คณะกรรมการต่างๆ ของบริษัทมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

<u>กรรมการที่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท</u>

กรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท ณ สิ้นปี 2559 มีจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย นายศิริ การเจริญดี, นางสาวิตรี รมยะรูป, นายพนัส ธีรวณิชย์กุล, นายยูอิชิ ฮอนด้า และ นางคมคาย ธูสรานนท์ สองคนลงลายมือชื่อร่วมกัน

คณะกรรมการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 63-65

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการในปีที่ผ่านมา

ใน 1 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการได้กำหนดกลยุทธ์ ทิศทาง นโยบาย แผนงาน เป้าหมายและภารกิจของบริษัท รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน และงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการบริหารงานที่มีความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี รวมถึงมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมอยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย และนโยบายที่ได้รับจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง คำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท และมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

การฝึกอบรมของคณะกรรมการ

บริษัทสนับสนุนให้กรรมการแต่ละท่านได้ศึกษาและเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ในฐานะกรรมการ และ/หรือ กรรมการชุดย่อย อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2559 นี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้เข้าร่วมสัมมนาคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทประกันภัย 2559 ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) นอกจากนี้บริษัทยังจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยายให้ความรู้ แบ่งปันประสบการณ์กับคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ได้บรรยายในหัวข้อ "การเปลี่ยนแปลงพื้นฐานเศรษฐกิจภายใต้ New Normal Paradigm" และ "วิวัฒนาการของธุรกิจประกันชีวิต ภายใต้ New Normal Paradigm และบทบาทของคณะกรรมการบริษัท"

ปัจจุบันมีกรรมการบริษัท ที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกรรมการ ซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) จำนวน 8 ท่าน จากกรรมการทั้งหมด 14 ท่าน โดยมีรายละเอียดแต่ละท่าน สรุปดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หลักสูตร			
			DCP	DAP	ACP	DCPU
1	ดร. ศิริ การเจริญดี	กรรมการอิสระ	รุ่น 60/2548	รุ่น 4/2546	รุ่น 6/2548	-
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	รุ่น 98/2551	รุ่น 4/2548	-	-
3	นายประพันธ์ อัศวอารี	กรรมการอิสระ	รุ่น 101/2551	-	รุ่น 21/2550	-
4	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	กรรมการ	รุ่น 129/2553	-	-	-
5	นางสาวพจณี คงคาลัย	กรรมการ	รุ่น 198/2557	-	-	-
6	นางสาวิตรี รมยะรูป	กรรมการ	รุ่น 176/2556	-	-	-
7	นางประไพวรรณ ลิมทรง	กรรมการ	รุ่น 80/2549	-	-	-
8	นางคมคาย ฐสรานนท์	กรรมการ	รุ่น 26/2556	-	-	รุ่น 3/2558

หมายเหตุ :

*DCP : Director Certification Program

*DAP : Director Accreditation Program

*ACP : Audit Committee Program

*DCPU : Director Certification Program Update

คณะกรรมการบริหาร

โครงสร้างคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 5 ท่าน ซึ่งลาออกแต่ยังไม่ได้แต่งตั้งทดแทน 1 ท่าน จึงเหลือกรรมการบริหาร ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 4 ท่าน โดยมีการประชุมจำนวน 11 ครั้ง และมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นายเชิดชู โสภณพนิช *	ประธานกรรมการบริหาร	5/11
2	ดร. ศิริ การเจริญดี	กรรมการบริหาร	11/11
3	นางสาวิตรี รมยะรูป	กรรมการบริหาร	9/11
4	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการบริหาร	8/11
5	นางคมคาย ฐสรานนท์	กรรมการบริหาร	5/11
6	นายทาเคชิ ฟุกูดะ *	กรรมการบริหาร	3/11
7	นายโชน โสภณพนิช *	กรรมการบริหาร	5/11

หมายเหตุ : * นายเชิดชู โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559

* นายโชน โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559 โดยมีคุณคมคาย ฐสรานนท์ เข้ารับตำแหน่งกรรมการบริหาร

* นายทาเคชิ ฟุกูดะ ออกตามวาระ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 โดยมี นายยูอิชิ ฮอนด้า เข้ารับตำแหน่งกรรมการบริหารแทน

โดยมี นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส สายการลงทุน ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 68

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารในปีที่ผ่านมา

ในปี 2559 คณะกรรมการบริหารมีการประชุม รวม 11 ครั้ง เพื่อควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในด้านต่าง ๆ รวมถึงพิจารณาอนุมัติธุรกรรมที่มีความสำคัญตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ นอกจากนี้ ยังช่วยพิจารณากลั่นกรองเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อกลยุทธ์การดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ประกอบด้วยกรรมการและผู้บริหารทั้งหมด 6 ท่าน โดยมีการประชุมจำนวน 3 ครั้ง มีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นายประพันธ์ อัศวอารี	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	1/3
2	นางคมคาย ธูสรานนท์	กรรมการบริหารความเสี่ยง	3/3
3	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการบริหารความเสี่ยง	1/3
4	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล	กรรมการบริหารความเสี่ยง	3/3
5	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	กรรมการบริหารความเสี่ยง	2/3
6	นางสาวจาวุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม	กรรมการบริหารความเสี่ยง	3/3
7	นายทาเคชิ ฟุกูดะ *	กรรมการบริหารความเสี่ยง	1/3

หมายเหตุ : * นายทาเคชิ ฟุกูดะ ออกตามวาระ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 โดยมี นายยูอิชิ ฮอนด้า เข้ารับตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยงแทน

โดยมี นางศศิธร ฐิติผกายแก้ว ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 68

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา

ในปี 2559 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ทำหน้าที่ประเมินและติดตามความเสี่ยงหลักของบริษัทที่อาจกระทบต่อระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้ฝ่ายบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่ประเมินและจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ตามโครงสร้างขององค์กร อีกทั้งติดตามและทบทวนการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้นโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ ส่งเสริมความรู้และการปลูกฝังเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Culture) โดยการจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

<u>คณะกรรมการตรวจสอบ</u>

ประกอบด้วยกรรมการอิสระทั้งหมด 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ. 28/2551 รวมถึงมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ โดยจัดให้มีการประชุม 4 ครั้งเป็นอย่างน้อยใน 1 ปี ซึ่งในปี 2559 มีการจัดประชุมทั้งหมด 6 ครั้ง โดยมีรายนามดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	ประธานกรรมการตรวจสอบ	6/6
2	นายประพันธ์ อัศวอารี*	กรรมการตรวจสอบ	2/6
3	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการตรวจสอบ	6/6
4	นางคมคาย ธูสรานนท์ **	กรรมการตรวจสอบ	3/6

หมายเหตุ : * นายประพันธ์ อัศวอารี เป็นกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงินของบริษัท

** นายประพันธ์ อัศวอารี เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2559 แทน นางคมคาย ธูสรานนท์ ที่ลาออก

โดยมีนายประธาน ขจิตวิวัฒน์ ผู้อำนายการ ฝ่ายตรวจสอบ ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 69

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบในปีที่ผ่านมา

ในปี 2559 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 6 ครั้ง มีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบถ้วนทุกครั้ง มีการร่วมประชุมกับผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี เพื่อร่วมเสนอข้อมูลหารือ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในวาระที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี การสอบทานระบบการควบคุมภายใน การสอบทานให้บริษัทมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความเหมาะสม สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่คัดเลือก เสนอแต่งตั้งและเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และสอบทานให้ความเห็นต่อการเข้าทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 4 คน โดยการจัดให้มีการประชุมสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งในปี 2559 มีการจัดประชุมทั้งหมด 10 ครั้ง โดยมีรายนามดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	ดร.ศิริ การเจริญดี	ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	10/10
2	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	7/10
3	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	7/10
4	นางรัชนี นพเมือง	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	9/10
5	นายชัย โสภณพนิช*	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	2/10
6	นายทาเคชิ ฟุกุดะ*	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	3/10

หมายเหตุ : * นายพนัส ธีรวณิชย์กุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 แทน นายชัย โสภณพนิช ที่ลาออก

* นายทาเคชิ ฟุกุดะ ครบกำหนดออกตามวาระ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559

โดยมีนางอุษณีย์ สุนทโรทก ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 68

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนปีที่ผ่านมา

ในปี 2559 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรและขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ โดยได้จัดให้มีการประชุมทั้งหมด 10 ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องสำคัญตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การสรรหากรรมการบริษัทเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของทางการ จัดทำระบบการประเมินผลเพื่อกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ พิจารณากลั่นกรองค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย ซึ่งประกอบด้วยค่าเบี้ยประชุมและค่าบำเหน็จ และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยประจำปี 2559

คณะกรรมการลงทุน

ประกอบด้วยกรรมการและผู้บริหารทั้งหมด 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง การลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. 2556 รวมถึงมีบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการลงทุน การบริหารความเสี่ยง หรือการวิเคราะห์หลักทรัพย์เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี ร่วมเป็นกรรมการลงทุนด้วย และจัดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอเป็นรายเดือน โดยมีรายนามดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นายเชิดชู โสภณพนิช *	ประธานคณะกรรมการลงทุน	5/11
2	ดร.ศิริ การเจริญดี	กรรมการลงทุน	11/11
3	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล	กรรมการลงทุน	11/11
4	นางคมคาย ฐสรานนท์ *	กรรมการลงทุน	5/11
5	นายประพันธ์ อัศวอารี *	กรรมการลงทุน	1/11
6	นายโชน โสภณพนิช *	กรรมการลงทุน	5/11

หมายเหตุ :
* นายเชิดชู โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการลงทุน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559
* นายโชน โสภณพนิช ลาออกจากการเป็นกรรมการลงทุน เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559 โดยมีนางคมคาย ฐสรานนท์ เข้ารับตำแหน่งกรรมการลงทุน ตั้งแต่วันที่ 29 มิถุนายน 2559
* นายประพันธ์ อัศวอารี ลาออกจากการเป็นกรรมการลงทุน เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2559

โดยมี นางสาวชลลดา โสภณพนิช ผู้อำนวยการ ฝ่ายลงทุนตราสารทุน ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการลงทุน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการลงทุน

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 69

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการลงทุนในปีที่ผ่านมา

ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการลงทุนได้มีการกำหนดนโยบายการและแนวทางการลงทุน นโยบายการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนของบริษัท โดยพิจารณาปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน รวมทั้งการกำหนดและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การลงทุนเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาวะตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ คณะกรรมการลงทุนได้มีการพิจารณาอนุมัติและ/หรือให้ความเห็นชอบ ในแนวนโยบายที่มีความสำคัญต่อกลยุทธ์ขององค์กร ทิศทางการดำเนินธุรกิจ แผนการลงทุน งบประมาณ และการจัดสรรทรัพยากรก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ คณะกรรมการลงทุนได้มีการติดตาม กำกับ และควบคุมดูแลการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนงานและเป็นไปตามกรอบนโยบายที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

<u>คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี</u>

ประกอบด้วยกรรมการและผู้บริหารทั้งหมด 5 คน มีการประชุมจำนวน 3 ครั้ง ในปี 2559 โดยมีรายนามดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นางคมคาย ธูสรานนท์	ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3
2	รศ. ดำรงค์ แสงสกุลไทย	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3
3	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	2/3
4	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	2/3
5	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3
6	นายทาเคชิ ฟุกูดะ*	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	1/3

หมายเหตุ : * นายทาเคชิ ฟุกูดะ ครบกำหนดออกตามวาระ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559

โดยมีนางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝั้น ผู้อำนวยการ สำนักกำกับการปฏิบัติงาน ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 69

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีในปีที่ผ่านมา

ในปี 2559 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีการจัดประชุมคณะกรรมการบรรษัทภิบาล รวม 3 ครั้ง เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการและจรรยาบรรณของบริษัท ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติและการประเมินผล ตลอดจนพิจารณาทบทวนแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน สรุปสาระสำคัญของงานที่ปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

1. เสนอนโยบาย และออกระเบียบปฏิบัติต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. ทบทวนแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสากล และข้อเสนอแนะของสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น
   2.1 ทบทวนมาตรการการรับแจ้งเบาะแสหรือเรื่องร้องเรียนด้านทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณ
   2.2 ทบทวนแนวปฏิบัติการรับหรือการให้ของขวัญ สินบน และผลประโยชน์อื่นใด
   2.3 พัฒนาปรับปรุงคู่มือบรรษัทภิบาลและคู่มือจรรยาบรรณ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและตามหลักมาตรฐานสากล
3. ติดตามการปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของพนักงานและตัวแทนประกันชีวิต
4. ดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสถาบันกำกับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานความคืบหน้าและผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท

9.3 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

9.3.1 การสรรหากรรมการอิสระ

ในการแต่งตั้งกรรมการอิสระ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกกรรมการที่มีความเป็นอิสระตามนิยามของบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ จำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดของบริษัท แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อที่จะนำเสนอในที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ

คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

(1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย

(2) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็น บิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย

(4) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(5) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(6) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปี จากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่

(8) ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย

(9) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

9.3.2 การสรรหากรรมการ

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 67

9.3.3 การสรรหาผู้บริหาร

บริษัทได้มอบหมายให้มีคณะผู้ดำเนินการในการสรรหาผู้บริหารตามลำดับ ดังนี้

1. คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณาสรรหาผู้บริหารในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่และรองผู้จัดการใหญ่ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
2. กรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นผู้พิจารณาสรรหาผู้บริหารในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ และผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
3. ตำแหน่งผู้บริหารระดับรองลงมา (ผู้อำนวยการและผู้อำนวยการอาวุโส) กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นผู้พิจารณาสรรหาและเพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณา

โดยคณะผู้ดำเนินการจะสรรหาคัดเลือกบุคลากรทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความเป็นมืออาชีพที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่และดำเนินกิจการงานของบริษัทให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

9.4 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการลงทุนทำหน้าที่กำกับดูแลการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทซึ่งรวมถึงบริษัทย่อยให้เป็นไปตามนโยบายการประกอบธุรกิจอื่น นโยบายบริหารความเสี่ยงรวมและข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บริษัทได้มีการส่งผู้บริหารเข้าไปเป็นกรรมการเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย (โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) ข้อ 1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท หน้า 6 และเอกสารแนบ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย) โดยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัทย่อย และดำเนินธุรกิจตามนโยบายบริษัท ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัททำการแต่งตั้งเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทย่อยนั้นถือปฏิบัติ โดยมีฝ่ายตรวจสอบภายในประเมินการควบคุมภายใน และสำนักกำกับการปฏิบัติงานประเมินการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่ง กฎหมาย ของบริษัทย่อยซึ่งจะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับบริษัท

9.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2559 ของบริษัท (แบบ 56-1) หน้า 55

9.6 การเปลี่ยนแปลงการถือครองหุ้นบริษัทของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	การถือครองหุ้น ณ วันที่ 30 ต.ค.2558	การถือครองหุ้น ณ วันที่ 30 ส.ค.2559	เปลี่ยนแปลง
1	นายเชิดชู โสภณพนิช	45,854,014 2.691%	45,854,014 2.691%	-
2	ดร. ศิริ การเจริญดี	-	-	-
3	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	579,200 0.035%	579,200 0.035%	-
4	นางคมคาย ธูสรานนท์	-	-	-
5	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	-	-	-
6	นายประพันธ์ อัศวอารี	-	-	-
7	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	1,141,000 0.067%	931,000 0.55%	-210,000
8	นางรัชนี นพเมือง	-	-	-
9	นางสาวพจณี คงคาลัย	28,000 0.002%	28,000 0.002%	-
10	นางสาวิตรี รมยะรูป	-	-	-
11	นางประไพวรรณ ลิมทรง	36,000,000 2.113%	30,000,000 1.76%	-6,000,000
12	นายคาซิฮิเดะ โทดะ	-	-	-
13	นายยูอิชิ ฮอนด้า	-	-	-
14	นายมาซาฮิโระ เคโนะ	-	-	-
15	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	200,000 0.012%	210,000 0.123%	+10,000
16	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล	280,000 0.016%	210,000 0.025%	-70,000
17	นางสาวจารุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม	-	-	-
18	นางสาวสุจินดา เลิศเกียรติมงคล	-	-	-
19	นางอรนุช สำราญฤทธิ์	-	-	-

9.7 ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit Fee)*

ลำดับที่	ชื่อบริษัทผู้จ่าย	ชื่อผู้สอบบัญชี	ค่าสอบบัญชี
1	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	นางนงลักษณ์ พุ่มน้อย บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด	2,415,000
รวมค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี			2,415,000

ค่าบริการอื่น (Non-Audit fee)

ลำดับที่	ชื่อบริษัทผู้จ่าย	ประเภทของงานบริการอื่น (Non-Audit Service)	ผู้ใช้บริการ	ค่าตอบแทนของงานบริการอื่น	
				ส่วนที่จ่ายไปในระหว่างปีบัญชี	ส่วนที่จะต้องจ่ายในอนาคต
1	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ค่าตรวจสอบและสอบทานรายการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง**	บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด	1,730,000	-
2	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ค่าสอบทานมูลค่าของบริษัทที่คำนวณตามวิธีคณิตศาสตร์ประกันภัย (Embedded value)	บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด	1,000,000 (ไม่รวมVAT)	-
รวมค่าตอบแทนจากค่าบริการอื่น				2,730,000	-

หมายเหตุ: * ส่วนของบริษัท

** รวมค่าธรรมเนียมการตรวจสอบและการสอบทานสำรองประกันชีวิต

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี (บริษัทย่อย)

ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชีของบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในประเทศไทย ตรวจสอบโดยนางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด และ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ตรวจสอบโดย Maria Cristina M. Calimbas จาก Ernst & Young (Cambodia) Ltd. ค่าสอบบัญชีต่อปี 165,000 บาท และ 6,000 USD บาท ตามลำดับ

9.8 การปฏิบัติตามหลัก CG ในเรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

10. ความรับผิดชอบต่อสังคม

นโยบายสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทมุ่งมั่นดำเนินธุรกิจด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงและความสุขในชีวิตของประชาชน

รวมทั้งร่วมมีส่วนในการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม การรักษาสิ่งแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการลดการใช้พลังงาน

บริษัทส่งเสริมให้พนักงาน ตัวแทน และครอบครัว ตระหนักถึงความรับผิดชอบขององค์กรและของตนเองต่อสังคม ในด้านการศึกษา สุขภาพ ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม มีหลักการ 8 ข้อ

1. **การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม**

บริษัทประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรม ความเสมอภาค และความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงสนับสนุนการแข่งขันที่เป็นธรรมและไม่ใช้วิธีการใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องปฏิบัติต่อคู่แข่งขันทางการค้า ยกตัวอย่างเช่น

1) การรักษาข้อมูลของลูกค้าเป็นความลับ บริษัทได้จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นความลับและไม่จัดสรร เปิดเผย หรือ จำหน่าย จ่าย แจก ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการให้แก่บุคคลภายนอกหรือผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เว้นแต่ได้รับความยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลจากลูกค้าโดยสมัครใจแล้ว หรือเพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รัฐบาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล

2) การสื่อสารของบริษัทไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือช่องทางการสื่อสารอื่นต้องเป็นการสื่อสารที่เป็นความจริง มีความเข้าใจง่ายและชัดเจน โดยละเว้นการสื่อสารที่เป็นเท็จ หรือที่อาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิด หรือการให้ข่าวสารต่อสื่อมวลชนที่บิดเบือนหรือให้ร้ายป้ายสีคู่แข่งขันไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

3) บริษัทมีนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์ โดยมีการกำหนด ห้ามมิให้มีการติดตั้งหรือนำ หรือใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัท และห้ามนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาใช้เกี่ยวกับงานของบริษัท

4) บริษัทประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรมความเสมอภาคและความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนการแข่งขันที่เป็นธรรมและไม่ใช้วิธีการใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องปฏิบัติต่อคู่แข่งขันทางการค้า เช่น

- ไม่ทำความตกลงใด ๆ กับคู่แข่งขันหรือบุคคลใดที่มีลักษณะเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า
- ไม่แสวงหาข้อมูล ความลับทางการค้าของคู่แข่งด้วยวิธีการที่ไม่สุจริต

5) บริษัทกำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทต้องปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องโดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์บริษัท พึงหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้เสียของตนเองกับงานที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่

2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่น

บริษัทมีความมุ่งมั่นและได้กำหนดเป็นนโยบายหลักขององค์กรในการต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่นทุกรูปแบบทั้งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในประเทศและต่างประเทศ บริษัทมีการกำหนดแนวปฏิบัติในหลายเรื่องเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามแนวนโยบายดังกล่าว โดยกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยทุกคนรับทราบและตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่นเป็นอย่างดี และมีความมุ่งมั่นที่จะไม่กระทำการใด ๆ ที่เข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชั่นหรือติดสินบนเจ้าพนักงาน เพื่อจูงใจให้กระทำหรือไม่กระทำการอันใด ๆ ที่มิชอบด้วยกฎหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ บริษัทได้รับประกาศนียบัตรรับรองเป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตจากโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (CAC) มาตั้งแต่ปี 2557

บริษัทมีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายต่อต้านการทุจริตโดยได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับองค์กรที่ขอรับเงินบริจาค เช่น ผู้บริหารโครงการ ผู้รับผลประโยชน์ และวัตถุประสงค์ที่แท้จริง เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัททราบถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของแต่ละโครงการ และไม่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการที่มีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝง

บริษัทให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียน (Whistle Blowing) ในการทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการแทนบริษัท หากบุคคลใดที่ทราบ มีข้อสงสัย หรือเชื่อว่ามีเหตุอันควรเชื่อโดยสุจริตว่า กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการแทนบริษัทและบริษัทย่อยทำการทุจริตสามารถแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนผ่านช่องทางที่บริษัทกำหนด เพื่อให้มีการตรวจสอบข้อมูลข้อร้องเรียนตามกระบวนการที่บริษัทกำหนดระบุไว้ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยบริษัทมีมาตรการการให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ของบริษัท

มาตรการป้องกันการทุจริต

1. บริษัทมีกระบวนการตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริต โดยจัดให้ฝ่ายตรวจสอบที่มีหน้าที่ตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ซึ่งคลอบคลุมถึงหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้าง ฝ่ายตรวจสอบจะทำการตรวจสอบเป็นประจำตามรอบระยะเวลาที่กำหนด และหากพบหลักฐานการทุจริต ผู้กระทำผิดจะถูกรายงานความประพฤติต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ คณะกรรมการพิจารณาโทษพนักงาน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคณะกรรมการตรวจสอบ รายละเอียดตามรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอ

2. บริษัทมีนโยบายชัดเจนกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับบุคลากรในบริษัท โดยระบุให้ผู้บริหารทุกคนรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองและต้องระมัดระวังมิให้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทำการค้ากับบริษัทไว้อย่างชัดเจนใน

3. กิจกรรมทางธุรกิจที่เสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนจะถูกพิจารณาโดยคณะกรรมการตรวจสอบที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระ ในกรณีที่ผู้บริหารหรือกรรมการมีส่วนได้เสียในวาระการประชุมใด บริษัทมีข้อกำหนดให้ท่านต้องแจ้งต่อที่ประชุม และต้องออกจากการประชุมสำหรับวาระนั้นๆ เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมที่เหลือสามารถพิจารณาวาระดังกล่าวได้อย่างอิสระ

4. บริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายและแนวปฏิบัติสำหรับพนักงานทุกคนในเรื่องการรับหรือการให้ของขวัญ หากบริษัทรับทราบถึงการกระทำผิดสำนักกำกับการปฏิบัติงานและฝ่ายตรวจสอบมีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงก่อนการรายงานต่อคณะกรรมการพิจารณาโทษพนักงาน

5. บริษัทมีกระบวนการอย่างเหมาะสมในการลงโทษพนักงานที่ทุจริต คอร์รัปชั่น โดยฝ่ายตรวจสอบของบริษัทมีขั้นตอนการตรวจสอบ การสอบสวน การรายงานการทุจริต คอร์รัปชั่น กำหนดไว้อย่างชัดเจน

6. กรรมการ และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทต้องรายงานการมีส่วนได้เสีย และการดำรงตำแหน่งในบริษัทต่างๆ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพิจาณารายการที่เกี่ยวข้องกัน

3. **การเคารพสิทธิมนุษยชน**

1) บริษัทให้โอกาสการจ้างงานแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสิทธิภาพการทำงานของผู้สมัครเป็นสำคัญ โดยไม่กีดกันหรือแบ่งแยกความหลากหลายทางเพศ ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง หรือแม้แต่บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

2) การปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงเพศ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ความเชื่อทางศาสนา สถานะทางสังคม ชาติกำเนิด และความทุพพลภาพ

4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

พนักงานของบริษัทถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและมีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัท บริษัทจึงต้องปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ และเคารพในความเป็นพนักงาน โดยบริษัทจ่ายค่าตอบแทน จัดหาสวัสดิการที่ดีและเหมาะสม เพื่อเป็นการตอบแทนให้แก่พนักงาน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานเกิดการพัฒนาตนเองและเรียนรู้อันจะทำให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ยกตัวอย่างเช่น

1) บริษัทเปิดโอกาสให้พนักงานได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ โดยการสนับสนุนค่าสมัครเรียนและค่าสอบสำหรับเกียรติบัตรต่างๆ เช่น TOEIC LOMA ICA CFA CISA ASA FSA AFPT CFP เป็นต้น

2) บริษัทพิจารณาการเลื่อนขั้นจากความสามารถ และความประสบการณ์ทำงานในบริษัทอย่างเสมอภาค โดยจะเห็นได้ว่าการปรับตำแหน่งของพนักงานประจำปีนั้น บริษัทไม่มีการแบ่งเพศแต่อย่างใด

3) บริษัทพิจารณาทบทวนจ่ายเงินค่าตอบแทนและการจัดสรรสวัสดิการแก่พนักงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัทอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ในอุตสาหกรรมเดียวกัน

4) การคุ้มครองทางสังคม เป็นการบรรเทาผลที่เกิดจากการลดหรือสูญเสียรายได้จากประเด็นต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย คลอดบุตร ชราภาพ ว่างงาน พิการ เป็นต้น

5) กรณีพนักงานสาขาที่ปฏิบัติงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สาขาปัตตานี ยะลา และเบตง) เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพนักงาน บริษัทให้ปิดเวลาทำการแตกต่างจากสาขาอื่น ๆ ก่อน 30 นาที และหยุดทำการวันเสาร์

6) การออกกรมธรรม์ประกันชีวิตสวัสดิการกลุ่มที่ครอบคุลมถึงครอบครัว เพื่อช่วยเหลือทางการเงินยามเจ็บไข้ได้ป่วยและเสียชีวิต อีกทั้งการออกกรมธรรม์สวัสดิการเพื่อขายให้แก่พนักงานและครอบครัว รวมถึงพ่อและแม่ในราคาที่ถูกกว่าผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายให้แก่ลูกค้า

7) การกระตุ้นความผูกพันของพนักงานผ่านกิจกรรมต่างๆ โปรดดูรายละเอียดในรายงานประจำปี 2559 หน้า 111 - 113

5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

1) การออกผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยการออกผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่ม มีการแนะนำผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมแก่ลูกค้า รวมถึงการให้คำแนะนำและบริการลูกค้าอย่างมืออาชีพ ทั้งในด้านการรับประกันชีวิต และการสร้างหลักประกันความมั่นคงทางการเงิน โดยการให้คำปรึกษาด้านการวางแผนทางการเงินอย่างรอบด้าน เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการสร้างความมั่นคงทางการเงินและการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ผ่านที่ปรึกษาทางการเงิน

2) การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและแอพพลิเคชั่นที่มีอยู่ให้ครอบคลุมและมีมาตรฐานมากขึ้น

บริษัทได้มีการพัฒนาโปรแกรมช่วยสนับสนุนการทำงาน การพัฒนาความรู้ และการให้บริการลูกค้าของตัวแทนและที่ปรึกษาการเงิน ภายใต้ชื่อแอพพลิเคชั่น "Smart Agent" ขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และอำนวยความสะดวกให้กับทีมงานฝ่ายขาย ในการวางแผนงาน การเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับลูกค้า และการให้บริการหลังการขายที่รวดเร็ว นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาโปรแกรมเพื่อให้บริการลูกค้า ภายใต้ชื่อแอพพลิเคชั่น "Smart Customer" เพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกค้าที่ต้องการเข้าตรวจสอบข้อมูลกรมธรรม์ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงกรมธรรม์ รวมถึงสิทธิประโยชน์และสิทธิพิเศษจากโครงการบีแอลเอ แฮปปี้ ไลฟ์ คลับสามารถใช้บริการได้ตามต้องการด้วย

3) การสร้างความผูกพันของลูกค้า

1. บริษัทได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการสร้างความผูกพันของลูกค้าเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีจริยธรรม
2. บริษัทจัดให้มีหน่วยงานบริหารลูกค้าสัมพันธ์ เพื่อทำหน้าที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และมอบความสุขให้แก่ลูกค้ากรุงเทพประกันชีวิตและครอบครัว ภายใต้แนวคิด "ชีวิตที่มีความสุขมากกว่า หรือ Happy Life" โดยลูกค้าจะได้รับสิทธิการเป็นสมาชิก บีแอลเอ แฮ็ปปี้ ไลฟ์ คลับ (BLA Happy Life Club) เพื่อรับสิทธิพิเศษมากมาย ที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้า ทั้งรับข่าวสารข้อมูลความรู้และสาระบันเทิงในด้านต่าง ๆ สิทธิประโยชน์จากร้านค้าชั้นนำทั่วประเทศ ร่วมทั้งสิทธิในการร่วมกิจกรรมของทาง Happy Life Club โดยที่ผ่านมาบริษัทได้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตอบโจทย์และสร้างความสุขให้กับลูกค้าและครอบครัว เช่น
    - Happy Learning 2 เปิดประสบการณ์เรียนรู้นอกห้องเรียนและวิถีชีวิตพอเพียง โดยให้เด็ก ๆ ได้สัมผัสวิถีการใช้ชีวิตแบบธรรมชาติ เช่น ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ เก็บไข่ไก่ ด้วยตัวเอง เป็นต้น
    - Happy Cooking 2 การทำบัตเตอร์คัพเค้กสไตล์วินเทจหวาน ๆ และบานอฟฟี่พาย

4) ระบบการจัดการกับข้อร้องเรียนจากลูกค้า

บริษัทรับรู้ถึงความคาดหวังที่สังคมต้องการให้บริษัททำธุรกิจอย่างมีคุณภาพ โดยมีลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น บริษัทจะรับฟังทุกความคิดเห็น ความต้องการ ความคาดหวัง ตลอดจนข้อร้องเรียนของลูกค้าที่มีต่อบริษัท บริษัทจึงตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียได้แจ้งผลกระทบที่ได้รับจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท ซึ่งมีหลายช่องทาง ได้แก่ ไปรษณีย์ / โทรสาร / Website / E-mail / Facebook / สำนักงานใหญ่ สาขา และศูนย์ Call Center อีกทั้งมีระบบติดตามงานและข้อร้องเรียนของลูกค้า (ระบบ Issue Tracking System) เพื่อติดตาม แก้ไขข้อร้องเรียนของลูกค้ารวมถึงนำไปปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางของบริษัท โดยกระบวนการการจัดการกับข้อร้องเรียนบริษัทได้จัดให้มีคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกับข้อร้องเรียนจากลูกค้า รวมถึงแนวปฏิบัติในการรับเรื่องร้องเรียนอย่างเคร่งครัดมาโดยตลอด เพื่อให้เกิดการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อเวลา โดยในปี 2559 บริษัทได้รับรางวัลศูนย์รับเรื่องและแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริโภคดีเด่น (CALL CENTER) จากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการให้บริการตลอดจนการรับเรื่องและการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ

5) สอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ

บริษัทให้ความสำคัญกับการความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้รับบริการเกี่ยวกับคุณภาพของการบริการ โดยบริษัทมีการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการที่สำนักงานใหญ่ สาขา และผ่านทาง Call Center เป็นประจำทุกเดือน และจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการประเมินไว้ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป อีกทั้งมีกระบวนการจัดเก็บและวิเคราะห์การแจ้งความคิดเห็น และข้อร้องเรียนที่ได้รับแจ้งจากผู้รับบริการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับแจ้งผ่านศูนย์บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ (Call Center) ที่รายงานต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประจำทุกเดือน เพื่อเป็นการติดตามความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาในด้านการบริการ

6) การรายงานกรณีเกิดอุบัติภัยกลุ่มหรือรายใหญ่

บริษัทตรวจสอบการเกิดอุบัติภัยกลุ่มหรือรายใหญ่ เพื่อพิจารณาว่าบุคคลอุบัติภัยกลุ่มหรือรายใหญ่นั้นเป็นลูกค้าของบริษัทหรือไม่ โดยรับทราบข้อมูลการเกิดอุบัติภัยกลุ่มหรือรายใหญ่ผ่านเว็บไซต์ของทางราชการ ได้แก่ เว็บไซต์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (www.disaster.go.th) และเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ (www.thairsc.com) หรือจากการแจ้งเหตุโดยบุคคลภายนอก เช่น ผู้เอาประกันภัย บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และสำนักงาน คปภ. เป็นต้น ซึ่งเน้นการค้นหาอุบัติภัยกลุ่มหรือรายใหญ่ที่มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1) เป็นอุบัติภัยที่มีผู้เสียชีวิต ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป หรือ
2) เป็นอุบัติภัยที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บและบาดเจ็บสาหัส ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป หรือ

3) เป็นอุบัติภัยที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บ บาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิต ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป หรือ

4) เป็นอุบัติภัยที่มีมูลค่าความเสียหาย ตั้งแต่ 5,000,000 บาท หรือ

5) เป็นอุบัติภัยที่สื่อมวลชนให้ความสนใจเสนอข่าวสารกับประชาชนหลายแขนง

6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

บริษัทดำเนินธุรกิจประกันชีวิตจำเป็นต้องใช้เอกสารหลายอย่างในการพิจารณาอนุมัติธุรกรรม ตั้งแต่กระบวนการพิจารณารับประกันภัย การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และการจ่ายเงินตามสัญญา เป็นต้น ดังนั้น เพื่อเป็นการลดการสิ้นเปลืองจากการดำเนินธุรกิจและเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม บริษัทได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน เพื่อช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ดังนี้

1. บริษัทพัฒนาระบบ Document Management System (DMS) ซึ่งรองรับการเก็บเอกสารเกี่ยวข้องกับการทำประกันชีวิตของผู้เอาประกันภัยในรูปอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้าถึง ใช้ร่วมกันได้โดยไม่ต้องถ่ายสำเนาเอกสารซ้ำ เพื่อลดการใช้กระดาษ และเพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลของผู้เอาประกันภัยโดยบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดี

2. บริษัทลดภาระการกรอกเอกสารของลูกค้าที่ต้องการเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลภายใต้กรมธรรม์ประกันสุขภาพ โดยอนุญาตให้โรงพยาบาลสามารถส่งข้อมูลเกี่ยวกับการรักษา และค่ารักษาพยาบาลมายังบริษัทโดยตรงผ่านแฟกซ์ โดยที่ลูกค้าไม่จำเป็นต้องกรอกเอกสารใด ๆ อีก และในกรณีที่บริษัทต้องคืนเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่ลูกค้า ลูกค้าสามารถเลือกรูปแบบของการรับชำระได้ เช่น การรับเงินผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิส หรือผ่านบัญชีธนาคาร เป็นต้น

3. บริษัทลดการจัดส่งหนังสือรับรองชำระเบี้ย ซึ่งใช้เป็นหลักฐานในการลดหย่อนภาษีได้เช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงินค่าเบี้ยประกันภัย โดยผู้เอาประกันภัยสามารถดาวน์โหลดเอกสารผ่านทางเว็บไซต์หรือ Smart Customer ซึ่งช่วยให้ผู้เอาประกันภัยได้รับข้อมูลในรูปแบบไฟล์ที่พร้อมจัดส่งให้ทางสรรพากรผ่านระบบเว็บไซต์ของทางสรรพากร และเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากบริษัทไม่ต้องจัดพิมพ์เอกสารและจัดส่งไปรษณีย์ให้กับผู้เอาประกัน

4. บริษัทได้มอบเอกสารกรมธรรม์ประกันชีวิตให้กับผู้เอาประกัน ซึ่งใช้กระดาษเป็นวัตถุดิบ โดยบริษัทได้เลือกซื้อกระดาษจากบริษัทที่มีผลิตภัณฑ์กระดาษที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5. บริษัทเลือกใช้เครื่องพิมพ์ประเภท all in one คือ สแกน (scan) ถ่ายสำเนา (copy) พิมพ์เอกสาร (print) โดยใช้เครื่องเดียวกัน ซึ่งการสแกนเอกสารนี้ ทำให้ทุกคนหันมาจัดเก็บเอกสารให้อยู่ในรูปไฟล์ข้อมูลแทนการถ่ายสำเนา เป็นการลดใช้กระดาษอีกทางหนึ่ง โดยในปี 2559 ปริมาณการเบิกกระดาษลดลง 12.5% (2,137 รีม) หรือคิดเป็นเงิน 200,000 บาท

6. บริษัทได้เปลี่ยนมาใช้หลอดไฟฟ้าประหยัดไฟ LED และแอร์ประหยัดไฟ Variable Air Volume ทั้งสำนักงานใหญ่ และสาขาทุกแห่ง เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้า

7. บริษัทได้ติดตั้งระบบอัตโนมัติเพื่อควบคุมการเปิด - ปิด เช่น ไฟแสงสว่างป้ายสำนักงานสาขา และหน้าจอเครื่องคอมพิวเตอร์ในองค์กร

8. การรณรงค์ให้ผู้บริหารและพนักงานสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ ได้แก่

   1) รณรงค์การประหยัดไฟ โดยทำบันทึกแจ้งเวียน/ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในองค์กร เพื่อขอความร่วมมือในการปิดไฟในช่วงเวลากลางวัน การออกไปประชุม หรือหลังเลิกงานรวมทั้งการติดสติ๊กเกอร์เลขหมายกำกับบนโต๊ะทำงาน เพื่อควบคุมการใช้พลังงานเฉพาะพื้นที่

   2) รณรงค์การประหยัดน้ำ โดยใช้หลักการเช็ดก่อนใช้ รองก่อนใช้ หรือการใช้น้ำซ้ำ การเปิด – ปิดก๊อกน้ำให้สนิทหลังการใช้งานแล้วทุกครั้ง และ/หรือพบอุปกรณ์การใช้น้ำชำรุด แจ้งผู้รับผิดชอบทราบทันที เพื่อกำจัดจุดรั่วไหลในองค์กร

   3) รณรงค์การลดและการใช้กระดาษอย่างเหมาะสมเท่าที่จำเป็น โดยการจัดเก็บเอกสารเป็นรูปแบบไฟล์ข้อมูล ELECTRONIC มาช่วยในการจัดเก็บมากขึ้นแทนทำสำเนาด้วยกระดาษ เป็นการประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บและลดความเสี่ยงจากการเกิดอัคคีภัยในสำนักงาน

7. การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม

บริษัทมุ่งดำเนินงานสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวคิด "ชีวิตออกแบบได้" และ "ชีวิตที่มีความสุขมากกว่า" ผ่านกิจกรรมเพื่อสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งแง่การให้ความรู้การวางแผนการเงินในชุมชน การส่งเสริมการศึกษา การส่งเสริมด้านกีฬาสุขภาพ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการดูแลสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมของพนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต และประชาชนในพื้นที่ชุมชนได้พบปะกับกัน ทั้งนี้ แนวทางการคัดเลือกชุมชนนั้นจะแตกต่างกันไปตามแต่ละโครงการ โดยยึดถือหลักดังนี้

1. พื้นที่ที่มีความขาดแคลน หรือมีความต้องการตามวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ
2. ชุมชนที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาพื้นที่ของตนเองตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. พื้นที่ที่ทางสาขาของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ทำการประสานงานและช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในชุมชนได้

สำหรับการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม Corporate Social Responsibility (CSR) โปรดศึกษารายละเอียดในรายงานประจำปี 2559 หน้า 100 - 111

8. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและผู้มีส่วนได้เสีย

จากความมุ่งมั่นที่จะสร้างความสุขให้คนไทยด้วยการปกป้องคุณค่าชีวิต โดยส่งเสริมให้คนไทยมีหลักประกันที่มั่นคงด้านสุขภาพ ในปี 2559 บริษัทได้พัฒนาแผนคุ้มครองสุขภาพผ่านแนวคิด บีแอลเอ เฮลท์แพลน "เพราะความสุข เริ่มต้นจากสุขภาพดี" ซึ่ง 1 ใน แผนคุ้มครองสุขภาพที่พัฒนาขึ้นมาถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การดูแลสุขภาพของคนไทย ก็คือ "โครงการ บีแอลเอ เบาหวาน เทคแคร์" ซึ่งเป็นโครงการแรกที่รับประกันและให้ความคุ้มครองผู้ที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน และผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน มีหลักประกันไว้ดูแลตนเอง

การพัฒนาแผนคุ้มครองสุขภาพ "โครงการ บีแอลเอ เบาหวาน เทคแคร์" นี้ สืบเนื่องมาจากการที่ปัจจุบันคนไทยมีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ซึ่งนำไปสู่ปัญหาสุขภาพต่าง ๆ มากมายโดยเฉพาะสาเหตุจากโรคติดต่อไม่เรื้อรังต่าง ๆ เช่น โรคเบาหวาน เป็นต้น ทั้งนี้ในปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดอัตราการเสียชีวิตและทุพพลภาพสูงขึ้นตามมาตลอดจนเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายที่สูงอันเป็นผลมาจากโรคแทรกซ้อนที่รุนแรงซึ่งต้องมีการรักษาอย่างต่อเนื่องและดูแลรักษาตลอดชีวิต บริษัทตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าวและเชื่อมั่นว่าแผนคุ้มครองสุขภาพนี้จะสามารถเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม และช่วยเพิ่มโอกาสในการรักษา ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตสุขภาพที่ดี และมีชีวิตที่ยืนยาว

ทั้งนี้ยังมีการจัดกิจกรรม "สุขภาพดี ห่างไกลเบาหวาน" ร่วมกับโรงพยาบาลชั้นนำ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานกับผู้ป่วยเบาหวานและประชาชนทั่วไป รวมทั้งมีการเจาะน้ำตาลปลายนิ้วเพื่อตรวจน้ำตาลในเบื้องต้น ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการควบคุมโรคเบาหวาน และแนะนำแนวทางการออกกำลังกายเพื่อพิชิตเบาหวานโดยเฉพาะอีกด้วย

11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

11.1 ความเห็นของคณะกรรมการต่อการควบคุมภายใน

คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความสำคัญและกำกับดูแลให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ โดยการนำการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) มาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือของฝ่ายจัดการในการพัฒนาให้การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของบริษัท สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการปฏิบัติงานในแต่ละระดับ ทั้งด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน ด้านการปฏิบัติตามนโยบาย กฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติต่าง ๆ รวมถึงมาตรการต่อต้านการทุจริต ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ ปฏิบัติหน้าที่ในการสอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงซึ่งมีกรรมการอิสระร่วมด้วย รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ทบทวนความเพียงพอของนโยบายและระบบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนด พร้อมรายงานให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในซึ่งประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวทางควบคุมภายในของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงการติดตามประเมินผล เห็นว่าบริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอ สนับสนุนให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม

1.1 บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) โดยคณะกรรมการและฝ่ายบริหารทุกระดับได้สร้างบรรยากาศในระดับสูง (Tone at the Top) ภายในบริษัทและบริษัทย่อย ที่แสดงถึงการให้ความสำคัญของคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจประกันชีวิตบริษัทมีสภาพแวดล้อมและโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยให้ระบบการควบคุมภายในดำเนินไปได้ตามที่บริษัทมุ่งหวังอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีการสื่อสารนโยบายและคู่มือการกำกับกิจการที่ดี (Code of Conduct) ให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนได้รับทราบและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในทางเดียวกัน หากมีการฝ่าฝืนแนวทางปฏิบัติบริษัทมีกระบวนการสอบสวนหาข้อเท็จจริง มีบทลงโทษทางวินัยที่คำนึงถึงผู้ได้รับความเสียหาย ระดับความเสียหายและผลกระทบที่มีต่อบริษัท

1.2 คณะกรรมการบริษัททำหน้าที่พิจารณาและเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย เช่น นโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย ความเสี่ยง แผนงานและงบประมาณ เพื่อให้ทุกหน่วยงานดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันยึดตามปรัชญา ภารกิจ และผลประโยชน์ที่ลูกค้าได้รับ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารภายใต้กฎหมาย กฎบัตร และข้อบังคับของบริษัท แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเพื่อสรรหา คัดเลือก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท

1.3 บริษัทได้กำหนดโครงสร้างสายการรายงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม มีความสอดคล้องกับสภาพทางธุรกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้การดำเนินงานและการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งคณะกรรมการและผู้บริหารได้กำหนดอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ พร้อมใช้กระบวนการและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการมอบอำนาจและแบ่งแยกหน้าที่ที่จำเป็นต่อบริษัท เช่น หน้าที่ในการกำกับดูแลการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ หน้าที่ในการสั่งการ แนะนำ ควบคุม เพื่อช่วยให้ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้อง เข้าใจและปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบด้านการควบคุมภายใน

1.4 บริษัทมีความมุ่งมั่นในการจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถ มีนโยบายและวิธีการปฏิบัติด้านบุคลากรที่ชัดเจน รวมทั้งมีการสอบทานความมีประสิทธิผลของการดำเนินงานตามนโยบายและวิธีปฏิบัตินั้นเป็นประจำให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงานตามค่านิยมขององค์กรในเรื่อง "การพัฒนาตน" ที่ยึดหลักว่าบุคคลจะต้องมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอบริษัทมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กับการพิจารณาให้โบนัสการขึ้นเงินเดือนและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่งเสริมให้มีการสื่อสารระหว่างหัวหน้างานกับพนักงาน โดยให้พนักงานลงนามรับทราบการประเมินผลงาน ทั้งนี้ บริษัทได้เตรียมความพร้อมสำหรับการขาดบุคลากร มีการกำหนดแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่งที่สำคัญ (Succession Plan) อีกทั้งให้ทุนการศึกษาในหลากหลายสาขาวิชาชีพในระดับปริญญาตรีและปริญญาโททั้งภายในประเทศและต่างประเทศสำหรับพนักงานและบุคคลภายนอก เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนบุคลากรโดยเฉพาะในสายวิชาชีพหลักของบริษัท

1.5 บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ได้กำหนดนโยบายการควบคุมภายใน โดยมีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับพนักงานและเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งการควบคุมภายในของบริษัทถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานที่แฝงอยู่กับการปฏิบัติงานปกติในทุกหน้าที่และทุกระดับสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานการสร้างแรงจูงใจและการให้รางวัลที่เหมาะสมจะพิจารณาจากตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักหรือ KPI (Key Performance Indicator) ที่เกิดจากการกำหนดเป้าหมายตามหลักการที่เป็นไปได้และสามารถปฏิบัติได้จริง ในขณะเดียวกันบริษัทยังคำนึงถึงความสมดุลของการทำงาน (Work Life Balance) และสุขภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน โดยให้สิทธิในการลาพักผ่อนระยะยาวอย่างน้อย 1 ครั้งภายใน 1 ปี และให้สวัสดิการตรวจเช็คสุขภาพประจำปีแก่พนักงานทุกคน

2. การประเมินความเสี่ยง

2.1 บริษัทมีนโยบายบริหารความเสี่ยงที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นผู้พิจารณากลั่นกรองกำหนดกรอบและขอบเขตการบริหารความเสี่ยง มีการสื่อสารนโยบายให้ทราบทั่วทั้งองค์กร มีคู่มือการบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดให้พนักงานมีการอบรมเพื่อให้เข้าใจถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องภายในบริษัท มีรายงานข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มิใช่ทางการเงินตามมาตรฐานบัญชีที่ได้รับการรับรองโดยทั่วไปจากฝ่ายบัญชีร่วมกับฝ่ายวางแผนธุรกิจ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานนำเสนอต่อผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารเป็นประจำทุกเดือน

2.2 บริษัทมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงหลักและมีคณะทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดขอบเขตและการยอมรับความเสี่ยงเช่นเรื่องการบริหารเงินกองทุน การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ในสายงานเดียวกันซึ่งประกอบด้วยหน่วยงาน ส่วนงาน ฝ่ายและสายประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนการดำเนินงานควบคู่ไปกับแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งใช้หลักการประเมินความเสี่ยงด้วยระบบการให้คะแนนตามหลักมาตรฐานสากล (COSO) เป็นแนวทางนอกจากนั้นบริษัทยังกำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อตอบโต้ต่ออุบัติภัยร้ายแรง เพื่อไม่ให้เกิดการหยุดประกอบการติดต่อกันเป็นเวลานาน (Disruption) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวของบริษัทได้รับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ISO/IEC 22301 Business Continuity Management System (BCMS) ในปี 2559

2.3 การประเมินโอกาสที่จะเกิดทุจริตอยู่ในกระบวนการที่บริษัทได้ดำเนินการเพื่อให้มีการจัดการต่อการทำทุจริตครอบคลุมทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การสูญเสียทรัพย์สิน การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การคอร์รัปชั่นในรูปแบบต่าง ๆ บริษัทได้กำหนดช่องทางการรายงานข้อมูลการทุจริตหลากหลายช่องทาง เช่น ไปรษณียบัตร จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์ เว็บไซต์บริษัทและแจ้งผ่านผู้บริหารหรือพนักงาน เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการประเมินโอกาสและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการทุจริต รวมทั้งบริษัทมีการจัดทำบันทึกความเสี่ยงและความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการป้องกันและประเมินโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.4 บริษัทได้ระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาในเรื่องของกฎหมายและกฎระเบียบ เศรษฐกิจและปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้มีการกำหนดหน่วยงานหรือทีมงานเข้าดำเนินการ เมื่อพบว่าปัจจัยเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นเหตุให้ผลการดำเนินงานของบริษัทไม่เป็นไปตามเป้าหมายอย่างทันทีและชัดเจน พร้อมทั้งให้รายงานมาตรการและผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงโดยมีการติดตามอย่างใกล้ชิด

3. กิจกรรมการควบคุม

3.1 บริษัทมีนโยบายการควบคุมภายในซึ่งเปิดเผยไว้ในเว็บไซต์ (Website) และระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet) ของบริษัท การควบคุมภายในของบริษัทถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานที่แฝงอยู่กับการปฏิบัติงานปกติในทุกหน้าที่และทุกระดับ โดยเฉพาะกิจกรรมทางการเงินและกิจกรรมหลักอันได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การพิจารณารับประกันภัย การจัดการค่าสินไหมทดแทน การประกันภัยต่อ การลงทุนประกอบธุรกิจอื่น การรับเงินและการจ่ายเงิน ให้มีกระบวนการควบคุมภายในที่ชัดเจน เชื่อมโยงมีประสิทธิภาพเพียงพอและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่บริษัทยอมรับได้

3.2 บริษัทกำหนดมาตรการเป็นระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อให้มั่นใจว่าระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศของบริษัทพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ปลอดภัยจากการเข้าถึงของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ควบคุมและบริหารโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี เช่น การดูแลอุปกรณ์ของระบบเครือข่าย ระบบไร้สาย ระบบปฏิบัติการ ระบบงานหลักของบริษัทเครื่องแม่ข่าย (Server) และระบบการสำรองข้อมูล รวมทั้งมีการบริหารและควบคุมการเปลี่ยนแปลงของระบบงานคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ (Change Management) เป็นต้น
- ควบคุมและบริหารด้านความปลอดภัย ป้องกันการเข้าถึงระบบและข้อมูลโดยมิชอบทั้งจากบุคคลภายนอกและภายในบริษัท เช่น มี Firewall ป้องกันการบุกรุก มีระบบการพิสูจน์ความมีตัวตนของผู้ใช้งาน การใช้บัตรหรือรหัสผ่าน การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลและแก้ไข มีข้อห้ามไม่ให้เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และไม่ได้รับอนุญาตจากบริษัท ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งเสริมให้บริษัทได้รับการประกาศรับรองระบบมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 เรื่องการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management System (ISMS))
- ควบคุมกระบวนการได้มา การพัฒนาและการบำรุงรักษาของระบบเทคโนโลยี เช่นมีคณะกรรมการในการจัดซื้อ จัดหา กำหนดขั้นตอนการพัฒนาระบบงาน ซึ่งครอบคลุมถึงการให้ความเห็นชอบพัฒนาระบบ ระยะเวลาที่ใช้พัฒนา การทดสอบระบบและการบริหารจัดการกรณีจ้างผู้พัฒนาระบบจากภายนอก (Outsource) เป็นต้น

3.3 บริษัทจะพิจารณาความเหมาะสมก่อนที่จะทำรายการที่เกี่ยวโยงกันอย่างรอบคอบทุกรายการ รวมทั้งกำหนดราคาและเงื่อนไขของรายการเกี่ยวโยงกันเหมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ทั้งนี้บริษัทได้กำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัททำการแต่งตั้งเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทย่อยหรือร่วมนั้นถือปฏิบัติ โดยมีฝ่ายตรวจสอบภายในประเมินการควบคุมภายใน และสำนักกำกับการ

ปฏิบัติงานประเมินการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่ง กฎหมาย ของบริษัทย่อยซึ่งจะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับบริษัท

4. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร

4.1 บริษัทมีระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเพียงพอถูกต้องและทันเวลา เพื่อให้คณะกรรมการใช้ประกอบการตัดสินใจ จัดทำหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุม ที่ระบุข้อมูลสำคัญที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณาก่อนการประชุม มีระยะเวลาให้ข้อมูลมากกว่าระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด คือ ไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ รายงานประชุมของคณะกรรมการมีรายละเอียดที่สำคัญและเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐานได้ในภายหลัง เช่น มีการบันทึกความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ข้อซักถามและการไม่เห็นด้วย พร้อมเหตุผลของกรรมการในการประชุมทุกครั้งบริษัทใช้นโยบายบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีผู้สอบบัญชีภายนอกให้ความเห็นและรับรองงบการเงินของบริษัท โดยบริษัทจัดเก็บเอกสารที่สำคัญทางบัญชีในสถานที่และห้องจัดเก็บเอกสารทางบัญชีเป็นการเฉพาะ มีการสำรองข้อมูลทางบัญชีและจัดเก็บไว้นอกบริษัทเป็นประจำ นอกจากนั้นบริษัทยังมีนโยบายการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทและระเบียบปฏิบัติเรื่องการใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยห้ามกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานนำข้อมูลภายในไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งบริษัทมีบทลงโทษสูงสุดหากพบว่ามีการนำข้อมูลภายในไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

4.2 การสื่อสารภายในบริษัทมีระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์(E-mail) ระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet) เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสาร เผยแพร่ นโยบาย กฎระเบียบคำสั่ง และคู่มือปฏิบัติงาน รวมทั้งข่าวสารต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือสอบทานรายการต่าง ๆ ได้ การสื่อสารภายนอกมีระบบอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ www.bangkoklife.com เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของบริษัทตลอดจนกำหนดช่องทางการร้องเรียน แจ้งข้อบกพร่อง และปัญหาการดำเนินงาน สำหรับผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์บริษัทหรือส่งไปรษณีย์มาที่ส่วนบริการลูกค้าบริษัทยังมีหน่วยงานที่ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย(คปภ.) เช่น หน่วยรับเรื่องร้องเรียน (Complain Unit) และสำนักงานกำกับการปฏิบัติงาน

4.3 บริษัทมีช่องทางการสื่อสารพิเศษ (Whistle-blower Hotline) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายในบริษัท รวมถึงหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกบริษัท แจ้งเรื่องเกี่ยวกับการฉ้อฉล ทุจริต การกระทำที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือรายงานทางการเงินไม่ถูกต้อง ผ่านคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรงด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือส่งไปรษณีย์ ตามที่ปรากฏในเว็บไซต์ของบริษัท หัวข้อติดต่อ/แจ้งเบาะแส ร้องเรียนซึ่งบริษัทมีขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อเก็บรักษาข้อมูลของผู้ร้องเรียนไว้เป็นความลับ

5. **การติดตามประเมินผล**

5.1 บริษัทมีการจัดทำรายงานการดำเนินงานและพิจารณาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และนำเสนอให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้กระบวนการติดตามของบริษัทเป็นไปตามมาตรฐานทั่วไปที่องค์กรควรจะมี ไม่ว่าจะเป็นการรายงานสิ่งผิดปกติต่อผู้บังคับบัญชา การสอบทานของผู้รับมอบอำนาจ การสอบทานจากสำนักกำกับการปฏิบัติงาน การตรวจสอบและติดตามจากผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัททั้ง 5 องค์ประกอบนั้นยังดำเนินไปอย่างมีประสิทธิผล

5.2 หากผลการดำเนินการมีความแตกต่างจากเป้าหมายที่กำหนด ฝ่ายบริหารจะประเมินสาเหตุและดำเนินการแก้ไขในระยะเวลาที่เหมาะสมและมีคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับรายงานเป็นประจำทุกไตรมาสจากฝ่ายตรวจสอบ โดยรายงานผลการประเมินการควบคุมภายในและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญ รวมทั้งได้รายงานผลการปรับปรุงการปฏิบัติงาน แก้ไขข้อบกพร่อง และจากสำนักกำกับการปฏิบัติงานที่ประเมินนโยบายและกรอบแนวการปฏิบัติงาน การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และกฎหมาย พร้อมรายงานผลประเมินจุดอ่อนข้อบกพร่องแนวทางแก้ไขและรายงานผลคืบหน้าในการปรับปรุง ส่วนบริหารความเสี่ยงของบริษัทมีระบบการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยง มีการกำหนดสัญญาณเตือนภัย เพื่อให้สามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิผล โดยรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาสเช่นเดียวกัน

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 8/2559 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2559 คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ประจำปี 2559 จากรายงานผลการประเมินที่ผ่านการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว มีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในมีความเพียงพอและเหมาะสม โดยบริษัทจัดให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอที่จะดำเนินการตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สินจากการนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ ตลอดจนการทำธุรกรรมกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและบุคคลที่เกี่ยวโยงได้เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับการดำเนินการกับธุรกิจอื่นทั่วไป เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

11.2 ความเห็นของกรรมการตรวจสอบต่อการควบคุมภายใน

-ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม-

11.3 หัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท

บริษัทได้จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบซึ่งมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน และรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในระบบการบริหารความเสี่ยงการติดตามการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณทางธุรกิจของบริษัท ตามแผนการตรวจสอบประจำปีซึ่งได้พิจารณาจากเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์และปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงจุดควบคุมที่สำคัญที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยแผนการตรวจสอบได้ผ่านการอนุมัติเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ อีกทั้งฝ่ายตรวจสอบยังมีกฎบัตรที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งสิทธิ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบไว้อย่างชัดเจน และมีคู่มือการตรวจสอบให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบมีมาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบที่ยึดถือได้ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน โดยมีนายประธาน ขจิตวิวัฒน์ ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งเป็นหัวหน้างานตรวจสอบภายใน ตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2550 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต และปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มีประสบการณ์ในงานตรวจสอบภายในของธุรกิจธนาคาร การสื่อสารโทรคมนาคม และก่อสร้าง 24 ปีก่อนเข้าทำงานกับบริษัทเคยเข้าอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านตรวจสอบภายใน และมีความเข้าใจในกิจกรรมและการดำเนินงานบริษัทเป็นอย่างดี คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายในมีความเหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

นอกจากนี้ในการแต่งตั้ง โยกย้าย และเลิกจ้าง หัวหน้างานตรวจสอบภายใน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท โดยคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายใน (ปรากฏในเอกสารแนบ 3)

บริษัทได้จัดตั้งสำนักกำกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหน่วยงานทางการที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมี น.ส.สุภาภรณ์ ทิพย์ฝั้น ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเป็นผู้บริหารสำนักกำกับการปฏิบัติงาน (Compliance) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2557 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท บัญชี การเงิน มีประสบการณ์การทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 17 ปี ในด้านการบัญชี กฎเกณฑ์ กฎระเบียบ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจด้านประกันชีวิต โดยมีคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทที่มีความเหมาะสม (ปรากฏในเอกสารแนบ 3)

12. รายการระหว่างกัน

12.1 ลักษณะของรายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยมีบางรายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกันโดยการถือหุ้น หรือการมีผู้ถือหุ้นและ/หรือมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันนั้น บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์ที่แท้จริงมากกว่าที่เป็นไปตามรูปแบบของกฎหมาย หรือสัญญาที่กำหนดให้เป็นรายการส่วนใหญ่ดังกล่าว เป็นไปตามเงื่อนไขที่เป็นปกติของธุรกิจและเป็นไปตามราคาที่คิดในอัตราทั่วไป ซึ่งได้มีการเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2559

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 35 บริษัทขอแจ้งรายละเอียดรายการระหว่างกันที่มีกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
1. บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ("ธนาคาร") เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทร้อยละ 7.62 กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.97	สถาบันการเงิน	1.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของธนาคารเพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	 522,238,663 1,584,764,750 54,891,450	 58,915,621 1,734,521,650 70,195,150	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		2.บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารเพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	- 5,898,909,190 297,612,485	422,091,063 6,327,665,849 309,609,558	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		3.บริษัทมีการตกลงแต่งตั้งธนาคารเป็นนายหน้าประกันชีวิตตามสัญญานายหน้าประกันชีวิต - บริษัทจ่ายค่าจ้างและค่าบำเหน็จให้แก่ธนาคาร - เงินค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้างจ่าย	1,200,940,472 191,755,810	1,332,848,249 279,202,008	-เป็นไปภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือโครงการช่องทางการจำหน่าย Bancassurance ซึ่งการจ่ายค่าบำเหน็จดังกล่าว โดยรวมแบบประกันยังคงมี Profit Margin (กำไรเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับ)ในประมาณเดียวกับแบบประกันที่ขายผ่านช่องทางตัวแทนประกันชีวิต
		4.บริษัทมีเงินฝากที่ธนาคาร - บริษัทฝากเงินสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินฝาก ณ สิ้นงวด - บริษัทรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	(59,534,849) 4,127,677,321 128,310,508	(2,197,141,401) 1,930,535,920 40,651,178	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
		5.บริษัทมีการใช้บริการธุรกรรมทางการเงินปกติผ่านทางธนาคารเช่น การรับชำระเบี้ยประกันทางเคาน์เตอร์ธนาคาร ทาง Internet Trading ทางบัตรเครดิตของธนาคาร การหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ การเคลียริ่งเช็ค - บริษัทมีการจ่ายค่าธรรมเนียมแก่ธนาคาร	102,793,853	114,663,406	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
		6.บริษัททำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - ลูกหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - เจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - กำไรจากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	3,329,930,335 3,732,423,224 (364,224,212)	4,585,297,171 4,899,075,053 (66,401,829)	- เป็นการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตรา ดอกเบี้ยล่วงหน้าเพื่อป้องกั นความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัต รา แลกเปลี่ย นของเงินลงทุนในต่าง ประเทศซึ่งเป็นไปตามปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
2. บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) ("กรุงเทพประกันภัย") เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทร้อยละ 4.61 และมีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.97	ประกันภัย	7.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของกรุงเทพประกันภัยเพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	- 375,556,320 12,588,480	21,518,943 380,985,960 14,038,135	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		8.กรุงเทพประกันภัยมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	1,725,462	1,668,262	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		9.บริษัทมีการทำประกันภัยอาคารและสิ่งปลูกสร้างกับกรุงเทพประกันภัย ทั้งในส่วนอาคารสำนักงานใหญ่และสาขา - บริษัทจ่ายเบี้ยประกันภัย	2,774,148	3,042,655	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		10.บริษัทมีการเช่าอาคารกรุงเทพประกันภัย - บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ - ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย - เงินประกันการเช่า *- เช่าพื้นที่สำนักงาน 465 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี (1 ก.พ.55 - 31 ม.ค.58) ค่าเช่าเดือนละ 69,750 บาท(150 บาท/ตร.ม.) ต่ออายุสัญญาเช่า 3 ปี (1 ก.พ. 58 - 31 ม.ค.61) ค่าเช่าเท่าเดิม* *ค่าเช่าปี 2558 837,000.00 บาท* *ค่าบริการสาธารณูปโภค (น้ำ-ไฟ) ปี 2558 1,037,258.00 บาท* *เงินประกันการเช่า 209,250.00 บาท* *** ยกเลิกการเช่า ตั้งแต่ 1 ม.ค. 59 *** 11.บริษัทบีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ทำสัญญาเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยกับกรุงเทพประกันภัย - รายได้ค่าตอบแทนและค่าบริหารจัดการ - รายได้ค่าตอบแทนและค่าบริหารค้างรับ - ค่าเบี้ยประกันภัยค้างจ่าย	1,874,258 85,600 209,250 6,267,392 657,576 4,490,564	- - - 11,772,015 3,174,665 6,359,944	- เป็นการเช่าสำหรับสาขาหาดใหญ่ โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นอัตราเดียวกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป - ค่าตอบแทนเป็นไปตามสัญญานายหน้าประกันวินาศภัยซึ่งเป็นปกติการค้าโดยทั่วไปของธุรกิจประกันวินาศภัย
3. บริษัท สรชัยวิวัฒน์ จำกัด ("สรชัยวิวัฒน์") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน -กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.97	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	12.บริษัทมีการให้สินเชื่อแก่สรชัยวิวัฒน์โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน - บริษัทมีเงินให้กู้ยืมคงค้าง - บริษัทรับดอกเบี้ยเงินกู้	119,161,864 8,482,029	96,868,251 7,106,387	- เป็นปกติทางการค้าและเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
4.บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน) ("บำรุงราษฎร์") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน -กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.97	การแพทย์	13.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของบำรุงราษฎร์เพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	 - 2,190,939,600 22,324,740	 (1,141,123,247) 775,432,600 20,444,740	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		14.บำรุงราษฎร์มีการเรียกค่าสินไหมทดแทนตามที่ผู้เอาประกันของบริษัทมาใช้บริการจากทางบำรุงราษฎร์ - บริษัทมีการชำระค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพให้บำรุงราษฎร์ - ค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพค้างจ่าย	 17,686,818 2,832,970	 22,361,143 1,866,630	- เป็นการจ่ายสินไหมตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ซึ่งเป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		15.บำรุงราษฎร์มีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	 1,402,669	 1,399,846	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		16. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของบำรุงราษฎร์ - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้ระหว่างงวด - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	 - 755,000,000 37,523,500	 - 755,000,000 41,944,076	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
5. บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด ("น้ำตาลราชบุรี") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	อุตสาหกรรม	17.บริษัทมีการเช่าอาคารเอส แอนด์ เอ จากน้ำตาลราชบุรี - บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ - ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย - เงินประกันค่าเช่าและบริการ *- เช่าพื้นที่สำนักงาน 1,428.60 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี(1 ม.ค.57-31 ธ.ค.59) ค่าเช่าเดือนละ 152,860.20 บาท(107 บาท/ตร.ม.) ค่าบริการเดือนละ 523,393.32 บาท (366.37 บาท/ตร.ม.)* *ค่าเช่าปี 59 1,834,322.40 บาท* *ค่าเช่าปี 58 1,834,322.40 บาท* *ค่าบริการพื้นที่ ปี 59 6,280,719.84 บาท* *ค่าบริการพื้นที่ ปี 58 6,280,719.84 บาท* *ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ) ปี 59 817,323.74 บาท* *ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ) ปี 58 849,516.96 บาท* *เงินประกันค่าเช่าปี 59 458,580.60 บาท* *เงินประกันค่าบริการปี 59 1,570,179.97 บาท* *เงินประกันค่าเช่าปี 58 458,580.60 บาท* *เงินประกันค่าบริการปี 58 1,570,179.97 บาท*	 8,964,559 68,806 2,028,761	 8,932,366 1,477,318 2,028,761	-เป็นการเช่าสำหรับสาขาสีลม โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นอัตราเดียวกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
6. บริษัท นารายณ์ร่วมพิพัฒน์ จำกัด ("นารายณ์ร่วมพิพัฒน์") **ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท** **- กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.97**	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	18.บริษัทมีการเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานใหญ่จากนารายณ์ร่วมพิพัฒน์			
		- บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ	48,282,177	48,673,231	
		- ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย	-	218,207	
		- ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	58,029,896	46,204,205	
		- เงินประกันการเช่าและการใช้โทรศัพท์	6,756,540	6,790,140	
		- เช่าพื้นที่สำนักงาน 11,766.24 ตร.ม.สัญญาเช่าระยะเวลา 25 ปี (29 ธ.ค.38 - 30 พ.ย.2563)*จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นเงินรวม 294,156,000 บาท (25,000 บาท/ ตร.ม./25 ปี)หรือ (83.33/ตร.ม./เดือน คงเหลือค่าเช่าล่วงหน้า ณ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 46,204,204.75 บาท ณ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 58,029,869.40 บาท โดยตัดจ่ายปี 2559 จำนวน 11,825,691.60 บาท ตัดจ่ายปี 2558 จำนวน 11,793,380.88 บาท* *ค่าใช้จ่ายรายเดือน ตร.ม.ละ 5 บาท เริ่ม ม.ค.39 และปรับเพิ่มอีกร้อยละ 10 ตั้งแต่ ม.ค.41 ในปีต่อไปจะปรับเพิ่มอีกร้อยละ 10 ทุกๆ 5 ปี* *ตั้งแต่ปี 2556 ค่าเช่ารายเดือนๆละ 86,134.77 บาท(7.32 บาท/ตร.ม. ปี 59 เป็นเงิน 1,033,617.24 บาท ปี 58เป็นเงิน 1,033,617.24 บาท* *ค่าบริการเดือนละ ตั้งแต่ 1 ส.ค.55 เป็นค่าบริการเดือนละ 405,935.28 บาท (34.50บาท/ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 5,212,209 บาท(รวม VAT) ปี 58 เป็นเงิน 5,212,209 บาท (รวม VAT)*			- เป็นการเช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่ โดยการจ่ายค่าเช่าล่วงหน้า 25 ปี บริษัทได้รับประโยชน์หากเปรียบเทียบกับการไม่จ่ายค่ าเช่าล่วงหน้า แต่นำเงินไปหาผลประโยชน์ (ในปี 2538 จะมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ11) เพื่อนำมาจ่ายค่าเช่าในราคาปกติ ทั่วไป ซึ่งจะจ่ายค่าเช่าได้ประมาณ7 ปีเท่านั้น นอกจากนี้หากเปรียบเทียบกับอั ตร า กับ อาคารบริเวณใกล้เคียงจะเห็นได้ว่ามีราคาต่ำกว่าราคาตลาดในบริเวณใกล้เคียง
		- เช่าพื้นที่สำนักงาน 3,173 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี (1ส.ค.57 - 31ก.ค.60)*ค่าเช่าเดือนละ 500,000 บาท (157.58 บาท/ตร.ม.)ปี 59 เป็นเงิน 6,000,000 บาท ปี 58 เป็นเงิน 6,000,000 บาท* *ค่าบริการเดือนละ 1,038,905 บาท (327.42 บาท/ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 13,339,540.20บาท(รวมVAT) ปี 58เป็นเงิน 13,339,540.20 บาท(รวมVAT)* *ค่าบำรุงพื้นที่เดือนละ 111,055 บาท(35 /ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 1,425,946.20 บาท(รวมVAT)ปี 58 เป็นเงิน 1,425,946.20 บาท(รวมVAT)*			- เช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่เพิ่มเติม โดยเป็นอัตราตามสัญญา ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		- เช่าพื้นที่สำนักงาน 727.12 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี (ตั้งแต่ 1 พ.ย.58 - 31 ต.ค.61) *ค่าเช่าเดือนละ 34,400 บาท(47.31/ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 412,800 บาท ปี 58 เป็นเงิน 412,800 บาท* *ค่าบริการเดือนละ 60,000 บาท(82.52/ตร.ม.)ปี 59 เป็นเงิน 770,400 บาท (รวม VAT)* *ค่าบริการเดือนละ 51,600 บาท(70.96/ตร.ม.)ปี 58 เป็นเงิน 552,120 บาท (รวม VAT)* *ค่าบริการส่วนกลาง 26,903.44 บาท(37 /ตร.ม.)ปี 59 เป็นเงิน 345,440.17 บาท(รวม VAT)* *ค่าบริการส่วนกลาง 21,039.20 บาท(28.93/ตร.ม.)ปี 58 เป็นเงิน 225,119.44 บาท(รวม VAT)*			- เช่าพื้นที่สำหรับ สำนักงานใหญ่เพิ่มเติม โดยเป็นอัตราตามสัญญา ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป
		- เช่าพื้นที่สำนักงาน 428 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี (1 ก.ค.59-30 มิ.ย.62) *ค่าเช่าเดือนละ 87,000 บาท(203.27/ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 522,000 บาท ปี 58 เป็นเงิน 1,044,000 บาท* *ค่าบริการเดือนละ 131,280 บาท (306.73/ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 842,817.60บาท(รวม VAT) ปี 58 เป็นเงิน 1,685,635.20 บาท(รวมVAT)* *ค่าบริการส่วนกลาง 12,840 บาท (30/ตร.ม.) ปี 59 เป็นเงิน 82,432.80 บาท(รวม VAT) ปี 57 เป็นเงิน 164,865.60 บาท(รวมVAT)* *ค่าเช่ารวม ปี 2559 20,316,108.84 บาท* *ค่าเช่ารวม ปี 2558 20,214,998.12 บาท* *ค่าบริการพื้นที่และบำรุงรักษารวม ปี 2559 23,097,217.56 บาท* *ค่าบริการพื้นที่และบำรุงรักษารวม ปี 2558 22,605,435.64 บาท* *ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ)ปี2559 5,097,904.95 บาท* *ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ)ปี2558 5,311,743.19 บาท* *ภาษีโรงเรือน ปี 2559 162,000.00 บาท* *ภาษีโรงเรือน ปี 2558 150,000.00 บาท* *เงินประกันการใช้โทรศัพท์ ปี 2559 507,655.00 บาท* *เงินประกันการใช้โทรศัพท์ ปี 2558 507,655.00 บาท* *เงินประกันการเช่าอาคารรวม ปี 2559 6,248,884.76 บาท* *เงินประกันการเช่าอาคารรวม ปี 2558 6,248,884.76 บาท*			- เช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่เพิ่มเติม โดยเป็นอัตราตามสัญญา ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		19.นารายณ์ร่วมพิพัฒน์มีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท			- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	12,707	11,000	
7. บริษัท อาคารกรุงเทพธุรกิจ(1987) จำกัด ("อาคารกรุงเทพธุรกิจ") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.97	ให้เช่าทรัพย์สิน	20.บริษัทมีการเช่าพื้นที่อาคารบี.บี.จากอาคารกรุงเทพธุรกิจ			-เป็นการเช่าสำหรับสาขาอโศก โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นอัตราเดียวกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
		- บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ	8,660,709	8,469,294	
		- ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย	79,383	70,714	
		- เงินประกันการเช่า	1,833,030	1,833,030	
		-เช่าพื้นที่สำนักงาน 2 ชั้นๆละ 837ตร.ม.รวม1,674 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี			
		ชั้น 10)ตั้งแต่ 1 ส.ค.57 - 31 ก.ค.60 ค่าเช่าเดือนละ 305,505 บาท (365 บาท/ตร.ม.)			
		ชั้น 11 ตั้งแต่ 1 เม.ย.57 - 31 มี.ค.60 ค่าเช่าเดือนละ 305,505 บาท (365 บาท/ตร.ม.)			
		ค่าเช่ารวม ปี 59 7,332,120.00 บาท			
		ค่าเช่ารวม ปี 58 7,332,120.00 บาท			
		ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ)ปี 59 1,137,174.11 บาท			
		ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ)ปี 58 1,328,589.04 บาท			
		เงินประกันการเช่าปี 59 1,833,030.00 บาท			
		เงินประกันการเช่าปี 58 1,833,030.00 บาท			
8. บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด ("ทริส") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน -นายศิริ การเจริญดี	ธุรกิจบริการ	21.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของทริส			- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด	1,000,000	1,000,000	
		- บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	190,000	2,190,800	
9. บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน) ("ยูเนี่ยนอุตสาหกรรม") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - กลุ่มโสภณพนิชเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 3.09 - ธนาคารกรุงเทพเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 7.77	อุตสาหกรรม	22.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิของยูเนี่ยนอุตสาหกรรม			- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิสุทธิ ณ สิ้นงวด	166,700	166,700	
		23.ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท			- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	264,279	270,309	

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
10. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ("บลจ.บัวหลวง") มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน	จัดการกองทุน	24.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของบลจ.บัวหลวง			- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
-นายเชิดชู โสภณพนิช นายเชิดชูฯ ลาออกจากการเป็นกรรมการ ตั้งแต่ 29 พ.ย.59		- บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด	10,000,000	10,000,000	
		- บริษัทได้รับเงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าว	69,000,000	87,000,000	
		25.บริษัททำสัญญาเป็นผู้สนับสนุนการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนกับบลจ.บัวหลวง			-ค่าธรรมเนียมการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนเป็นไปตามสัญญาซึ่งเป็นปกติทางการค้าโดยทั่วไปของธุรกิจหลักทรัพย์และนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
		- บริษัทได้รับค่าธรรมเนียมนายหน้าระหว่างงวด	30,901,650	34,404,967	
		- บริษัทจ่ายค่าธรรมเนียมธนาคารระหว่างงวด	674,868	788,528	
		26.บริษัทมีการว่าจ้าง บลจ.บัวหลวง บริหารจัดการกองทุน			- ค่าบริหารจัดการกองทุนเป็นอัตราเดียวกับที่ บลจ. บัวหลวง คิดกับลูกค้าทั่วไป
		- ค่าธรรมเนียมบริหารจัดการกองทุน	-	4,225,225	
		27.บลจ.บัวหลวงมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท			- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	921,440	-	
11. บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	ธุรกิจการเกษตร	28.บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของเจริญโภคภัณฑ์อาหาร			- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้ระหว่างงวด	-	350,000,000	
		- บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด	2,350,000,000	2,700,000,000	
		- บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	129,700,411	138,278,001	
		29.บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของเจริญโภคภัณฑ์อาหาร			- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทมีการลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิระหว่างงวด	-	(61,128,620)	
		- บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิ ณ สิ้นงวด	583,477,440	775,918,990	
		- บริษัทได้รับเงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าว	43,580,320	45,801,855	
		30. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญของเจริญโภคภัณฑ์อาหาร			- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		- บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด	-	194,253,573	
		- บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด	-	196,912,500	
		- บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	-	-	

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
12. บริษัท ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน) ("ไทคอน อินดัสเทรียล") ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - กลุ่มโสภณพนิช ถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.97	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	31. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญของไทคอน อินดัสเทรียล - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	- 72,155,584 3,057,440	(87,255,656) - 3,057,440	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		32.บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของไทคอน อินดัสเทรียล - บริษัทมีการลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	200,000,000 1,402,279,600 55,343,510	4,223,416 1,357,460,000 79,960,840	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		33.ไทคอน อินดัสเทรียลมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	225,120	128,440	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
13. บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) ("หลักทรัพย์บัวหลวง") บริษัทย่อยของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - ธนาคารกรุงเทพถือหุ้นในบริษัทร้อย 7.62 - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ28.97	หลักทรัพย์	34.บริษัทมีการว่าจ้างหลักทรัพย์บัวหลวงบริหารกองทุน - ค่าธรรมเนียมบริหารจัดการกองทุน	9,549	-	-ค่าบริหารจัดการกองทุนเป็นอัตราเดียวกับที่หลักทรัพย์บัวหลวงคิดกับลูกค้าทั่วไป
		35 หลักทรัพย์บัวหลวงมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	-	931,728	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
14. บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) ("อินโดรามา เวนเจอร์ส") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน -นายศิริ การเจริญดี	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	36. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของอินโดรามา เวนเจอร์ส - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้ระหว่างงวด - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	- 1,000,000,000 50,340,000	(522,696,769) 500,000,000 12,412,604	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
15. บริษัท อาเซียคลังสินค้า จำกัด ("อาเซียคลังสินค้า") ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ28.97	ให้เช่าทรัพย์สิน	37. บริษัทใช้บริการเก็บรักษาเอกสารกับอาเซียคลังสินค้า - บริษัทชำระค่าธรรมเนียมเก็บรักษาเอกสาร	2,584,753	2,989,565	- เป็นค่าบริการรับฝากกล่องเอกสาร ซึ่งเป็นอัตราค่าบริการเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
16. บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ("เทสโก้โลตัส") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน -นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	พาณิชย์	38. บริษัทใช้บริการรับฝากชำระค่าเบี้ยประกันภัยกับเทสโก้โลตัส - บริษัทจ่ายค่าธรรมเนียมการฝากชำระค่าเบี้ยประกันภัย	290,340	303,570	- เป็นค่าบริการรับฝากชำระค่าเบี้ยประกันภัย ซึ่งเป็นอัตราค่าบริการเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป
		39. บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของเทสโก้โลตัส - บริษัทมีการลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	 947,004,436 1,193,160,290 43,976,209	 370,459,731 2,072,867,800 94,658,539.45	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		40. บริษัทมีการซื้อบัตรของขวัญกับทางเทสโก้โลตัส - บริษัทชำระค่าบัตรของขวัญ	140,000	2,210,800	- เป็นการซื้อสินค้าและบริการตามปกติการค้าทั่วไป ซึ่งเป็นราคาที่คิดกับลูกค้าในอัตราทั่วไป
17. Asia Insurance Company Limited ("Asia Insurance") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายเชิดชู โสภณพนิช นายเชิดชูฯ ลาออกจากการเป็นกรรมการ ตั้งแต่ 29 พ.ย.59	ประกันภัย	41. Asia Insuranceมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	7,980	-	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
18. บริษัท บางปะอินกอล์ฟ จำกัด ("บางปะอินกอล์ฟ") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.97	บริการ	42.บริษัทสมัครเป็นสมาชิกสนามกอล์ฟแบบ Corporate กับบางปะอินกอล์ฟ - บริษัทจ่ายค่าบริการ - ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า - ค่ามัดจำ ค่าสมาชิกสนามกอล์ฟราย 5 ปี (ตั้งแต่ 1 พ.ย. 55 – 1 พ.ย. 60) จำนวน 1,202,247.20 บาท ค่ามัดจำ จำนวน 1,000,000 บาท	 299,192 440,824 1,000,000	 112,394 200,375 1,000,000	-ค่าสมาชิกสนามกอล์ฟเป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา และเป็นราคาในอัตราที่คิดกับสมาชิกโดยทั่วไป
19.บริษัท บางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด ("บางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.97	บริการ	43.บริษัทเช่ารถยนต์ประจำตำแหน่งกับบางกอกมิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส - บริษัทจ่ายค่าเช่ารถยนต์	268,356	418,590	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
20. บริษัท ทีเอ็ม ดีไซน์ จำกัด ("ทีเอ็ม ดีไซน์") ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ28.97	บริการ	44.บริษัทจัดจ้าง ทีเอ็ม ดีไซน์ เป็นผู้ออกแบบสำนักงาน - บริษัทจ่ายค่าออกแบบสำนักงาน	323,675	-	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.58	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.59	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
21. บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) ("รพ.สมิติเวช") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายศิริ การเจริญดี	การแพทย์	45.รพ.สมิติเวช มีการเรียกค่าสินไหมทดแทนตามที่ผู้เอาประกันของบริษัทมาใช้บริการจากทาง รพ.สมิติเวช - บริษัทมีการจ่ายค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพให้ รพ.สมิติเวช - ค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพค้างจ่าย	 28,766,119 4,004,407	 28,358,278 6,760	- เป็นการจ่ายสินไหมตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ซึ่งเป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิตและเป็นราคาในอัตราทั่วไป
22. บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ("ไทยรีประกันชีวิต") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นางคมคาย ธูสรานนท์ (เป็นกรรมการไทยรีประกันชีวิตตั้งแต่ 4 ก.ค.59)	ประกันภัย	46. บริษัทมีการทำสัญญาการประกันชีวิตต่อกับไทยรีประกันชีวิต - เบี้ยประกันจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อในประเทศ - ค่าสินไหมรับจากการเอาประกันภัยต่อในประเทศ - เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันต่อในประเทศ - เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อในประเทศ	 - - - -	 78,528,392 124,856,340 175,965,125 123,054,867	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิตต่อ และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
23. ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท นายชาตรี โสภณพนิช นายชาติศิริ โสภณพนิช นายปิติ สิทธิอำนวย นายเตชา ตุลานันท์ นายสุวรรณ แทนสถิตย์ นายปานศักดิ์ พฤกษากิจ -กลุ่มโสภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.97 -ธนาคารกรุงเทพถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 7.62	-	47. ค่าตอบแทนที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท	5,040,000	5,040,000	- เป็นการจ่ายค่าจ้างและค่าเบี้ยประชุม ให้แก่ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัทเช่นเดียวกั บกรรมการบริษัท
24.กรรมการบริษัท , กรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหาร 4 รายแรก	-	48. เบี้ยประกันชีวิต	2,110,239	1,912,094	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิตและเป็นราคาในอัตราทั่วไป

12.2 ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

รายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นนั้น เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัท เป็นการรักษาและขยายฐานลูกค้าของบริษัท รวมทั้งช่วยเสริมสร้างธุรกิจของบริษัทให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปด้วยความเป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไปด้วยราคาที่สมเหตุสมผล รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ถูกต้องและครบถ้วน

12.3 ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทมีระบบการควบคุมภายในหลายระดับตามลักษณะของรายการ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่บริษัทดำเนินการกับกิจการอื่นทั่วไป เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการทำรายการระหว่างกัน คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ ถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก และกระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น ทั้งนี้ได้อนุมัติในหลักการให้ฝ่ายจัดการมีอำนาจเข้าทำรายการระหว่างกันที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปได้ มีการกำหนดขั้นตอนและอำนาจอนุมัติตามประเภทและมูลค่าของรายการที่เกิดขึ้น ซึ่งยึดถือและปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในเรื่องการเปิดเผยและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวโยงกันอย่างเคร่งครัด และมีคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทบทวนถึงความเหมาะสมและความสมเหตุสมผลของรายการ มีรายงานสรุปการทำธุรกรรมที่เกิดขึ้น เพื่อรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

12.4 นโยบายการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

การมีรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่บริษัทจะมีต่อไปในอนาคต เป็นไปตามความจำเป็น และความสมเหตุสมผลที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบจะมีการตรวจสอบรายละเอียดความสมเหตุสมผลของรายการ โดยบริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ที่กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม บริษัทมุ่งดำเนินธุรกิจด้วยความชัดเจน โปร่งใส และยุติธรรมต่อลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น ตลอดจนรักษาผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

13.1.1 สรุปรายงานการสอบบัญชี

รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทระหว่างปี 2557 ถึง 2559 สามารถสรุปได้ดังนี้

ปี 2557

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ซึ่งตรวจสอบโดยนายชาญชัย สกุลเกิดสิน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 6827 จากบริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของกลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการและกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2558

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ซึ่งตรวจสอบโดยนางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท และบริษัทย่อย และงบเฉพาะกิจการของบริษัทโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

สำหรับงบการเงินรวมของบริษัท และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

ปี 2559

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งตรวจสอบโดยนางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่าฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.1.2 ตารางสรุปงบการเงินของบริษัท

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์)

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557 บริษัทได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ("บริษัทย่อย") ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการนายหน้าประกันวินาศภัย โดยการซื้อหุ้นทุนและสิทธิออกเสียงในบริษัทร้อยละ 84 ทำให้บริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัท บีแอลเอ อันชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 99 และทำให้บริษัทต้องจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา

ในปี 2558 บริษัทได้เข้าซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนในบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด จำนวน 1,980,000 หุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 19,800,000 บาท เนื่องจากบริษัทย่อยจดทะเบียนเพิ่มทุนจำนวน 20 ล้านบาท ทำให้ทุนจดทะเบียนของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจาก 4 ล้านบาท เป็น 24 ล้านบาท โดยถือเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99 ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.)

ในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 52 ขณะนี้บริษัทย่อยดังกล่าวได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศกัมพูชาแล้ว

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 2558[1] และ 2559

หน่วย:ล้านบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2559	%	2558	%	2557	%	2559	%	2558	%	2557	%
สินทรัพย์												
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,109.07	4.64	7,101.76	2.85	5,707.56	2.65	13,020.69	4.61	7,087.58	2.84	5,703.47	2.65
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	2,199.55	0.78	1,717.11	0.69	1,725.23	0.80	2,199.55	0.78	1,717.11	0.69	1,725.23	0.80
รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ	2,053.26	0.73	2,627.98	1.05	2,344.01	1.09	2,053.26	0.73	2,627.98	1.05	2,344.01	1.09
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	374.22	0.13	372.05	0.15	318.47	0.15	374.22	0.13	372.05	0.15	318.47	0.15
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	649.43	0.23	527.12	0.21	445.31	0.21	649.43	0.23	527.12	0.21	445.31	0.21
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	21.85	0.01	0.23	-	24.96	0.01	21.85	0.01	0.23	-	24.96	0.01
สินทรัพย์ลงทุน												
เงินลงทุนในหลักทรัพย์												
เงินลงทุนเพื่อค้า	155.10	0.05	116.22	0.05	17.07	0.01	155.10	0.05	116.22	0.05	17.07	0.01
เงินลงทุนเผื่อขาย	65,314.23	23.13	25,988.92	10.41	22,012.88	10.21	65,314.23	23.13	25,988.92	10.41	22,012.88	10.21
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	185,817.49	65.81	201,411.26	80.70	176,161.02	81.71	185,817.49	65.81	201,411.26	80.70	176,161.02	81.71
เงินลงทุนทั่วไป	29.59	0.01	46.66	0.02	46.66	0.02	29.59	0.01	46.66	0.02	46.66	0.02
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	132.53	0.05	23.76	0.01	3.96	-
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	7,912.17	2.80	6,138.90	2.46	4,735.06	2.20	7,912.17	2.80	6,138.90	2.46	4,735.06	2.20
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	19.88	0.01	20.95	0.01	-	-	19.88	0.01	20.95	0.01	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,157.56	0.41	547.21	0.22	389.24	0.18	1,153.52	0.41	546.99	0.22	389.20	0.18
ค่าความนิยม	4.96	-	4.96	-	4.96	-	-	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	19.56	0.01	24.11	0.01	12.82	0.01	18.95	0.01	24.04	0.01	12.82	0.01
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	2,818.60	1.00	2,382.92	0.95	1,482.42	0.69	2,818.60	1.00	2,382.92	0.95	1,482.42	0.69
สินทรัพย์อื่น	699.64	0.25	547.24	0.22	161.90	0.08	667.65	0.24	544.57	0.22	165.54	0.08
รวมสินทรัพย์	282,356.15	100.00	249,575.61	100.00	215,589.59	100.00	282,358.71	100.00	249,577.27	100.00	215,588.09	100.00

[1] งบการเงินปี 2557-2558 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือ การจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2559	%	2558	%	2557	%	2559	%	2558	%	2557	%
หนี้สินและส่วนของเจ้าของ												
หนี้สิน												
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	243,098.66	86.10	216,851.03	76.80	186,659.64	66.11	243,098.66	86.10	216,851.03	76.80	186,659.64	66.11
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	592.52	0.21	459.32	0.18	379.72	0.18	592.52	0.21	459.32	0.18	379.72	0.18
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	2,775.41	0.98	2,912.29	1.17	1,024.80	0.48	2,775.41	0.98	2,912.29	1.17	1,024.80	0.48
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	403.63	0.14	542.47	0.22	499.59	0.23	403.63	0.14	542.47	0.22	499.59	0.23
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	201.81	0.07	179.65	0.07	168.62	0.08	200.41	0.07	178.55	0.07	167.73	0.08
หนี้สินอื่น	1,955.05	0.69	1,640.48	0.66	1,280.94	0.59	1,947.23	0.69	1,635.29	0.66	1,277.38	0.59
รวมหนี้สิน	249,027.08	88.20	222,585.24	89.19	190,013.31	88.14	249,017.87	88.19	222,578.95	89.18	190,008.87	88.14
ส่วนของเจ้าของ												
ทุนเรือนหุ้น												
ทุนจดทะเบียน												
หุ้นสามัญ 1,708,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00	
ทุนที่ออกและชำระแล้ว												
หุ้นสามัญ 1,705,953,060 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท												
(31 ธันวาคม 2558: หุ้นสามัญ 1,703,810,780 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท และ												
31 ธันวาคม 2557: หุ้นสามัญ 1,697,850,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)	1,705.95	0.60	1,703.81	0.68	1,697.85	0.79	1,705.95	0.60	1,703.81	0.68	1,697.85	0.79
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	3,309.86	1.17	3,219.93	1.29	2,987.54	1.39	3,309.86	1.17	3,219.93	1.29	2,987.54	1.39
สำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	11.32	-	38.83	0.02	103.82	0.05	11.32	-	38.83	0.02	103.82	0.05
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	20.30	0.01	10.63	-	-	-	20.30	0.01	10.63	-	-	-
กำไรสะสม												
จัดสรรแล้ว												
สำรองตามกฎหมาย	170.80	0.06	170.80	0.07	170.80	0.08	170.80	0.06	170.80	0.07	170.80	0.08
อื่น ๆ	400.00	0.14	400.00	0.16	400.00	0.19	400.00	0.14	400.00	0.16	400.00	0.19
ยังไม่ได้จัดสรร	21,482.02	7.61	17,460.25	7.00	14,677.67	6.81	21,502.22	7.62	17,468.36	7.00	14,680.64	6.81
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ												
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย												
- สุทธิจากภาษีเงินได้	6,220.39	2.20	3,985.97	1.60	5,538.58	2.57	6,220.39	2.20	3,985.97	1.60	5,538.58	2.57
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลง												
ค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	0.30	-	0.00	-	0.00	-	-	-				
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	33,320.94	11.80	26,990.21	10.81	25,576.27	11.86	33,340.84	11.81	26,998.32	12.52	25,579.23	11.86
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	8.14	-	0.16	-	0.01	-	-	-	-	-	-	-
รวมส่วนของเจ้าของ	33,329.07	11.80	26,990.37	10.81	25,576.28	11.86	33,340.84	11.81	26,998.32	12.52	25,579.23	11.86
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	282,356.15	100.00	249,575.61	100.00	215,589.59	100.00	282,358.71	100.00	249,577.27	100.00	215,588.09	100.00

งบกำไรขาดทุน สำหรับสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2557 [2] 2558 [3] และ 2559

หน่วย:ล้านบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2559	%	2558 (ปรับปรุงใหม่)	%	2557 (ปรับปรุงใหม่)	%	2559	%	2558 (ปรับปรุงใหม่)	%	2557 (ปรับปรุงใหม่)	%
รายได้												
เบี้ยประกันภัยรับ	43,332.86	78.08	44,840.22	80.95	51,810.13	84.58	43,332.92	78.10	44,840.22	80.95	51,810.13	84.58
หัก: เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(978.44)	(1.76)	(922.67)	(1.67)	(893.57)	(1.46)	(978.44)	(1.76)	(922.67)	(1.67)	(893.57)	(1.46)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	42,354.42	76.32	43,917.55	79.28	50,916.56	83.12	42,354.48	76.34	43,917.55	79.29	50,916.56	83.12
หัก: สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	(72.97)	(0.13)	12.34	0.02	(18.14)	(0.03)	(72.97)	(0.13)	12.34	0.02	(18.14)	(0.03)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ	42,281.45	76.19	43,929.89	79.30	50,898.42	83.09	42,281.52	76.21	43,929.89	79.31	50,898.42	83.09
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	248.90	0.45	245.09	0.44	273.65	0.45	248.90	0.45	245.09	-	273.65	0.45
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	10,632.00	19.16	9,913.19	17.90	8,595.12	14.03	10,632.00	19.16	9,913.19	17.90	8,595.12	14.03
ผลกำไรจากเงินลงทุน	2,319.90	4.18	1,163.13	2.10	1,514.74	2.47	2,319.90	4.18	1,163.13	2.10	1,514.74	2.47
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรม	(79.94)	(0.14)	79.89	0.14	(71.68)	(0.12)	(79.94)	(0.14)	79.89	0.14	(71.68)	(0.12)
รายได้อื่น	92.32	0.17	64.24	0.12	48.05	0.08	80.07	0.14	58.12	0.10	46.34	0.08
รวมรายได้	55,494.63	#####	55,395.43	100.00	61,258.29	100.00	55,482.44	#####	55,389.31	100.00	61,256.58	100.00
ค่าใช้จ่าย												
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	26,104.09	47.04	29,873.54	53.93	40,818.25	66.63	26,104.09	47.05	29,873.54	53.93	40,818.25	66.63
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	18,538.60	33.41	15,964.56	28.82	12,946.20	21.13	18,538.60	33.41	15,964.56	28.82	12,946.20	21.13
หัก: ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	(766.26)	(1.38)	(574.37)	(1.04)	(561.80)	(0.92)	(766.26)	(1.38)	(574.37)	(1.04)	(561.80)	(0.92)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	3,164.92	5.70	2,855.01	5.15	2,806.98	4.58	3,158.82	5.69	2,849.85	5.15	2,805.34	4.58
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	599.07	1.08	594.25	1.07	476.28	0.78	598.32	1.08	594.04	1.07	476.24	0.78
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,778.04	3.20	1,795.65	3.24	1,679.12	2.74	1,750.71	3.16	1,789.73	3.23	1,676.10	2.74
รวมค่าใช้จ่าย	49,418.45	89.05	50,508.63	91.18	58,165.03	94.95	49,384.27	89.01	50,497.34	91.17	58,160.33	94.95
กำไรก่อนภาษีเงินได้	6,076.18	10.95	4,886.80	8.82	3,093.26	5.05	6,098.17	10.99	4,891.97	8.83	3,096.25	5.05
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	975.81	1.76	778.65	1.41	443.47	0.72	975.81	1.76	778.65	1.41	443.47	0.72
กำไรสุทธิ	5,100.38	9.19	4,108.15	7.42	2,649.79	4.33	5,122.36	9.23	4,113.32	7.43	2,652.78	4.33
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น							1,009.05	3.38%				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	2,793.03	5.03	(1,940.77)	(3.50)	1,434.15	2.34	2,793.03	5.03	(1,940.77)	(3.50)	1,434.15	2.34
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	0.58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บวก (หัก): ภาษีเงินได้	(558.61)	(1.01)	388.15	0.70	(286.83)	(0.47)	(558.61)	(1.01)	388.15	0.70	(286.83)	(0.47)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้	2,235.00	4.03	(1,552.61)	(2.80)	1,147.32	1.87	2,234.42	4.03	(1,552.61)	(2.80)	1,147.32	1.87
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	0.29	-	(1.19)	-	14.91	0.02	0.33	-	(1.15)	-	14.91	0.02
บวก (หัก): ภาษีเงินได้	(.06)	-	0.23	-	(2.98)	-	(.07)	-	0.23	-	(2.98)	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้	0.23	-	(0.95)	-	11.93	0.02	0.26	-	(0.92)	-	11.93	0.02
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้	2,235.23	4.03	(1,553.57)	(2.80)	1,159.25	1.89	2,234.68	4.03	(1,553.54)	(2.80)	1,159.25	1.89
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	7,335.61	13.22	2,554.58	4.61	3,809.04	6.22	7,357.05	13.26	2,559.78	4.62	3,812.04	6.22
กำไรต่อหุ้น												
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน												
กำไรสำหรับปี	3.00		2.41		1.56		3.00		2.42		1.57	

[2] งบการเงินปี 2557 เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน กำหนดให้บริษัทรับรู้ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ต่างจากมาตรฐานเดิมที่ให้บริษัทรับรู้รายการดังกล่าวทันทีในกำไรขาดทุน หรือในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือทยอยรับรู้ในกำไรขาดทุนได้ โดยนโยบายการบัญชีของบริษัท แต่เดิมกำหนดให้รับรู้ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงบกำไรขาดทุน จึงได้ปรับปรุงงบการเงินสำหรับปี 2557 ที่นำมาเปรียบเทียบโดยทำให้กำไรสุทธิปี 2557 ลดลง 12 ล้านบาท และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเพิ่มขึ้น 12 ล้านบาท จากงบการเงินที่เคยนำเสนอไว้

[3] งบการเงินปี 2557-2558 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือ การจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัทที่ทั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้

งบกระแสเงินสด สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 2558[4] และ 2559

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะ		
	2559	2558	2557	2559	2558	2557
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
เบี้ยประกันภัยรับจากการรับประกันภัยโดยตรง	42,695.02	44,548.88	51,324.78	42,695.02	44,548.88	51,324.78
เงินจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	(636.24)	(648.68)	(673.24)	(636.24)	(648.68)	(673.24)
ดอกเบี้ยรับ	9,736.22	8,772.72	7,367.64	9,736.22	8,772.72	7,367.64
เงินปันผลรับ	1,453.32	1,114.36	962.51	1,453.32	1,114.36	962.51
รายได้จากการลงทุนอื่น	2,171.75	2,986.79	2,275.02	2,171.75	2,986.79	2,275.02
รายได้อื่น	78.76	55.37	42.80	78.76	55.37	42.80
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย						
และค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรง	(17,814.76)	(15,023.22)	(11,951.49)	(17,814.76)	(15,023.22)	(11,951.49)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการรับประกันภัยโดยตรง	(2,945.24)	(2,842.20)	(2,816.68)	(2,945.24)	(2,842.20)	(2,816.68)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(487.05)	(391.68)	(408.77)	(487.05)	(391.68)	(408.77)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(1,566.29)	(2,358.40)	(1,727.41)	(1,640.50)	(2,368.48)	(1,735.16)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(2,108.93)	(1,247.88)	(2,005.12)	(2,108.93)	(1,247.88)	(2,005.12)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(30,305.05)	(22,915.42)	(34,748.09)	(30,305.05)	(22,915.42)	(34,748.09)
เงินให้กู้ยืม	(1,535.25)	(1,033.31)	(846.73)	(1,535.25)	(1,033.31)	(846.73)
เงินลงทุนอื่น	9,074.61	(8,216.56)	(811.05)	9,074.61	(8,216.56)	(811.05)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	7,810.88	2,800.78	5,984.17	7,736.67	2,790.70	5,976.41
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(680.26)	(241.55)	(119.91)	(680.26)	(241.55)	(119.91)
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อบริษัทย่อย	(108.77)	-	(3.66)	(108.77)	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(789.04)	(241.55)	(123.57)	(789.04)	(241.55)	(119.91)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
เงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	53.94	159.65	131.12	53.94	159.65	131.12
เงินสดรับเพิ่มทุนจากการเสนอขายให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท	-	-	-		-	-
เงินสดรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	20.30	-	12.74	20.30	-	12.74
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์โดยมีสัญญาซื้อคืน	-	-	(950.00)	-	-	(950.00)
เงินปันผลจ่าย	(1,088.76)	(1,324.67)	(678.07)	(1,088.76)	(1,324.67)	(678.07)
เงินสดสุทธิ (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,014.53)	(1,165.03)	(1,484.22)	(1,014.53)	(1,165.03)	(1,484.22)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	6,007.31	1,394.19	4,376.37	5,933.10	1,384.11	4,372.28
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	7,101.76	5,707.56	1,331.19	7,087.58	5,703.47	1,331.19
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	13,109.07	7,101.76	5,707.56	13,020.69	7,087.58	5,703.47

[4] งบการเงินปี 2557-2558 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือ การจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

		งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะ		
		2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	2557 (ปรับปรุงใหม่)	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	2557 (ปรับปรุงใหม่)
อัตราส่วนสภาพคล่อง							
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน	(เท่า)	6.44	4.82	4.50	6.43	4.82	4.50
อัตราส่วนหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยค้างรับ	(วัน)	16.50	14.01	12.56	16.50	14.01	12.56
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร							
อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับ	(%)	97.57	97.97	98.24	97.57	97.97	98.24
อัตรากำไรขั้นต้น	(%)	8.85	8.15	3.15	8.94	8.17	3.16
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยต่อเบี้ยประกันรับ	(%)	12.79	11.70	9.58	12.71	11.67	9.57
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	(%)	5.20	5.06	5.41	5.20	5.06	5.41
อัตราเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	(เท่า)	1.40	1.67	2.13	1.40	1.67	2.13
อัตรากำไรสุทธิ	(%)	9.19	7.42	4.33	9.23	7.43	4.33
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	(%)	16.91	15.63	11.08	16.98	15.65	11.09
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน							
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	(%)	1.92	1.77	1.37	1.93	1.77	1.37
อัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวม	(เท่า)	0.21	0.24	0.32	0.21	0.24	0.32
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน							
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	7.47	8.25	7.43	7.47	8.24	7.43
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	(เท่า)	0.79	0.61	0.50	0.79	0.61	0.50
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	(เท่า)	142.59	84.25	81.18	142.64	84.28	81.19
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม	(เท่า)	0.12	0.11	0.12	0.12	0.11	0.12
อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์รวม	(เท่า)	83.20	83.69	82.99	83.20	83.68	83.00
อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	7.04	7.73	6.99	7.04	7.73	6.99
อัตราส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยต่อสินทรัพย์ลงทุน	(เท่า)	0.89	0.90	0.89	0.89	0.90	0.89
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ	(%)	25.00	26.56	58.33	25.00	26.45	57.96
ต่อหุ้น							
ราคาตรา	(บาท)	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
มูลค่าหุ้นตามบัญชี	(บาท)	19.54	15.84	15.06	19.54	15.85	15.07
กำไรสุทธิ/หุ้น	(บาท)	3.00	2.41	1.56	3.00	2.42	1.57
เงินปันผล	(บาท)	0.75	0.64	0.91	0.75	0.64	0.91
ราคาหุ้น ณ วันสิ้นงวด	(บาท)	53.00	55.50	46.00	53.00	55.50	46.00
อัตราการเจริญเติบโต							
เบี้ยประกันภัยรับ	(%)	(3.36)	(13.45)	32.58	(3.36)	(13.45)	32.58
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	(%)	(3.75)	(13.69)	31.29	(3.75)	(13.69)	31.29
กำไรจากการรับประกันภัย	(%)	4.59	123.42	(66.08)	5.22	123.47	(65.98)
กำไรจากการลงทุน	(%)	99.45	(23.21)	155.44	99.45	(23.21)	155.44
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(%)	24.34	57.98	(41.72)	24.66	58.00	(41.66)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(%)	25.32	75.58	(52.30)	25.32	75.58	(52.30)
กำไรสำหรับปี	(%)	24.15	55.04	(39.47)	24.53	55.06	(39.41)
สินทรัพย์รวม	(%)	13.13	15.76	25.49	13.13	15.77	25.49

13.2 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ในการอ่านคำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน นักลงทุนควรศึกษาข้อมูลทางการเงิน และงบการเงินของบริษัทที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงินและข้อมูลที่นำเสนอไว้ในเอกสารฉบับนี้ประกอบ โดยบริษัทได้จัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย ข้อมูลทางการเงินที่แสดงไว้ในตารางภายใต้หัวข้อนี้ เป็นข้อมูลภายใต้งบการเงินของบริษัท การวิเคราะห์อัตราและมูลค่า รวมทั้งข้อมูลโดยเฉลี่ยในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นการคำนวณจากงบแสดงฐานะการเงินรายปี

13.2.1 ฐานะการเงิน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของบริษัทประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัยค้างรับ รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ สินทรัพย์ลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ นอกจากนี้ยังมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และสินทรัพย์อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 215,588.09 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 43,792.78 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.49 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2556 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่สูงขึ้นตามผลการดำเนินงานของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 249,577.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 33,989.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.77 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2557 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 282,358.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 32,781.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.13 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2558 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์

ตารางแสดงร้อยละของประเภทการลงทุนแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน

หน่วย : ล้านบาท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักทรัพย์เพื่อค้า	17.07	0.01	116.22	0.05	155.10	0.06
หลักทรัพย์เผื่อขาย	22,012.88	11.11	25,988.92	11.42	65,314.22	25.99
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	176,161.02	88.86	201,411.26	88.51	185,817.49	73.94
เงินลงทุนทั่วไป	46.66	0.02	46.66	0.02	29.59	0.01
รวมทั้งสิ้น	**198,237.63**	**100.00**	**227,563.06**	**100.00**	**251,316.40**	**100.00**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 198,237.63 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.96 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 17.07 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเผื่อขายจำนวน 22,012.88 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.11 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 176,161.02 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.86 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 46.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ปรับลดจาก ณ สิ้นปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 0.64 ลดลงเนื่องจากมีการได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด โดยการซื้อหุ้นเพิ่มจากเดิมร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 99 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 227,563.06 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.16 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 116.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.05 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเผื่อขายจำนวน 25,988.92 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.42 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 201,411.26 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.51 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 46.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 251,316.40 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.01 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 155.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเผื่อขายจำนวน 65,314.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.99 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 185,817.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 73.94 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 29.59 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และในระหว่างไตรมาส 1 ปี 2559 บริษัทฯได้มีการจัดประเภทตราสารหนี้ที่

เดิมตั้งใจจะถือจนครบกำหนด เป็นประเภทถือไว้เผื่อขายตามราคาทุนตัดจำหน่าย ณ วันที่ขายเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 19,564.11 ล้านบาท มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการเปลี่ยนประเภทจำนวน 22,758.43 ล้านบาท เพื่อรองรับความผันผวนต่ออัตราดอกเบี้ย รวมทั้งในปี 2559 บริษัทได้เข้ารวมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการรวมลงทุนร้อยละ 52

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละประเภทจะพบว่า สัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทในแต่ละปีไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยบริษัทจะจัดสรรเงินลงทุนส่วนใหญ่ไปในตราสารหนี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นตราสารระยะยาวภาครัฐซึ่งสอดคล้องกับภาระหนี้ที่มีต่อผู้ถือกรมธรรม์ ขณะที่ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนโดยมีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สำหรับในปี 2559 ด้วยภาวะที่อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำ ทำให้บริษัทฯ เน้นการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุน นอกจากนี้ ยังเพิ่มสัดส่วนการลงทุนใน กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และ REIT ซึ่งยังให้ผลตอบแทนที่ดี ขณะที่สัดส่วนการลงทุนในหุ้นสามัญลดลงเล็กน้อยเนื่องจากมีการขายทำกำไรตามภาระตลาดหลักทรัพย์ที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก

ทางด้านการจัดสรรเงินลงทุน จะเห็นได้ว่า บริษัทมีนโยบายในการลงทุนแบบระมัดระวัง ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนของบริษัทนั้น มากกว่าร้อยละ 70 เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด โดยมีการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าไม่ถึงร้อยละ 1 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งหมดในปี 2557-2559 ซึ่งการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้านี้จัดเป็นการลงทุนที่หวังผลตอบแทนระยะสั้น

ตารางแสดงสัดส่วนเงินลงทุนในตราสารหนี้แยกตามระยะเวลาครบกำหนด

หน่วย : ล้านบาท

ระยะเวลาครบกำหนดของตราสารหนี้	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาครบกำหนด 1 ปี	7,379.59	4.19	12,854.38	6.38	16,288.61	8.76
ระยะเวลาครบกำหนด 2-5 ปี	17,799.29	10.10	25,334.46	12.58	23,113.73	12.44
ระยะเวลาครบกำหนดเกิน 5 ปี	150,982.14	85.71	163,222.42	81.04	146,415.15	78.80
รวมทั้งสิ้น	**176,161.02**	**100.00**	**201,411.26**	**100.00**	**185,817.49**	**100.00**

เมื่อพิจารณาถึงเงินลงทุนในตราสารหนี้ทั้งหมดของบริษัทพบว่า บริษัทมีการลงทุนในตราสารหนี้ที่เน้นผลตอบแทนในระยะยาวเป็นหลัก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ที่แบ่งตามระยะเวลาการครบกำหนดมากกว่าร้อยละ 70 ของเงินลงทุนในตราสารหนี้ของบริษัท เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีระยะเวลาครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี

เงินให้กู้ยืม – สุทธิ

เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วยเงินให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์เป็นประกัน เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน และเงินให้กู้ยืม โดยมีบุคคลค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 4,735.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.30 เมื่อเปรียบเทียบกับสิ้นปี 2556

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 6,138.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.65 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 โดยการเติบส่วนใหญ่ของเงินให้กู้ยืมเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์เป็นประกัน มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 28.93 ซึ่งมีการเติบโตตามจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับของบริษัทที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเติบโตของเงินให้กู้ยืม ปี 2558 ในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 29.65

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 7,912.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.89 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 โดยการเติบส่วนใหญ่ของเงินให้กู้ยืมเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืม โดยมีกรมธรรม์เป็นประกัน มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 14.78 ซึ่งมีการเติบโตตามจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับของบริษัทที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเติบโตของเงินให้กู้ยืม ปี 2559 ในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 28.89

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของเงินให้กู้ยืมต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท จะเห็นได้ว่ามีอัตราส่วนที่ค่อนข้างต่ำ โดยต่ำกว่าร้อยละ 3.50 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ลงทุนเฉลี่ยและสินทรัพย์รวม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการลงทุนโดยการให้กู้ยืมนั้น ไม่ใช่นโยบายในการลงทุนหลักของบริษัท ตามกราฟที่แสดงต่อไปนี้

กราฟแสดงสัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อสินทรัพย์

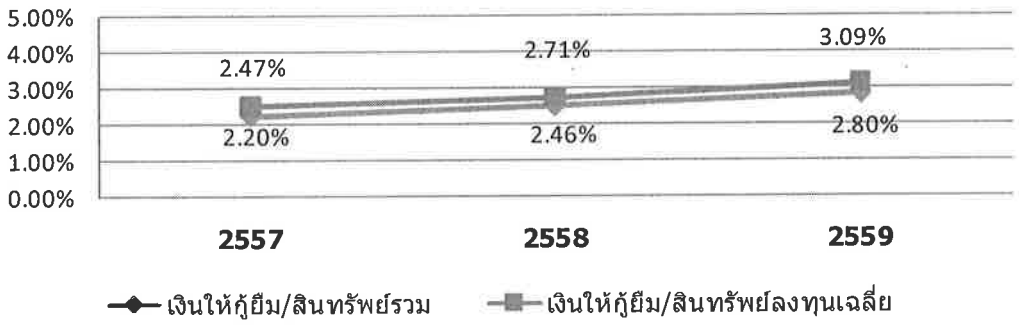

หนี้สิน

หนี้สินรวมของบริษัทในปี 2557 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 190,008.87 ล้านบาท ปี 2558 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 222,578.95 ล้านบาท และปี 2559 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 249,017.87 ล้านบาท

การเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินจากสัญญาประกันภัย ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายการดังกล่าวเป็นผลมาจากการดำเนินงานของบริษัทที่มีการเติบโตมาโดยตลอด 3 ปีที่ผ่านมา โดยรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงหนี้สินที่สำคัญมีดังนี้

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วย สำรองประกันชีวิต สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย สำรองเบี้ยประกันภัย ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย และ หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ โดยบริษัทมียอดคงเหลือของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามตารางดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำรองประกันชีวิต	177,434.67	95.06	207,308.21	95.60	233,412.29	96.02
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	315.05	0.17	320.36	0.15	233.74	0.10
สำรองเบี้ยประกันภัย	1,056.89	0.57	1,074.85	0.50	1,134.22	0.47
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	121.34	0.07	154.77	0.07	137.01	0.06
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	7,731.69	4.13	7,992.84	3.68	8,181.40	3.35
รวมทั้งสิ้น	186,659.64	100.00	216,851.03	100.00	243,098.66	100.00

การเพิ่มขึ้นของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของเงินสำรองประกันชีวิตและหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ มีดังนี้

เงินสำรองประกันชีวิต

เงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและเงินจ่ายคืนตามกรมธรรม์ ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด บริษัทคำนวณสำรองเงินประกันชีวิตภายใต้สัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Premium Valuation or NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยรวมกับเงินสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่าง

ไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตรามรณะ อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

บริษัทมีเงินสำรองประกันชีวิตจำนวน 177,434.67 ล้านบาท 207,308.21 ล้านบาท และ 233,412.29 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราปรับเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 29.88 ปี 2558 ร้อยละ 16.84 และปี 2559 ร้อยละ 12.59 โดยสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของเงินสำรองดังกล่าวได้อธิบายไว้ในหัวข้อ *"ค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันภัยเพิ่มจากปีก่อน"* ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ของบริษัทประกอบด้วย เงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ค้างจ่ายและเบี้ยประกันชีวิตรับล่วงหน้า โดยบริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 7,731.69 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 4.27 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 7,992.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 3.38 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 8,181.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 2.36 โดยบริษัทมียอดคงเหลือของหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ตามตารางดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินฝากเนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัย	6,914.06	89.42	7,296.69	91.29	7,456.82	91.14
เบี้ยประกันภัยรับล่วงหน้า	723.87	9.36	603.11	7.55	634.34	7.75
เจ้าหนี้-กรณียกเว้นเบี้ยประกัน	93.76	1.22	93.04	1.16	90.24	1.11
รวม	7,731.69	100.00	7,992.84	100.00	8,181.40	100.00

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าหนี้สินตามกรมธรรม์ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ค้างจ่าย ซึ่งเงินจ่ายตามกรมธรรม์ค้างจ่ายในส่วนนี้เป็นเงินค้างจ่ายตามกรมธรรม์ที่ครบกำหนดแล้วแต่ผู้เอาประกันภัยแสดงเจตจำนงค์ในการฝากเงินตามเงื่อนไขดังกล่าวไว้กับบริษัท โดยบริษัทให้ผลตอบแทนแก่ผู้เอาประกันภัยตามเงื่อนไข

ส่วนของเจ้าของ

ในปี 2557 2558 และ 2559 บริษัทมีส่วนของเจ้าของจำนวน 25,579.23 ล้านบาท 26,998.32 ล้านบาท และ 33,340.84 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นส่วนของเจ้าของที่เพิ่มขึ้นในปี 2557 จำนวน 3,315.57 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 14.89 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปี 2557 จำนวน 2,664.72 ล้านบาท ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขายสุทธิจำนวน 1,147.32 ล้านบาท ผลกระทบจาก

การใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 12.74 ล้านบาท ผลจากการเพิ่มหุ้นสามัญจากการขายหุ้นที่เหลือจากการจ่ายหุ้นปันผลจำนวน 131.12 ล้านบาท และลดลงด้วยเงินปันผลจ่ายในระหว่างปีจำนวน 678.07 ล้านบาท

สำหรับปี 2558 ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นจำนวน 1,419.09 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 5.55 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปี 2558 จำนวน 4,113.32 ล้านบาท ผลกระทบจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 149.02 ล้านบาท และลดลงด้วยผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขายสุทธิจำนวน 1,552.61 ล้านบาท เงินปันผลจ่ายในระหว่างปีจำนวน 1,324.67 ล้านบาท

สำหรับปี 2559 ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นจำนวน 6,342.52 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 23.49 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสำหรับปี 2559 จำนวน 5,112.36 ล้านบาท ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขายสุทธิจำนวน 2,234.42 ล้านบาท ผลกระทบจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 53.55 ล้านบาท และลดลงจากการจ่ายเงินปันผลในระหว่างปีจำนวน 1,088.76 ล้านบาท

งบการเงินรวม

ในปี 2557 บริษัทได้รวมสินทรัพย์ของบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด เข้ามาในงบการเงินรวมของบริษัท ซึ่งหลังจากตัดรายการระหว่างกันแล้ว ทำให้สินทรัพย์ของบริษัทเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยประมาณ 1.50 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 4.45 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของเจ้าของตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของเจ้าของตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 2.95 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามที่กล่าวในวรรคกำไรสำหรับปี (หน้า 144)

สำหรับปี 2558 สินทรัพย์ของบริษัทลดลงเล็กน้อยประมาณ 1.66 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 6.29 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของเจ้าของตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของเจ้าของตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 7.95 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามที่กล่าวในวรรคกำไรสำหรับปี (หน้า 145)

สำหรับปี 2559 สินทรัพย์ของบริษัทลดลงเล็กน้อยประมาณ 2.56 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 9.21ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของเจ้าของตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของเจ้าของตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 11.77 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามที่กล่าวในวรรคกำไรสำหรับปี ซึ่งในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา (หน้า 145)

13.2.2 ผลการดำเนินงาน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงสร้างในการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทคือ การรับประกันชีวิต โดยที่มาของรายได้ที่สำคัญ คือ รายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ และรายได้จากการลงทุน

ในปี 2557 2558 และ 2559 บริษัทมีรายได้รวมเป็นจำนวน 61,256.58 ล้านบาท 55,389.31 ล้านบาท และ 55,482.44 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นในปี 2557 จำนวน 14,999.21 ล้านบาท ลดลงในปี 2558 จำนวน 5,867.27 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2559 จำนวน 93.13 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้น สำหรับปี 2557 ร้อยละ 32.43 อัตราลดลงสำหรับปี 2558 ร้อยละ 9.58 และอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 0.17 โดยรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อยังคงมีสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้รวม โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83.09 ร้อยละ 79.31 และร้อยละ 76.21 ในปี 2557 2558 และ2559 ตามลำดับ

สำหรับกำไรในปี 2557 2558 และ 2559 รวมเป็นจำนวนเงิน 2,652.78 ล้านบาท 4,113.32 ล้านบาท และ 5,122.36 ล้านบาทตามลำดับ ในปี 2557 ลดลงจำนวน 1,727.72 ล้านบาท ปี 2558 เพิ่มขึ้นจำนวน 1,460.54 ล้านบาท และปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 1,009.05 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละสำหรับปี 2557 ลดลงร้อยละ 39.44 ปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 55.06 และ ปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.53

รายได้ของบริษัท

รายได้รวมของบริษัทได้มาจากเบี้ยประกันภัยรับ รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ รายได้จากการลงทุน ผลกำไรจากเงินลงทุน ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรม และรายได้อื่น โดยมีรายละเอียดที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงดังนี้

รายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ

บริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ[5] เท่ากับ 50,898.42 ล้านบาท 43,929.89 ล้านบาท และ 42,281.52 ล้านบาทในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 31.29 สำหรับปี 2558 ลดลงร้อยละ 13.69 และสำหรับปี 2559 ลดลงร้อยละ 3.75 ซึ่งการลดลงของรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธินั้นเป็นผลมาจากช่องทางธนาคารเป็นหลัก

[5] เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ คือเบี้ยประกันภัยรับหลังหักเบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ และสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน

กราฟแสดงสัดส่วนการขายผ่านช่องทางต่าง ๆ ของเบี้ยประกันภัยรับรวม

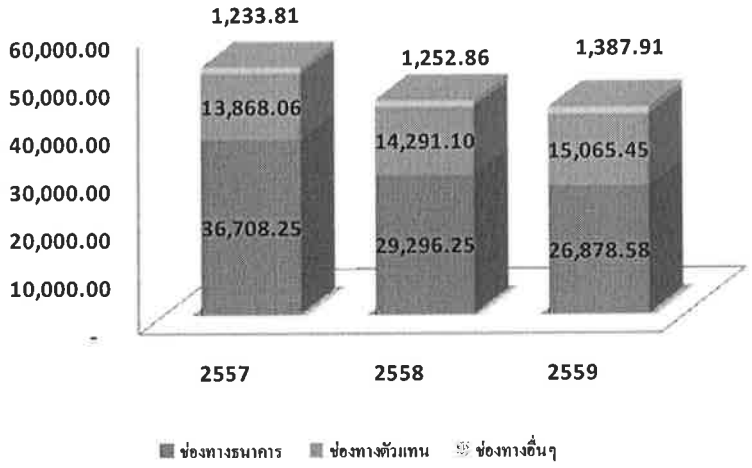

จากกราฟข้างต้น เบี้ยประกันภัยรับผ่านช่องทางธนาคารนั้น มีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรวมผ่านช่องทางธนาคารในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับ 36,708.25 ล้านบาท 29,296.25 ล้านบาท และ 26,878.58 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 48.48 ลดลงสำหรับปี 2558 และ 2559 ร้อยละ 20.19 และ 8.25 ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากในไตรมาสที่ 1 ปี 2557 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางธนาคารประเภทชำระเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียวจำนวนมาก ในขณะที่ปี 2558-2559 บริษัทเน้นการขายแบบประกันที่มีความคุ้มครองระยะยาว มีการชำระเบี้ยประกันภัยหลายปี ทำให้เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 แล้วเบี้ยประกันภัยรับลดลง ในขณะที่เบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางตัวแทนก็มีการเติบโตเช่นเดียวกัน โดยรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรวมผ่านช่องทางตัวแทนเท่ากับ 13,868.06 ล้านบาท 14,291.10 ล้านบาท และ 15,065.45 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 4.78 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 3.05 และสำหรับปี 2559 ร้อยละ 5.42 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากที่บริษัทมีการจัดหาตัวแทนประกันชีวิตเพิ่ม รวมถึงการอบรมตัวแทนให้มีคุณภาพ การโฆษณาและจัดกิจกรรมทางการตลาด รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายในแต่ละพื้นที่

รายได้จากการลงทุนสุทธิ

นอกจากรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการรับประกันภัยต่อแล้ว บริษัทยังมีรายได้จากการลงทุน ซึ่งเป็นรายได้จากการลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ และจากการให้กู้ยืมเงิน ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทมีรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 8,595.12 ล้านบาท 9,913.19 ล้านบาท และ 10,632.00 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 24.88 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 15.43 และสำหรับปี 2559 ร้อยละ 7.25 โดยการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการลงทุนสุทธินั้นเป็นผลมาจากฐานเงินลงทุนที่มีการขยายตัวตลอด 3 ปีที่ผ่านมาตาม

การขยายตัวของธุรกิจ ประกอบกับรายได้จากดอกเบี้ยและส่วนลดรับ และเงินปันผลยังขยายตัวดีตามการเพิ่มของสินทรัพย์ลงทุนและผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กราฟแสดงสินทรัพย์ลงทุนเฉลี่ยและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

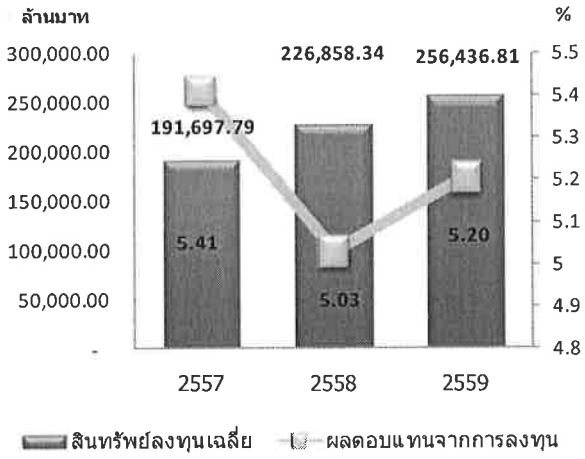

นอกจากนี้การที่บริษัทเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นส่วนใหญ่ เช่น พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ทำให้บริษัทไม่ประสบปัญหาในเรื่องของการด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนั้น บริษัทยังมีนโยบายในการลงทุนโดยให้มีระยะเวลาครบกำหนดของการลงทุนสอดคล้องกับภาระจากการเอาประกันชีวิต ซึ่งจะทำให้ลดความเสี่ยงในเรื่องของความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน และผลประโยชน์ตามกรมธรรม์อื่น ๆ ให้กับผู้เอาประกันภัยภัย

ผลกำไรจากเงินลงทุน

ผลกำไรจากเงินลงทุนเป็นกำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ บริษัทมีกำไรจากการลงทุนในหลักทรัพย์เท่ากับ 1,514.74 ล้านบาท 1,163.13 ล้านบาท และ 2,319.90 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงสำหรับปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 155.45 สำหรับปี 2558 ลดลงร้อยละ 23.21 และสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 99.45 ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญของกำไรจากเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 หลัก ๆ มาจากการขายเงินลงทุนในตราสารทุนตามภาวะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นมาก รวมทั้งการขายทำกำไรของเงินลงทุนในตราสารหนี้บางส่วน

หน่วย : ล้านบาท

ผลกำไรจากเงินลงทุน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
กำไรจากตราสารทุน	1,470.68	988.17	1,965.65
กำไรจากตราสารหนี้	44.06	174.96	354.25
รวมผลกำไรจากการลงทุน	**1,514.74**	**1,163.13**	**2,319.90**

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน(หัก ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยค่าใช้จ่ายนั้น มีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังนี้

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อนคือ ผลต่างระหว่างสำรองประกันชีวิตปีก่อนกับสำรองประกันชีวิตปีปัจจุบัน

สำรองประกันภัยเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและเงินจ่ายคืนตามกรมธรรม์ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด บริษัทคำนวณสำรองประกันภัยภายใต้สัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Premium Valuation หรือ NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมกับเงินสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตรามรณะ อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันภัยเท่ากับ 40,818.25 ล้านบาท 29,873.54 ล้านบาท และ 26,104.09 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 60.97 ลดลงสำหรับปี 2558 ร้อยละ 26.81 และลดลงสำหรับปี 2559 ร้อยละ 12.62 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 66.63 ร้อยละ 53.93 และร้อยละ 47.05 ตามลำดับ ในปี 2557 อัตราส่วนของสำรองประกันชีวิต เพิ่มขึ้นมากมีสาเหตุหลักที่บริษัทปรับใช้นโยบายการตั้ง PAD reserve[6] เป็นครั้งแรก ซึ่งผลกระทบของงวดก่อนหน้าจึงถูกบันทึกในงวดปัจจุบัน สำหรับปี 2558 ค่าใช้จ่ายที่มีการปรับตัวลดลงนั้น มีสาเหตุหลักจากแบบประกันภัยที่ได้รับความนิยมในปี 2557 ซึ่งเป็นแบบชำระเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียว และบริษัทมีภาระการตั้งเงินสำรองสูง ในขณะที่แบบประกันภัยที่ได้รับความนิยมในปี 2558 ส่วนใหญ่เป็นแบบชำระเบี้ยประกันภัยรายงวดจึงมีภาระเงินสำรองที่ต่ำกว่า และสำหรับปี 2559 มีเงินครบกำหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากทำให้สำรองลดลง และการลดลงของ LAT Reserve จากการเริ่มใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดในการคำนวณใหม่ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เป็นต้นมา ส่งผลให้บริษัทบันทึก LAT Reserve ลดลงเป็นจำนวน 345 ล้านบาท (2558: บันทึก LAT Reserve 345 ล้านบาท)

---

[6] PAD reserve คือสำรองส่วนเพิ่มซึ่งบริษัทตั้งในอัตราคงที่ที่ร้อยละ 4 ของสำรองประกันชีวิตตามวิธี NPV (Net Premium Valuation) ซึ่งเป็นวิธีการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิตที่ใช้สมมติฐานในการคำนวณเป็นสมมติฐานในอดีต ณ วันที่ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์)

ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย	11,096.61	14,149.71	16,528.44
ค่าสินไหมทดแทนสุทธิ	1,287.79	1,240.48	1,243.90
รวม	12,384.40	15,390.19	17,772.34

ค่าใช้จ่ายในส่วนของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปีประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนที่มีการจ่ายให้กับผู้รับผลประโยชน์ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยประสบอุบัติเหตุหรือเสียชีวิต และเงินผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันชีวิต เมื่อผู้เอาประกันภัยมีอายุครบตามที่กรมธรรม์กำหนด หรือครบช่วงเวลาที่กรมธรรม์กำหนดไว้ เงินค่ามรณะกรรม และค่าเวนคืนกรมธรรม์ บริษัทมีค่าใช้จ่ายจำนวน 11,096.61 ล้านบาท 14,149.71 ล้านบาท และ 16,528.44 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 15.60 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 27.51 และสำหรับปี 2559 ร้อยละ 16.81 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 21.80 ร้อยละ 32.21 และร้อยละ 39.09 ตามลำดับ

การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของค่าเวนคืนกรมธรรม์จำนวน 806 ล้านบาทหรือร้อยละ 15 เงินครบกำหนดจำนวน 650 ล้านบาทหรือร้อยละ 33 และเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์จำนวน 626 ล้านบาทหรือร้อยละ 12

ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าสินไหมทดแทนสุทธิ ประกอบด้วย จำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่จ่ายให้ผู้เอาประกันภัยสำหรับประกันภัยอุบัติเหตุและสุขภาพ รวมถึงจำนวนเงินที่จ่ายสำหรับการประเมินและจัดการค่าสินไหมทดแทน เช่น เงินที่จ่ายให้แก่ผู้ประเมินภัย รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในฝ่ายจัดการค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนมีจำนวน 1,287.79 ล้านบาท 1,240.48 ล้านบาท และ 1,243.90 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตสำหรับปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.87 สำหรับปี 2558 ลดลง ร้อยละ 3.67 และสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.28 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 2.94 ร้อยละ 2.82 และร้อยละ 2.53 ตามลำดับ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าจ้างและค่าบำเหน็จประกอบด้วย ค่าจ้างและค่าบำเหน็จที่จ่ายให้ตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต รวมทั้งผู้บริหารตัวแทนประกันชีวิต เนื่องในการชักชวนหรือชี้ช่อง หรือจัดการให้บุคคลได้ทำสัญญาประกันชีวิต รวมถึงนายหน้านิติบุคคล และค่านายหน้าจ่ายให้กับธนาคารในกรณีที่มีการจำหน่ายกรมธรรม์ผ่านช่องทางธนาคาร บริษัทมีค่าใช้จ่ายรวมในส่วนของค่าจ้างและค่าบำเหน็จ จำนวน 2,805.34 ล้านบาท 2,849.85 ล้านบาท และ 3,158.82 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับ ปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.70 ปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.59 และปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.84 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับร้อยละ 5.51 ร้อยละ 6.49 และร้อยละ 7.47 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปี 2559 ค่าใช้จ่ายนี้มีอัตราที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สาเหตุเกิดจากบริษัทเน้นสัดส่วนการขายแบบประกันระยะยาวมากขึ้น ซึ่งมีอัตราค่าตอบแทนที่สูงกว่าแบบประกันระยะสั้น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย ค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในส่วนพิจารณารับประกันภัยเป็นหลัก เงินสมทบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย รวมถึงเงินสมทบกองทุนประกันชีวิต โดยค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีจำนวน 476.24 ล้านบาท 594.04 ล้านบาท และ 598.32 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราลดลงสำหรับปี 2557 ร้อยละ 2.92 คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2558 ร้อยละ 24.74 และคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 0.72 เพิ่มขึ้นในปี 2559

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานที่ไม่ใช่พนักงานในส่วนการรับประกันภัยและการจัดการค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น เป็นต้น เมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,676.10 ล้านบาท 1,789.73 ล้านบาท และ 1,750.71 ล้านบาท ในปี 2557 2558 และ 2559 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 ร้อยละ 8.45 สำหรับปี 2558 ร้อยละ 6.78 และสำหรับปี 2559 ลดลงร้อยละ 2.18 โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมเมื่อเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิจะได้อัตราส่วนเท่ากับร้อยละ 2.74 ร้อยละ 3.23 และร้อยละ 3.16 ตามลำดับ จากนโยบายการบริหารค่าใช้จ่ายของบริษัท

กำไรสำหรับปี

บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจโดยมีผลกำไรสำหรับปีอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2557 2558 และ 2559 บริษัทมีกำไรสำหรับปีจำนวน 2,652.78 ล้านบาท 4,113.32 ล้านบาท และ 5,122.36 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่ลดลงสำหรับปี 2557 จำนวน 1,725.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39.41 เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2558 จำนวน 1,460.54 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 55.06 และเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 จำนวน 1,009.05 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.53 โดยสัดส่วนกำไรสำหรับปีเมื่อเทียบกับรายได้รวมจะได้อัตราส่วนเท่ากับร้อยละ 4.33 ร้อยละ 7.43 และ ร้อยละ 9.23 ตามลำดับ แม้ว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิลดลงร้อยละ 4 แต่รายได้จากเงินลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยลดลงร้อยละ 2 และค่าใช้จ่ายดำเนินงานลดลงร้อยละ 2 จากนโยบายการบริหารค่าใช้จ่ายของบริษัท ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทไม่มีสำรองพิเศษ (LAT Reserve) บันทึกอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

บริษัทมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2557 2558 2559 จำนวน 3,812.04 ล้านบาท 2,559.78 ล้านบาท และ 7,357.05 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2557 จำนวน 194 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี 2556 และคิดเป็นอัตราเติบโตที่ลดลงสำหรับปี 2558 จำนวน 1,252.26 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.85 เมื่อเทียบกับปี 2557 และคิดเป็นอัตราเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 จำนวน 4,797.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 187.41 เมื่อเทียบกับปี 2558 โดยกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนี้ได้รวมกำไรสำหรับปีกับรายการ "ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของเงินลงทุนเผื่อขาย" และ "ผลต่างจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์" โดยในปี 2559 บริษัทมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 บริษัทได้มีการจัดประเภทตราสารหนี้ที่เดิมตั้งใจจะถือจนครบกำหนดไว้เป็นประเภทถือไว้เผื่อขาย เพื่อรองรับความผันผวนต่ออัตราดอกเบี้ย

งบการเงินรวม

กำไรสำหรับปี และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

สำหรับปี 2557 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 1.87 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 1.63 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 3.19 ล้านบาท

สำหรับปี 2558 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 6.12 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 5.16 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 5.92 ล้านบาท

สำหรับปี 2559 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 12.26 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 6.10 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 27.33 ล้านบาท

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2557 ที่ 2,649.79 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2557 ที่ 3,809.04 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 3 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2558 ที่ 4,108.15 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2558 ที่ 2,554.58 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 5 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,100.38 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2558 ที่ 7,335.61 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 21.44 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

กำไรต่อหุ้น (บาท)

Earnings per share (Million Baht)

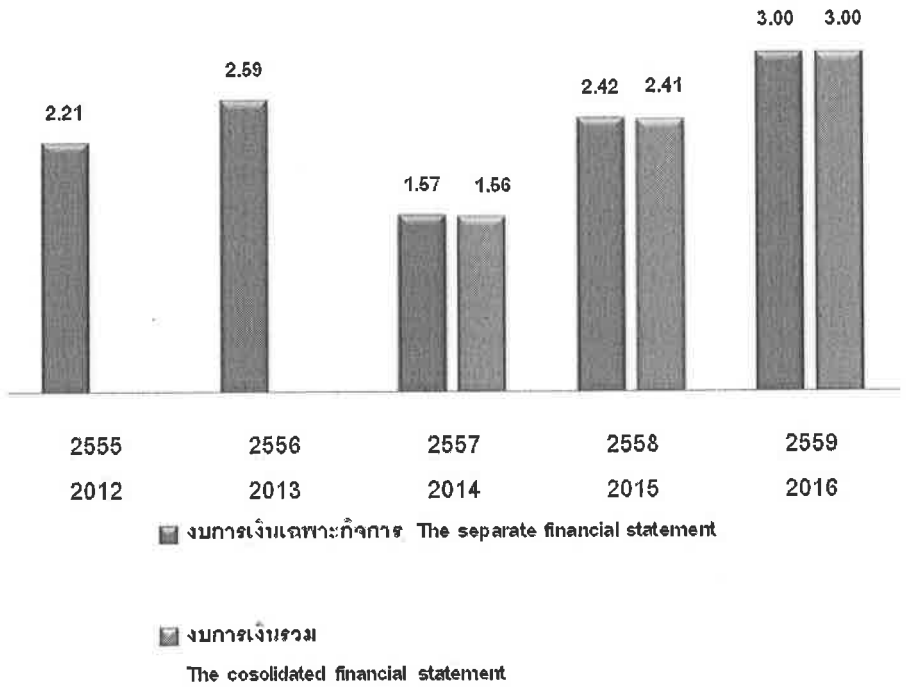

13.2.3 กระแสเงินสด

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัท ซึ่งเท่ากับ 5,976.41 ล้านบาท 2,790.70 ล้านบาท และ 7,736.67 ล้านบาท โดยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 805.21 ในปี 2557 ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิและรายได้จากการลงทุนสุทธิ และปรับตัวลดลงในปี 2558 ร้อยละ 53.30 ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ร้อยละ 13 และภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 38 และปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 177.23 ในปี 2559 ซึ่งเป็นผลมาจาก

1) เบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 42,695 ล้านบาทในปี 2559 ลดลงจากปี 2558 ที่ 1,854 ล้านบาท
2) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและรายได้จากการลงทุนอื่นจำนวน 13,361 ล้านบาทในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 487 ล้านบาท
3) เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีและค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงเพิ่มขึ้น 2,792 ล้านบาทจาก 15,023 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 17,815 ล้านบาทในปี 2559
4) เงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 21,230 ล้านบาททำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน ในขณะที่ปี 2558 มีการลงทุนในเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 31,132 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดใช้ไปสุทธิในกิจกรรมลงทุนของบริษัทในปี 2557 2558 และ 2559 เท่ากับจำนวน 119.91 ล้านบาท 241.55 ล้านบาท และ 789.04 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักคือเงินจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จำนวน 680 ล้านบาท และจ่ายเงินลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Pcl. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชาจำนวน 108 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

บริษัทมีรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ประกอบด้วยเงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ ปี 2557 2558 และ 2559 จำนวน 131.12 ล้านบาท 159.65 ล้านบาท และ 53.94 ล้านบาท และเงินปันผลจ่ายซึ่งจ่าย 678.07 ล้านบาท 1,324.67 ล้านบาท และ 1,088.76 ล้านบาท ในปี 2557 ปี 2558 และปี 2559 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เงินปันผลจ่ายเป็นไปตามผลประกอบการของบริษัท ซึ่งไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัท

13.2.4 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนสภาพคล่อง

บริษัทมีอัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยค้างรับในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 12.56 วัน 14.01 วัน และ 16.50 วัน ตามลำดับ ดังจะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของเบี้ยประกันภัยค้างรับดังกล่าว ยังต่ำกว่านโยบายของบริษัท ที่ให้ระยะเวลาผ่อนผันในการชำระเบี้ยประกันภัยเป็นเวลา 30 – 60 วัน นอกจากนั้น อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยค้างรับในแต่ละปีมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงถึงการรักษาอัตราในการเรียกชำระเบี้ยประกันภัยของบริษัท และการรักษาอัตราความคงอยู่ตามกรมธรรม์

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลงทุนในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ ร้อยละ 5.41 ร้อยละ 5.06 และ ร้อยละ 5.20 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยบริษัทมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 5 สำหรับปี 2559 ที่อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาวะของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558

อัตรากำไรสุทธิ ในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ ร้อยละ 4.33 ร้อยละ 7.43 และ ร้อยละ 9.23 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนในปี 2559 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2558 เกิดจากค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันชีวิตที่มีการปรับตัวลดลง

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับร้อยละ 1.37 ร้อยละ 1.77 และร้อยละ 1.93 ตามลำดับ สำหรับอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 นี้ มีสาเหตุสำคัญจากกำไรสำหรับปีที่เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

บริษัทมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์รวมในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 83.00 เท่า 83.68 เท่า และ 83.20 เท่า ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยต่อสินทรัพย์ลงทุนในปี 2557 ถึงปี 2559 ซึ่งเท่ากับ 0.89 เท่า 0.90 เท่า และ 0.89 เท่าประกอบด้วยนั้น จะเห็นได้ว่าบริษัทมีความสามารถเพียงพอที่จะชำระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้กับผู้เอาประกันภัย

กำไรต่อหุ้น

บริษัทมีราคาทุนที่ตราไว้มูลค่าหุ้นละ 1 บาท มูลค่าหุ้นตามบัญชี ในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 15.07 บาท 15.85 บาท และ 19.54 บาทตามลำดับ และกำไรสำหรับปีต่อหุ้น ในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 1.57 บาท 2.42 บาท และ 3.00 บาทตามลำดับ มูลค่าหุ้นตามบัญชีและกำไรสำหรับปีเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันชีวิตที่มีการปรับตัวลดลงตามที่กล่าวข้างต้นเป็นสาเหตุหลัก เงินปันผลในปี 2557 ถึงปี 2559 เท่ากับ 0.91 บาท 0.64 บาท และ 0.75 บาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทจ่ายจากกำไรสะสม

13.3 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

13.3.1 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี (Audit Fee)

บริษัทจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทสำนักงานอีวาย จำกัด จำนวนเงินรวม 2,415,000 บาท

13.3.2 ค่าบริการอื่น ๆ (Non Audit Fee)

บริษัทจ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่น ได้แก่ การตรวจสอบและการสอบทานรายงานการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นจำนวน 1,730,000 บาท และ Embedded value ของบริษัทที่คำนวณตามวิธีคณิตศาสตร์ประกันภัย จำนวนเงินรวม 1,000,000 บาท

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

บทสรุป

ในไตรมาส 4 ปี 2559 บริษัทมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน 1,997 ล้านบาท เปรียบเทียบกับผลกำไรสุทธิ 2,286 ล้านบาทในไตรมาส 4 ปี 2558 ลดลงจำนวน 290 ล้านบาทโดยมีการกลับรายการสำรองพิเศษ (LAT Reserve) จำนวน 2,026 ล้านบาท ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และกลับรายการ LAT Reserve เป็นจำนวน 1,939 ล้านบาทในไตรมาสที่ 4 ปี 2558

ในขณะที่ปี 2559 บริษัทมีกำไรสุทธิที่ 5,122 ล้านบาทเปรียบเทียบกับผลกำไรสุทธิของปี 2558 ที่ 4,113 ล้านบาท โดยมีการกลับรายการ LAT Reserve จำนวน 345 ล้านบาทในปี 2559 และบันทึกรายการ LAT Reserve จำนวน 345 ล้านบาทปี 2558 นอกจากนี้ บริษัทมีกำไรจากการขายหลักทรัพย์จำนวน 2,320 ล้านบาทในปี 2559 เปรียบเทียบกับจำนวน 1,163 ล้านบาทของปีก่อนหน้า

ในกรณีที่บริษัทได้ปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนประเภทตราสารหนี้และมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยให้สะท้อนมูลค่าตลาดจะส่งผลให้บริษัทมีขาดทุนสุทธิจำนวน 3,134 ล้านบาทและกำไรสุทธิ 858 ล้านบาท สำหรับไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และสำหรับปี 2559 ตามลำดับ (2558:กำไรสุทธิ 1,783 ล้านบาท และ 3,855 ล้านบาท ตามลำดับ) สาเหตุที่กำไรสุทธิสำหรับปี 2559 ลดลงต่ำกว่าปี 2558 มาก เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นทำให้มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ปรับตัวลดลง แต่มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินตามสัญญาประกันภัยปรับลดลงในสัดส่วนที่น้อยกว่า เนื่องจากใช้อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลที่ปลอดความเสี่ยงเฉลี่ย 8 ไตรมาสย้อนหลังในการคำนวณมูลค่า เปรียบเทียบกับการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ที่ใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการคำนวณ

ทางด้านความมั่นคงในฐานะทางการเงินของบริษัท เมื่อพิจารณาระดับความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio – CAR) ณ สิ้นไตรมาส 4 ปี 2559 อยู่ที่ระดับร้อยละ 252 ลดลงจากร้อยละ 309 เมื่อสิ้นปี 2558 ซึ่งยังคงสูงกว่าระดับที่กฎหมายกำหนดมากกว่า 2 เท่า

ข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ตารางที่ 1: สรุปผลการดำเนินงาน

งบกำไรขาดทุน	รายไตรมาส					รายปี				
หน่วย : ล้านบาท	4/2559		4/2558		%YoY	ปี 2559		ปี 2558		%YoY
รายได้										
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	12,991	100%	12,803	100%	1%	42,282	100%	43,930	100%	-4%
รายได้จากการลงทุนรวมทั้งหมด*	2,338	18%	2,441	19%	-4%	12,872	30%	11,156	25%	15%
รายได้อื่น	51	0%	57	0%	-10%	329	1%	303	1%	8%
รวมรายได้	15,381	118%	15,302	120%	1%	55,482	131%	55,389	126%	0%
ค่าใช้จ่าย										
ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัย	(12,457)	-96%	(12,030)	-94%	4%	(47,634)	-113%	(48,708)	-111%	-2%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	(480)	-4%	(454)	-4%	6%	(1,751)	-4%	(1,790)	-4%	-2%
รวมค่าใช้จ่าย	(12,938)	-100%	(12,484)	-98%	4%	(49,384)	-117%	(50,497)	-115%	-2%
กำไรก่อนภาษี	2,443	19%	2,817	22%	13%	6,098	14%	4,892	11%	25%
ภาษี	(447)	-3%	(531)	-4%	-16%	(976)	-2%	(779)	-2%	25%
กำไรสุทธิ	1,997	15%	2,286	18%	13%	5,122	12%	4,113	9%	25%

*รายได้จากการลงทุนรวมทั้งหมด = รายได้จากการลงทุนสุทธิ+กำไรจากเงินลงทุน+กำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

เบี้ยประกันภัยรับ

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 บริษัทมีอัตราการเพิ่มขึ้นของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ[1]อยู่ที่ร้อยละ 1 โดยมีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 12,991 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากผลของการเพิ่มขึ้นของเบี้ยประกันรับปีต่อไปเป็นสำคัญ

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 มีเบี้ยประกันรับปีแรกลดลงร้อยละ 40 โดยมีเบี้ยประกันภัยปีแรกจำนวน 4,106 ล้านบาท ในขณะที่ไตรมาสที่ 4 ปี 2558 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยปีแรกจำนวน 6,892 ล้านบาท โดยในไตรมาสที่ 4 ปี 2558 มีการขายแบบประกันสะสมทรัพย์ระยะกลาง ผ่านช่องทางธนาคารทำให้มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรกเข้ามาสูงกว่าปีปัจจุบันเมื่อพิจารณาในส่วนของเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปมีอัตราเติบโตในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 เพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 48 จากผลของเบี้ยประกันรับปีแรกของปี 2558 ที่เพิ่มขึ้น

ช่องทางการจัดจำหน่ายหลักของบริษัทในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และ ปี 2558 เป็นการขายผ่านช่องทางธนาคารโดยมีเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางธนาคารต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57 และเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางตัวแทนต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทางมีสัดส่วนร้อยละ 42

สำหรับปี 2559 เบี้ยประกันภัยรับปีแรกมีอัตราการเติบโตลดลงที่ร้อยละ 18 โดยมีเบี้ยประกันภัยปีแรกจำนวน 11,149 ล้านบาทลดลงจากปี 2558 ที่มีเบี้ยประกันภัยปีแรกจำนวน 13,627 ล้านบาท

เบี้ยประกันภัยรับรวมของปี 2559 จำนวน 43,332 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3 โดยเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางธนาคารต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทางของปี 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62 ในขณะที่เบี้ย

[1]เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ = เบี้ยประกันภัยรับปีแรก + เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป- เบี้ยประกันต่อ ± สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

ประกันภัยรับรวมช่องทางตัวแทนต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทาง มีสัดส่วนร้อยละ 35 (2558: ร้อยละ 65 และร้อยละ 32 ตามลำดับ)

ตารางที่ 2: เบี้ยประกันภัยรับปีแรกแยกตามช่องทาง

	2559		2558		อัตราการเพิ่มขึ้น / ลดลง	
	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.
ช่องทางธนาคาร	2,904	8,199	5,316	10,841	-45%	-24%
ช่องทางตัวแทน	1,137	2,541	1,523	2,488	-25%	2%
ช่องทางอื่นๆ	64	409	53	299	22%	37%
รวม	4,106	11,149	6,892	13,627	-40%	-18%

ตารางที่ 3: เบี้ยประกันภัยรับรวมแยกตามช่องทาง

	2559		2558		อัตราการเพิ่มขึ้น	
	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.
ช่องทางธนาคาร	7,492	26,879	7,691	29,296	-3%	-8%
ช่องทางตัวแทน	5,463	15,065	5,097	14,291	7%	5%
ช่องทางอื่นๆ	169	1,388	201	1,253	-16%	11%
รวม	13,125	43,332	12,989	44,840	1%	-3%

ตารางที่ 4: อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยแต่ละช่องทางต่อเบี้ยประกันภัยรับรวม

	2559		2558	
	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.	ไตรมาสที่ 4	ม.ค. - ธ.ค.
ช่องทางธนาคาร	57%	62%	59%	65%
ช่องทางตัวแทน	42%	35%	39%	32%
ช่องทางอื่นๆ	1%	3%	2%	3%
รวม	100%	100%	100%	100%

รายได้จากการลงทุนกำไรจากการขายเงินลงทุนและกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

ตารางที่ 5: รายได้จากการลงทุน กำไรจากการขายเงินลงทุนและกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

	รายไตรมาส				รายปี			
หน่วย : ล้านบาท	4/2559	4/2558	เพิ่ม(ลด)	%YoY	ปี 2559	ปี 2558	เพิ่ม	%YoY
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	2,619	2,413	206	9%	10,632	9,913	719	7%
กำไร (ขาดทุน) จากการขายเงินลงทุน	(364)	14	(378)	-2686%	2,320	1,163	1,157	99%
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรม	83	15	69	470%	(80)	80	(160)	-200%
รวม	2,338	2,441	(103)	-4%	12,872	11,156	1,716	15%

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 บริษัทมีรายได้จากการลงทุนสุทธิ 2,619 ล้านบาท มีขาดทุนจากการขายเงินลงทุนจำนวน 364 ล้านบาท และกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรมจำนวน 83 ล้านบาท รวมเป็นรายได้ 2,338 ล้านบาทลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อนหน้าจำนวน 103 ล้านบาท หรือร้อยละ 4

ปี 2559 บริษัทมีรายได้จากการลงทุน 10,632 ล้านบาท มีกำไรจากการขายเงินลงทุน 2,320 ล้านบาท และขาดทุนจากการปรับมูลค่ายุติธรรมจำนวน 80 ล้านบาท รวมเป็นรายได้ 12,872 ล้านบาท เพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อนหน้าจำนวน 1,716 ล้านบาท หรือร้อยละ 15

เมื่อพิจารณาถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน พบว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.03 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 5.20 ในปี 2559 และเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนโดยรวมผลกำไรขาดทุนจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเผื่อขาย ซึ่งประกอบด้วยเงินลงทุนในหุ้นทุนและตราสารหนี้ด้วยนั้น พบว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนจะเป็นร้อยละ 4.27 และร้อยละ 6.26 ในปี 2558 และ 2559 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่าย

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายที่สำคัญในระหว่างไตรมาสที่ 4 ปี 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 4 หรือ 427 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจาก 12,030 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 12,457 ล้านบาทในปี 2559

   1) รายการ "สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน" ลดลงร้อยละ 3 จากการลดลงของ LAT Reserve[2]โดยไตรมาสที่ 4 ปี 2559 บริษัทได้บันทึกกลับรายการ LAT reserve เป็นจำนวน 2,026 ล้านบาท (2558: กลับรายการจำนวน 1,939 ล้านบาท)

   2) ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทนสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 ทั้งนี้แบ่งเป็น

      - การเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ที่เพิ่มขึ้นจำนวน 575 ล้านบาท หรือร้อยละ 18 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ที่เพิ่มขึ้น 342 ล้านบาทหรือร้อยละ 30 และเงินเวนคืนที่เพิ่มขึ้น 302 ล้านบาทหรือร้อยละ 24 ในขณะที่ เงินครบกำหนดลดลง 57 ล้านบาทหรือร้อยละ 13
      - การเพิ่มขึ้นของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมจำนวน 29 ล้านบาท หรือร้อยละ 10

   3) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จเพิ่มขึ้น 98 ล้านบาท หรือร้อยละ 14 จาก 715 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 813 ล้านบาทในปี 2559 เนื่องจากเบี้ยประกันภัยรับที่สูงขึ้นและการปรับผลประโยชน์ค่าตอบแทนของบางผลิตภัณฑ์มากขึ้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของไตรมาสที่ 4 ปี 2559เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 หรือ 27 ล้านบาท จาก 454 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 480 ล้านบาทในปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นค่าธรรมเนียมจากการรับเบี้ยประกันภัยจากความนิยมในการใช้บัตรเครดิตของผู้เอาประกันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปลายปีจะมีผู้เอาประกันภัยมาชำระเบี้ยประกัน เพื่อใช้สิทธิทางภาษีที่เพิ่มขึ้น

[2]LAT reserve คือสำรองเพิ่มเติมในกรณีที่สำรองประกันชีวิตที่บันทึกในงบการเงินต่ำกว่าสำรองประกันชีวิตที่ใช้ในการทดสอบความพอเพียงของหนี้สิน

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายที่สำคัญในระหว่าง ปี 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยของปี 2559 ลดลงร้อยละ 2 หรือ 1,704 ล้านบาท โดยลดลงจาก 48,708 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 47,634 ล้านบาทในปี 2559 ได้แก่

1) รายการ "สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน" ซึ่งลดลงร้อยละ 13จากการลดลงของเบี้ยประกันภัย ประกอบกับในปี 2559 มีเงินครบกำหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นมากทำให้ภาระเงินสำรองประกันชีวิตลดลงนอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของอัตราคิดลดในการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิต ส่งผลให้บริษัทบันทึกLAT Reserveลดลงเป็นจำนวน 345 ล้านบาท (2558:บันทึก LAT Reserve 345 ล้านบาท)

2) ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ทั้งนี้แบ่งเป็นการ

- เพิ่มขึ้นของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ที่เพิ่มขึ้นจำนวน 2,379 ล้านบาท หรือร้อยละ 17 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของค่าเวนคืนกรมธรรม์จำนวน 806 ล้านบาทหรือร้อยละ 15 เงินครบกำหนดจำนวน 650 ล้านบาทหรือร้อยละ 33 และเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์จำนวน 626 ล้านบาทหรือร้อยละ 12
- การเพิ่มขึ้นของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมจำนวน 3 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.3

3) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จเพิ่มขึ้น 309 ล้านบาท หรือร้อยละ 11 จาก 2,850 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 3,159 ล้านบาทในปี 2559 เนื่องจากในปี 2559 บริษัทเน้นสัดส่วนการขายแบบประกันระยะยาวมากขึ้น ซึ่งมีอัตราค่าตอบแทนที่สูงกว่าแบบประกันระยะสั้น รวมถึงมีการปรับผลประโยชน์ค่าตอบแทนของบางผลิตภัณฑ์มากขึ้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปี 2559 ลดลงร้อยละ 2 หรือ 39 ล้านบาท จาก 1,790 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 1,751 ล้านบาทในปี 2559 เกิดจากนโยบายการบริหารควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัท

กำไรสำหรับงวดสำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทมีกำไรของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ที่ 1,997 ล้านบาทลดลงจากกำไรสำหรับไตรมาสที่ 4 ปี 2558 ที่ 2,286 ล้านบาท จำนวน 290 ล้านบาท หรือร้อยละ 13 เนื่องจากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 รายได้จากเงินลงทุนลดลงร้อยละ 4 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากการเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 6

บริษัทมีกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,122 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่ 4,113 ล้านบาท จำนวน 1,009 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 แม้ว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิลดลงร้อยละ 4 แต่รายได้จากเงินลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยลดลงร้อยละ 2 และค่าใช้จ่ายดำเนินงานลดลงร้อยละ 2 จากนโยบายการบริหารควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัท ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทไม่มีสำรองพิเศษ (LAT Reserve) บันทึกอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

กำไรสำหรับงวดสำหรับงบการเงินรวม

งบการเงินรวมมีกำไรของไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ที่ 1,993 ล้านบาทลดลงจากกำไรไตรมาสที่ 4 ปี 2558 ที่ 2,285 ล้านบาท จำนวน 292 ล้านบาท หรือร้อยละ 13 จากสาเหตุที่กล่าวในส่วนของงบการเงินเฉพาะกิจการ และเนื่องจากรวมผลขาดทุนของบริษัทย่อยเข้ามาจากบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ("BLAIB") ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 99 และ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 52 ตามลำดับ

งบการเงินรวมมีกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,100 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากกำไรสำหรับปี 2558 ที่กำไร 4,108 ล้านบาท จำนวน 992 ล้านบาท หรือร้อยละ 24 จากสาเหตุที่กล่าวในส่วนของงบการเงินเฉพาะกิจการ และเนื่องจากรวมผลขาดทุนของบริษัทย่อยเข้ามา จากบริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ("BLAIB") ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 99 และ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งมีสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 52 ตามลำดับ

สรุปฐานะการเงิน

ตารางที่ 6: สรุปฐานะการเงิน

ฐานะการเงิน	ณ 31 ธ.ค. 59		ณ 31 ธ.ค. 58		เปลี่ยนแปลง	
หน่วย : ล้านบาท						%
สินทรัพย์						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,021	5%	7,087	3%	5,934	84%
เบี้ยค้างรับ	2,200	1%	1,717	1%	482	28%
รายได้จากการลงทุนค้างรับ	2,053	1%	2,628	1%	(575)	-22%
สินทรัพย์ลงทุน	259,361	92%	233,726	94%	25,635	11%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์*	1,192	0%	592	0%	600	101%
สินทรัพย์อื่น	4,532	2%	3,827	2%	704	18%
รวมสินทรัพย์	282,359	100%	249,577	100%	32,781	13%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
สำรองประกันชีวิต	233,412	83%	207,308	83%	26,104	13%
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	9,686	3%	9,543	4%	144	2%
หนี้สินอื่น	5,919	2%	5,728	2%	191	3%
รวมหนี้สิน	**249,018**	**88%**	**222,579**	**89%**	**26,439**	**12%**
ส่วนของผู้ถือหุ้น	**33,341**	**12%**	**26,998**	**11%**	**6,343**	**23%**
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	282,359	100%	249,577	100%	32,781	13%

* รวม อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของบริษัทมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ร้อยละ 13 ส่วนใหญ่เกิดจากสินทรัพย์ลงทุนซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 25,635 ล้านบาท

หนี้สิน

หนี้สินรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จากณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ส่วนใหญ่เกิดจากเงินสำรองประกันชีวิตซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 26,104 ล้านบาท รายละเอียดตามที่กล่าวในส่วนผลการดำเนินงาน

ส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น 6,343 ล้านบาท จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ที่ 26,998 ล้านบาท เป็น 33,341 ล้านบาทณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จากสาเหตุหลักมาจากผลกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 5,122 ล้านบาท และผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย-สุทธิจากภาษีเงินได้ จำนวน 2,234 ล้านบาท ทั้งนี้มีเงินปันผลที่จ่ายไปในระหว่างปีจำนวน 1,089 ล้านบาท

กระแสเงินสด

ตารางที่ 7: กระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท	กระแสเงินสด			
สำหรับปี	2559	2558	เปลี่ยนแปลง	
แหล่งที่มา(ใช้ไป)ของเงิน				
กิจกรรมดำเนินงาน	7,737	2,791	4,946	177%
กิจกรรมลงทุน	(789)	(242)	(547)	227%
กิจกรรมการจัดหาเงิน	(1,015)	(1,165)	151	-13%
กระแสเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	5,933	1,384	4,549	329%
เงินสดและรายการเทียบเท่า ณ วันต้นงวด	7,088	5,703	1,384	24%
เงินสดและรายการเทียบเท่า ณ วันสิ้นงวด	13,021	7,088	5,933	84%

วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 13,021 ล้านบาท และ 7,088 ล้านบาท โดยเป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่เพิ่มขึ้นระหว่างปีจำนวน 5,933 ล้านบาท และ 1,384 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวนที่สูงกว่าปี 2558 จำนวนมาก เนื่องจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรของรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำมากเป็นประวัติการณ์ อีกทั้งอุปทานของตราสารหนี้อื่นมีจำกัด ทำให้ในปี 2559 บริษัทลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้นมากขึ้น เพื่อรอโอกาสที่เหมาะสมในการลงทุน

กระแสเงินสดสำหรับปี 2559 มีแหล่งได้มาของกิจกรรมการดำเนินงานจำนวน 7,737 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2558 มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 2,791 ทั้งนี้เกิดจาก

1) เบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 42,695 ล้านบาทในปี 2559 ลดลงจากปี 2558 ที่ 1,854 ล้านบาท
2) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและรายได้จากการลงทุนอื่นจำนวน 13,361 ล้านบาทในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 487 ล้านบาท
3) เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีและค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงเพิ่มขึ้น 2,792 ล้านบาทจาก 15,023 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 17,815 ล้านบาทในปี 2559
4) เงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 21,230 ล้านบาททำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน ในขณะที่ปี 2558 มีการลงทุนในเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 31,132 ล้านบาท

สำหรับแหล่งใช้ไปที่เกิดจากกิจกรรมลงทุนซึ่งเป็นกิจกรรมหลักคือเงินจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จำนวน 680 ล้านบาท และจ่ายเงินลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Pcl. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชาจำนวน 108 ล้านบาท

สำหรับเงินสดจากแหล่งกิจกรรมจัดหาเงินในปี 2559 บริษัทมีจ่ายเงินปันผลจำนวน 1,089 ล้านบาท และมีเงินสดรับจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 54 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ตารางที่ 8: อัตราส่วนทางการเงิน[3]

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	รายไตรมาส		รายปี	
	4/2559	4/2558	2559	2558
อัตรากำไรสุทธิ	13%	15%	9%	7%
อัตราส่วนกำไรก่อนภาษีเงินได้ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	19%	22%	14%	11%
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	15%	18%	12%	9%
อัตราส่วนเงินสำรองต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	57%	60%	62%	68%

ความเพียงพอของเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง (Risk-Based Capital: RBC)

บริษัทมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินกองทุนที่ต้องดำรงตามกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่ร้อยละ 252[4] ซึ่งลดลงจากอัตราเงินกองทุนที่ต้องดำรงตามกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ที่ร้อยละ 309 แต่ยังคงสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดมากกว่า 2 เท่า

ภาพรวมธุรกิจ

เบี้ยประกันชีวิตรับรวม ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2559 มีจำนวนเท่ากับ 568,260 ล้านบาท[5] มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนที่ร้อยละ 5.72 โดยแยกเป็นเบี้ยประกันชีวิตรับรายใหม่จำนวน 161,569 ล้านบาท อัตราการเติบโตลดลงร้อยละ 5.75 และเบี้ยประกันชีวิตรับปีต่อไปจำนวน 406,691 ล้านบาท อัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.09 โดยข้อมูลบริษัทที่มีส่วนแบ่งการตลาดด้านเบี้ยรับสูงสุด 6 อันดับแรก มีดังนี้

---

[3] สูตรการคำนวณ:

อัตรากำไรสุทธิ	= กำไรสุทธิ / รายได้รวม
อัตราส่วนกำไรก่อนภาษีเงินได้ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	= กำไรก่อนภาษีเงินได้ / เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	= กำไรสุทธิ / เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ
อัตราส่วนเงินสำรองต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	= เงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน / เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

[4] เป็นอัตราส่วนที่ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี

[5] ข้อมูลการจากสมาคมประกันชีวิตไทย

ตารางที่ 9: ข้อมูลส่วนแบ่งการตลาด

อันดับ	บริษัท	เบี้ยปีแรก	เบี้ยปีต่อ	เบี้ยรับ	ส่วนแบ่งตลาด
1	เอไอเอ	24,463.62	96,790.77	121,254.39	21.34%
2	เมืองไทยประกันชีวิต	33,815.23	63,197.30	97,012.53	17.07%
3	ไทยประกันชีวิต	23,070.81	57,451.95	80,522.76	14.17%
4	กรุงไทย-แอกซ่า ประกันชีวิต	14,938.04	40,936.97	55,875.02	9.83%
5	ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	12,232.51	40,488.24	52,720.75	9.28%
6	กรุงเทพประกันชีวิต	11,149.50	32,183.42	43,332.92	7.63%

สำหรับกำไรของภาคอุตสาหกรรมสำหรับปี 2559[6] (ข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนพฤศจิกายน 2559) ช่องทางธนาคารยังคงเป็นช่องทางการขายที่มีสัดส่วนการขายที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2559 พบว่าธุรกิจมีเบี้ยประกันภัยรับรวมในช่องทางธนาคารเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และเมื่อคำนวณเบี้ยประกันช่องทางธนาคารเป็นสัดส่วนของเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทางคิดเป็นร้อยละ 44 เป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันกับปี 2558 ในส่วนของช่องทางตัวแทนขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยมีเบี้ยประกันภัยรับรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 และมีสัดส่วนเบี้ยประกันภัยรับรวมช่องทางตัวแทนต่อเบี้ยประกันภัยรับรวมทุกช่องทางคิดเป็นร้อยละ 50 ในปี 2559 ซึ่งเป็นสัดส่วนเดียวกันกับปี 2558

เหตุการณ์สำคัญ

<u>การใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2</u>

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 0.6 ล้านหน่วย ในราคาใช้สิทธิหุ้นละ 25.00 บาท คิดเป็นจำนวน 20.3 ล้านบาท โดยบริษัทได้บันทึกโอนสำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์เป็นส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 จำนวน 12.6 ล้านบาท

[6]ข้อมูลการจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.)

ในปี 2559 บริษัทได้เข้ารวมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการรวมลงทุนร้อยละ 52 ขณะนี้บริษัทย่อยดังกล่าวได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศกัมพูชาแล้ว

ผลกระทบของมาตรฐานบัญชีใหม่

บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือการจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้

กรุงเทพประกันชีวิต

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

บริษัทได้สอบทานข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีฉบับนี้แล้วด้วยความระมัดระวัง บริษัทขอรับรองว่า ข้อมูลดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทขอรับรองว่า

(1) งบการเงินและข้อมูลทางการเงินที่สรุปมาในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ได้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยแล้ว

(2) บริษัทได้จัดให้มีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่ดี เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทั้งของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว

(3) บริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว และบริษัทได้แจ้งข้อมูลการประเมินระบบการควบคุมภายใน ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 ต่อผู้สอบบัญชีและกรรมการตรวจสอบของบริษัทแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงข้อบกพร่องและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งการกระทำที่มิชอบที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

ในการนี้เพื่อเป็นหลักฐานว่าเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารชุดเดียวกันกับที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องแล้ว บริษัทได้มอบหมายให้นางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝั้น เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับเอกสารนี้ไว้ทุกหน้าด้วย หากเอกสารใดไม่มีลายมือชื่อของนางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝั้น กำกับไว้ บริษัทจะถือว่าไม่ใช่ข้อมูลที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้วดังกล่าวข้างต้น

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. นายวิพล วรเสาหฤท	กรรมการผู้จัดการใหญ่	
2. คุณยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการ	

ผู้รับมอบอำนาจ

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. นางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝั้น	ผู้อำนวยการสำนักกำกับการปฏิบัติงาน	

กรุงเทพประกันชีวิต

เอกสารแนบ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
1. นายเชิดชู โสภณพนิช ประธานกรรมการบริษัท ประธานกรรมการบริหาร ประธานกรรมการลงทุน กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558 ลาออกเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2559	70	- ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์ - London School of Economics, UK	ทางตรง 2.691% ทางอ้อม ไม่มี	เป็นอาของนางสาวิตรี รมยะรูป	2556 - พย. 2559 2552 - พย. 2559 2546 - พย. 2559 2547 - ปัจจุบัน 2545 - ปัจจุบัน 2544 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการลงทุน ประธานกรรมการ ประธานกรรมการบริหาร ประธานกรรมการ ประธานกรรมการ กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไอโออิ กรุงเทพ ประกันภัย จำกัด บลจ. บัวหลวง จำกัด บริษัท กรุงเทพโสภณ จำกัด (มหาชน)
2. ดร. ศิริ การเจริญดี กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน กรรมการบริหาร กรรมการลงทุน กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2556	68	- ปริญญาเอก Monetary Economics and Econometrics & Operations Research, Monash University, Australia - ปริญญาโท Economic Statistics and Monetary Economics, University of Sydney, Australia - ปริญญาตรี (เกียรตินิยม) Economic Statistics, University of Sydney, Australia - หลักสูตร Audit Committee Program (ACP 6/2548)	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2556 - ปัจจุบัน 2553 - ปัจจุบัน 2546 - ปัจจุบัน 2542 - ปัจจุบัน 2558 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน	กรรมการลงทุน ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน กรรมการบริหาร กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 60/2548 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 4/2546 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตร Advanced Management Program, รุ่นที่ 113/2538, Harvard Business School - หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 5/2550			2554 - 2557 2553 - ปัจจุบัน 2553 - ปัจจุบัน 2546 - ปัจจุบัน 2546 - ปัจจุบัน 2543 - ปัจจุบัน 2543 - ปัจจุบัน	คณะกรรมการกำกับดูแลและความเสี่ยง อนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการเงินและงบประมาณ กรรมการอิสระ กรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทน และกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการจัดทำบันทึกข้อตกลงและประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (รายสาขา) กรรมการ กรรมการตรวจสอบ กรรมการพิจารณาผลตอบแทน และประธานคณะกรรมการการลงทุน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน รองประธานกรรมการ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท โพสต์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน) บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)
3. นายสุนทร อรุณานนท์ชัย กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ แต่งตั้งเมื่อ	74	- ปริญญาโท MBA-University of Arkansas, USA	ทางตรง 0.034%	ไม่มี	2550 - ปัจจุบัน 2519 - ปัจจุบัน 2547 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ รองประธานกรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
30 เมษายน 2557		- ปริญญาตรี Southern Arkansas University, USA - ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น - ปริญญาบัตร หลักสูตรการป้องกัน ราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ปรอ. รุ่นที่ 366 - ประกาศนียบัตรชั้นสูงหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 5 สถาบันพระปกเกล้า - หลักสูตร ผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 6 - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 98/2551 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) CP รุ่น 4/2548, บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	ทางอ้อม ไม่มี		2547 - ปัจจุบัน 2541 - ปัจจุบัน 2531 - ปัจจุบัน 2528 - ปัจจุบัน	กรรมการ ประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานกรรมการ	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด บริษัท ซีพีแลนด์ จำกัด บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด
4. คุณพนัส ธีรวณิชย์กุล กรรมการ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน แต่งตั้งเมื่อ	64	- ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - หลักสูตร Advanced Course in General	ทางตรง 0.055% ทางอ้อม	ไม่มี	เม.ย. 59 - ปัจจุบัน ม.ค. 59 - ปัจจุบัน ก.พ. 54 - ปัจจุบัน เม.ย. 54 - ปัจจุบัน	กรรมการและกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน กรรมการและประธานคณะผู้บริหาร กรรมการธรรมาภิบาล กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
26 เมษายน 2559		(Non-Life) Insurance, Swiss Insurance training centre, Switzerland - หลักสูตร Marine Consequential Loss Insurance, Germany - หลักสูตร Insurance School of Japan - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 129/2553 สมาคมส่งเสริมสถาบัน	0.00018%		2554 - 2558 2553 - 2558	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ผู้อำนวยการใหญ่	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)
5. คุณประพันธ์ อัศวอารี กรรมการอิสระ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	60	- ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 101/2551 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตร Audit Certification Program (ACP) รุ่นที่ 21/2550 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ส.ค.2559 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2558 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2552 - 2556	กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการอิสระ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการบริหารสมาคม, กรรมการสมาคม, กรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) RFC Propco Limited BC Andaman Ltd. BC Golf Resort Management Co., Ltd. Blue Canyon Holding (Thailand) Ltd. Blue Canyon Property Corp., Ltd. Blue Canyon Development Co., Ltd. Canyon Capital Ltd. Legacy Resources (Thailand) Ltd. Murex Co., Ltd. Pluakdaeng Eastern Estate Co., Ltd. สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2550 - 2556 2550 - 2556	กรรมการ กรรมการ	บริษัท ยูนิเวอร์แซล ยูทีลิตี้ส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)
6. นางคมคาย ธูสรานนท์ กรรมการ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี กรรมการบริหาร กรรมการลงทุน กรรมการบริหารความเสี่ยง รักษาการกรรมการ-ผู้จัดการใหญ่ แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2556	65	- ปริญญาโท พัฒนาการเศรษฐกิจมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ - ปริญญาตรี พาณิชยศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 26/2546 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - ประกาศนียบัตร หลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 34 สถาบันพัฒนาข้าราชการ - ปริญญาบัตร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ปรอ.) รุ่นที่ 17/2546 สถาบันป้องกันราชอาณาจักร - ประกาศนียบัตร หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 7 - ประกาศนียบัตร หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง รุ่นที่1/2554 สถาบันวิทยาการประกันภัยระดับสูง	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ก.ค. 2559 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - มิ.ย. 59 2556 - ปัจจุบัน ม.ค. 56 - เม.ย. 57 ก.ค. 59 - ปัจจุบัน พ.ย. 59 - ปัจจุบัน พ.ย. 59 - ปัจจุบัน 2551 - 2554	กรรมการบริหาร กรรมการลงทุน รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ปรึกษากรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน รองเลขาธิการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
7. รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	65	- ปริญญาตรี วศ.บ. (เกียรตินิยม) วิศวกรรมอุตสาหการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ปริญญาโท Industrial Eng. & Management, A.I.T	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2558 - ปัจจุบัน 2558 - ปัจจุบัน 2556 - ปัจจุบัน 2555 - ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบและกรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการอิสระ Director committee Executive Committee Chair Professor of Innovation AUN-QA Expert	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) HE Quality Assessment Council of Engineers (Thailand) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ASEAN University Network (AUN)
8. นางรัชนี นพเมือง กรรมการอิสระ กรรมการสรรหาและ พิจารณาค่าตอบแทน แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558	63	- ปริญญาโท บัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปริญญาตรี บัญชี (การเงินการธนาคาร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - อบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 2/2549 - หลักสูตร Advanced Management Program รุ่น 185 Harvard Business School	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ธ.ค. 59 - ปัจจุบัน 2553 - ปัจจุบัน 2544 - ปัจจุบัน 2558 - ปัจจุบัน 2557 - 2558 2557 - ปัจจุบัน 2555 - 2559 2554 - ปัจจุบัน 2553 - 2557	กรรมการอิสระ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน กรรมการ รองผู้จัดการใหญ่ รับผิดชอบบริหารงานทั่วไป และสายทรัพยากรบุคคล รองผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายทรัพยากรบุคคล ที่ปรึกษา กรรมการ รองประธาน ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายทรัพยากรบุคคล	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สมาคมอาคารชุดไทย สมาคมนักวางแผนการเงินไทย สมาคมสินเชื่อที่อยู่อาศัย บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2546 - 2554 2544 - 2553	กรรมการ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผอ.ลูกค้าบุคคล นครหลวง	สมาคมสินเชื่อที่อยู่อาศัย บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
9. นางสาวิตรี รมยะรูป กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558	56	- ปริญญาโท MBA (Finance) สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ - ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ Bernard College, Columbia University, USA - Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 176/2556 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (หลักสูตร วตท.) รุ่นที่ 17	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม 0.014%	เป็นหลานสาวของ นายเชิดชู โสภณพนิช	2546 - ปัจจุบัน 2542 - ปัจจุบัน 2552 - ปัจจุบัน 2552 - ปัจจุบัน 2551 - ปัจจุบัน 2548 - ปัจจุบัน 2543 - ปัจจุบัน 2542 - ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ซิตี้เรียลตี้ จำกัด บริษัท เอเซีย อินดัสเตรียลพาร์ค จำกัด บริษัท ริเวอร์ไซด์ การ์เด้น มารีน่า จำกัด บริษัท ซาเตรียนโฮลดิ้ง จำกัด บริษัท สุขุมวิท ซิตี้ จำกัด บริษัท เอเซียเสริมกิจ จำกัด
10. นางประไพวรรณ ลิมทรง กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	49	- ปริญญาโท MBA สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ - ปริญญาตรี พาณิชย์ศาสตรและการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 80/2549 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย	ทางตรง 1.76% ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2548 - ปัจจุบัน 2550 - ปัจจุบัน 2547 - ปัจจุบัน 2534 - ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรีนสปอต จำกัด บริษัท เอ็น แอล แอสเซ็ท จำกัด บริษัท เอ็น แอล เรสซิด้นท์ จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
11. นายยูอิชิ ฮอนด้า กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558	46	- ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์ Doshisha University ประเทศญี่ปุ่น	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	เม.ย. 58 - ปัจจุบัน 2558 - มี.ค. 59 2552 - 2558	กรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ Deputy General Manager	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) Nippon Life Asia Pacific (Regional HQ) Pte. Ltd. International Business and Chief Portfolio Manager, Nissay Asset Management Corp., Tokyo
12. นายคาซึฮิเดะ โทดะ กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558	52	- ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์, Sophia University, Japan	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2557- ปัจจุบัน 2554 เม.ย. 59 - ปัจจุบัน มี.ค. 58 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - ปัจจุบัน 2557 - 2558 2557 - มี.ค.58 2555 - 2557 2552 - 2555	กรรมการ กรรมการ Director Executive Officer for Asia Pacific Member of Investment Committee Director Director Director and Chairman General Manager General Manager, 1st Corporate Finance Department General Manager, International Planning & Operations Department	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) Nippon Life Asset Management Limited (India) Nippon Life Insurance Company PT Asuransi Jiwa Sequis Life (Indonesia) Nippon Life Global Investors Singapore Ltd. (Singapore) Reliance Life Insurance Co., Ltd. (India) NLI International Asia Ltd. (Singapore) Nippon Life Insurance Company Nippon Life Insurance Company Nippon Life Insurance Company

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
13. นายมาซาฮิโระ เคโนะ กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2559	46	- ปริญญาตรี กฎหมาย Sophia University	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน 2559 – ปัจจุบัน 2557 – 2559 2552 – 2557	Director Director and CEO Deputy General Manager, International Planning & Operations Department Deputy General Manager, Marketing Planning Department	บริษัทกรุงเทพประกันชีวิตจำกัด (มหาชน) Nippon Life Asia Pacific Nippon Life Insurance Company Nippon Life Insurance Company
14. นางสาวพจณี คงคาลัย กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2556	60	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ปริญญาตรี ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 198/2557 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 19 (วตท.19)	ทางตรง 0.002% ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2556 - ปัจจุบัน 2555 - ปัจจุบัน 2553 - 2555 2551 - 2553	กรรมการ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ บริหารความสัมพันธ์และการขาย สายลูกค้าบุคคลนครหลวง และรักษาการบริหารความสัมพันธ์และการขาย สายลูกค้าบุคคลต่างจังหวัด ผู้อำนวยการอาวุโส บริหารความสัมพันธ์นครหลวง และการขายสายลูกค้าบุคคลนครหลวง และรักษาการบริหารความสัมพันธ์และการขาย สายลูกค้าบุคคลต่างจังหวัด ผู้อำนวยการ ผู้จัดการภาคนครหลวง 5สายลูกค้าบุคคลนครหลวง	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
15. นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี แต่งตั้งเมื่อ 1 กันยายน 2545	53	- ปริญญาโท วิทยาศาสตร์ (วิจัยดำเนินงาน) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ - ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - Certified Financial Planner (CFP), Financial Planning Standard Board, USA - หลักสูตรใบอนุญาตผู้วางแผนการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ - หลักสูตร Marketing Strategies, Limra International Inc. - หลักสูตร Actuarial Courses 1991, Singapore Actuarial Society and Singapore Insurance Institute	ทางตรง 0.0123% ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน 2556 - ปัจจุบัน 2552 - ปัจจุบัน 2556 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส-สายการตลาด กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการ	บริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด
16. นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส เลขานุการบริษัท กรรมการลงทุน กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี	53	- ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต Western Michigan University USA - ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - คุณวุฒิ Chartered Financial Analyst (CFA), Association of Investment Management and Research, USA - คุณวุฒิ Certified Financial Planner (CFP),	ทางตรง 0.025% ทางอ้อม 0.00082%	ไม่มี	2556 - ปัจจุบัน 2556 - ปัจจุบัน 2555 - ปัจจุบัน 2556 - ปัจจุบัน 2550 - 2555	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการลงทุน ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส-สายการลงทุน เลขานุการบริษัท ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่สายการลงทุน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
แต่งตั้งเมื่อ 1 กันยายน 2540		Financial Planning Standard Board, USA - Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 19/2549 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 64/2549 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - Effective Minutes Taking (EMT) รุ่นที่ 4/2548 - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 198/2557 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัท - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA - หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) รุ่นที่ 2/2544 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย					
17. นางสาวจารุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม ผู้อำนวยการอาวุโส สายบัญชีและการเงิน แต่งตั้งเมื่อ 1 มีนาคม 2555	37	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2555 - ปัจจุบัน 2555 - ปัจจุบัน เม.ย. 45 - ก.พ. 55	ผู้อำนวยการอาวุโส สายบัญชีและการเงิน กรรมการ ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด(มหาชน) บริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด บริษัท สำนักงาน เอินส์ท แอนด์ ยัง จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		- ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA - คุณวุฒิวิชาชีพที่ปรึกษาการเงินAFPT ™ - ประกาศนียบัตร หลักสูตรวิทยาการประกันภัย ระดับสูง รุ่นที่ 4/2557 สถาบันวิทยาการ ประกันภัยระดับสูง					
18. นางสาวสุจินดา เลิศเกียรติมงคล ผู้อำนวยการอาวุโส สายเทคโนโลยี สารสนเทศ แต่งตั้งเมื่อ 1 กรกฎาคม 2556	57	- ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา Computer Information System มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ - ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2556 - ปัจจุบัน 2555 - 2556 2552 - 2554 2549 - 2551	ผู้อำนวยการอาวุโส สายเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้อำนวยการอาวุโส สายเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ - Special Project IT Director	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยคาร์ดิฟประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน) บริษัท ซิกน่าประกันภัย จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
19. นางอรนุช สำราญฤทธิ์ ผู้อำนวยการอาวุโส สายประกันชีวิต แต่งตั้งเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2532	51	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA - Certificate of Course Underwriting Life and Health Insurance, LOMA - Associate, Customer Service, LOMA	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน 2556 - 2558 2555 - 2556 2549 - 2554	ผู้อำนวยการอาวุโส ผู้อำนวยการ สายประกันชีวิต ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารงาน กรมธรรม์ ผู้บริหารส่วนกรมธรรม์ ช่องทางธนาคาร (Bancassurance)	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

กรุงเทพประกันชีวิต

เอกสารแนบ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการบริษัทย่อย

รายชื่อบริษัทย่อย / รายชื่อกรรมการ	บริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต (กัมพูชา) จำกัด (มหาชน)
1. นางคมคาย ธูสรานนท์		
2. นายสุนทร อรุณานนท์ชัย		
3. นางสาวิตรี รมยะรูป		
4. นายศิริ การเจริญดี		
5. นางรัชนี นพเมือง		
6. นายคาซึฮิเดะ โทดะ		
7. นายมาซาฮิโระ เคโนะ		
8. นางประไพวรรณ ลิมทรง		
9. นายยูอิชิ ฮอนด้า		
10. นายดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย		
11. นายประพันธ์ อัศวอารี		
12. นางสาวพจณี คงคาลัย		
13. นายพนัส ธีรวณิชย์กุล		

หมายเหตุ

1. / = กรรมการ X = ประธานกรรมการ
2. บริษัทย่อย ให้หมายถึง บริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญ เช่น มีรายได้เกินกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวมตามงบกำไรขาดทุนรวมของปีบัญชีล่าสุด

กรุงเทพประกันชีวิต

รายชื่อบริษัทย่อย / รายชื่อผู้บริหาร	บริษัท บีแอลเอ อินชัวรันส์ โบรกเกอร์ จำกัด	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต (กัมพูชา) จำกัด (มหาชน)
1. นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	x	
2. นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล		x
3. นางอรนุช สำราญฤทธิ์	/	
4. นางสาวจารุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม	/	
5. นางสาวสุจินดา เลิศเกียรติมงคล		

หมายเหตุ

1. / = กรรมการ X = ประธานกรรมการ
2. บริษัทย่อย ให้หมายถึง บริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญ เช่น มีรายได้เกินกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวมตามงบกำไรขาดทุนรวมของปีบัญชีล่าสุด

กรุงเทพประกันชีวิต

เอกสารแนบ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน
และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)

<u>รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน</u>

ชื่อ – นามสกุล นายประธาน ขจิตวิวัฒน์

อายุ 56 ปี

การศึกษา
- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

การฝึกอบรม
บริบทใหม่ โปร่งใส อย่างยั่งยืน
Performance Dialogue
Knowledge Management (KM)
COSO ERM
CAS Program
Operational Audit
Financial Audit
Compliance Audit
Computer and Security Control System
Review and Evaluation the Audit Work,
Creative Problem Solving
Leadership
The 7 habits highly effective people

กรุงเทพประกันชีวิต

ประวัติการทำงาน

ปี 2550 – ปัจจุบัน	:	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
ปี 2549 – 2550	:	ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ บริษัท แอสคอน คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
ปี 2538 – 2549	:	ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
ปี 2536 – 2538	:	ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นิธิภัทร จำกัด (มหาชน)
ปี 2527 – 2536	:	ผู้สอบบัญชีภายใน ฝ่ายตรวจสอบ (หัวหน้าทีมตรวจ) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

กรุงเทพประกันชีวิต

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานกำกับการปฏิบัติงาน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝั้น

อายุ 43 ปี

การศึกษา ปริญญาโทการเงินและการบัญชี จาก Hofstra University (ประเทศสหรัฐอเมริกา)
ปริญญาตรี การเงินและการค้าระหว่างประเทศ จาก Florida Atlantic University (ประเทศสหรัฐอเมริกา)

การฝึกอบรม Anti-Corruption : The Practical Guide
หลักในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สำหรับธุรกิจด้านการประกันชีวิต
การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Risk Management)
กฎหมายฟอกเงินกับธุรกิจประกันชีวิต
การจัดทำรายงานความยั่งยืน
กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง Foreign Account Compliance Act (FATCA)
หลักการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance for Executives)

ประวัติการทำงาน

2557 – ปัจจุบัน : ผู้อำนวยการ สำนักกำกับการปฏิบัติงาน
: บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

2555 – 2557 : ผู้ช่วยกรรมการบริหาร
: บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิชัย จำกัด

2543 – 2555 : ผู้จัดการอาวุโส
: บริษัท ไพรซ์วอเทอร์เฮาส์คูเปอส์ จำกัด

กรุงเทพประกันชีวิต

เอกสารแนบ 4

รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน

- ไม่มี -

เอกสารแนบ 5 อื่น ๆ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปี 2559

กรุงเทพประกันชีวิต
BANGKOK LIFE ASSURANCE

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2559

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ซึ่งทุกท่านมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงินเป็นอย่างดี ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความรู้ ความสามารถ ประกอบกับความรอบคอบ และมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ โดยไม่มีข้อจำกัดในการได้รับข้อมูลทั้งจากผู้บริหาร พนักงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

ในรอบปี 2559 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 6 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี เพื่อปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในวาระที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปสาระสำคัญของงานที่ปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

1. สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปีซึ่งผ่านการสอบทาน/ตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีแล้วและรายงานความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข ได้เชิญผู้บริหารที่เกี่ยวข้องและผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาถึงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน และรายการที่มีผลกระทบต่องบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยจำนวน 1 ครั้ง เพื่อปรึกษาหารือกันอย่างอิสระถึงข้อมูลและปัญหาที่มีความสำคัญในการจัดทำงบการเงินซึ่งผู้สอบบัญชีไม่มีข้อสังเกตที่เป็นสาระสำคัญ คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าบริษัทมีรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเหมาะสม

2. สอบทานระบบการควบคุมภายในได้หารือกับฝ่ายตรวจสอบภายในเกี่ยวกับข้อสังเกตในรายงานของฝ่ายตรวจสอบ หารือกับผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงของบริษัทในส่วนที่อยู่ภายใต้ขอบเขตงานของผู้สอบบัญชี และได้พิจารณาการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนด ซึ่งเห็นว่าบริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอมีการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุมและเหมาะสม สนับสนุนให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. สอบทานให้บริษัทมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิผล ได้พิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีของฝ่ายตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานของ

กรุงเทพประกันชีวิต
BANGKOK LIFE ASSURANCE

ฝ่ายตรวจสอบเพื่อรับทราบรายงานผลการตรวจ การดำเนินการตามข้อเสนอแนะของรายงานผลการตรวจสอบทุกไตรมาส เห็นว่าระบบการตรวจสอบภายในของบริษัทเป็นไปอย่างอิสระเพียงพอ แผนงานตรวจสอบประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงของบริษัท มีการพัฒนาการปฏิบัติงานตรวจสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ

4. สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท ได้พิจารณาอนุมัติแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานCompliance ซึ่งมีความอิสระและขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่ดูแลติดตามและประสานงานให้หน่วยงานต่างๆภายในบริษัทยึดถือปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ จรรยาบรรณ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้รับทราบการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ต่างๆ รวมถึงผลกระทบและการดำเนินการของบริษัทจากการประกาศใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและทันเวลา

5. พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้ง รวมทั้งการพิจารณาเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีประจำปี 2559 นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยได้ประเมินจากความเป็นอิสระ คุณภาพและผลงานการตรวจสอบความสามารถและประสบการณ์ในธุรกิจประกันชีวิต นอกจากนี้ได้มีการพิจารณาเปรียบเทียบความเหมาะสมของ ค่าสอบบัญชีเป็นประการสำคัญอีกด้วยทั้งนี้เห็นว่าบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ที่ได้รับคัดเลือกเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท มีความเป็นอิสระ มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีในระดับสากล

6. สอบทานและให้ความเห็นต่อการเข้าทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องทั้งนี้การทำรายการดังกล่าวของบริษัทเป็นไปตามประกาศ ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเป็นไปด้วยความเป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไปด้วยราคาที่สมเหตุสมผล รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ถูกต้อง และครบถ้วน

คณะกรรมการตรวจสอบมีการประเมินตนเองเกี่ยวกับการทำหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบในรอบปี 2559 ได้พิจารณาความเหมาะสมของโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและการปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบ ซึ่งผลสรุปโดยรวมเป็นไปตามเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบยังมีช่องทางการสื่อสารพิเศษเพื่อให้บุคคลต่างๆ ภายในบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกบริษัท ได้แจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉล ทุจริต การกระทำที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือรายงานทางการเงินที่ไม่ถูกต้องผ่านทาง E-mail auditcommittee@bangkoklife.com หรือส่งไปรษณีย์มาที่คณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง โดยมีขั้นตอน

กรุงเทพประกันชีวิต
BANGKOK LIFE ASSURANCE

การปฏิบัติเพื่อเก็บรักษาข้อมูลของผู้ร้องเรียนไว้เป็นความลับ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที

สรุปในภาพรวมแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า บริษัทมีรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและมีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน เพียงพอและทันเวลา มีการควบคุมภายในที่เหมาะสมและรัดกุม มีกระบวนการกำกับการปฏิบัติงานให้เป็นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอย่างเหมาะสมและรายการที่เกี่ยวโยงหรือรายการที่อาจขัดแย้งทางผลประโยชน์เป็นไปเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ รวมทั้งมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอและให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิผล โปร่งใส และเชื่อถือได้

(สุนทร อรุณานนท์ชัย)
ประธานกรรมการตรวจสอบ
14 ธันวาคม 2559

Bangkok Life Assurance Public Company Limited 23/115 Moo 9 Vibhavadi-Rangsit Road, Talad Bangkhen, Laksi, Bangkok 10210
Bangkok Life Assurance Public Company Limited 23/115 Moo 9 Vibhavadi-Rangsit Road, Talad Bangkhen, Laksi, Bangkok 10210
Tel. [66] 2727 8888 Fax [66] 2727 8899 Call center 0 2727 0888 www.bangkoklife.com กรุงเทพประกันชีวิต